Poštnina plačana v gotovini.

Leto XV., štev. 19

Ljubljana, četrtek 25. januarja 1934

Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—, Za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Ofenziva proti rušilcem miru

Zunanja ministra gg. Beneš in Titulescu sta zopet odpotovala iz Jugoslavije. Že v predvčerajšnjem uvodniku smo poudarili, da zaključki posvetovanja niso take prirode, da bi bili potrebni o njih senzacijo prinašajoči komunikeji. Zakaj celotna organizacija Male antante je usmerjena na ohranitev sedanjega stanja, na afirmacijo miru, zoper one činitelje in pojave, ki bi hoteli prevreči sedanji mednarodni red, bodisi v obliki habsburške restavracije, kakor je pretila prva leta po veliki vojni, bodisi v obliki revizionizma, kakor se goji ponekod zlasti v zadnji dobi, ter končno zoper stremljenja, ki imajo za cilj omajanje Društva narodov ter postavitev oligarhične prevlade le nekaterih velesil. Te svoje funkcije vrši Mala antanta s popolnim uspehom, ki pa se ne kaže v senzacionalnih preobratih, marveč v trajnem afirmiranju naše volje, ki mora biti in je vsak čas kos nasproti delujočim silam. Ko bo zgodovina popisovala povojno dobo našega nacionalnega življenja, bo mogla ravno temu momentu priznati ogromen pomen, kajti na tej osnovi temelji naša svoboda, naša nacionalna eksistenca. V tem spoznanju je prava cena in zanesljiv kriterij vsega, kar tvori celoto maloantantne zveze.

Pravkar zaključeno zasedanje Male antante se je vršilo v precej burnem razdobju mednarodnih političnih odnošajev. Ofenzivnost hitlerizma vznemirja politično stanje ter povzroča ali vsaj pripravlja konflikte na raznih frontah. Revizionizem se je zasidral zlasti na Madžarskem ter skuša na vso moč prepričati zapadno Evropo o svoji upravičenosti. Prav gotovo pa si ne bi toliko domišljal, da nima potuhe pri našem ljubem sosedu na zapadu in da ga ne drži pokoncu zaupanje na rimsko pomoč. Revizionizmu pa hodi v škodo prevelika nestrpnost hitlerizma, kakor kaže zlasti razvoj stvari v Avstriji. Notranja nasprotja med revizionisti so velika, zlasti pa je važno, da se ponekod stremljenja po politični reakciji podpirajo samo iz makiavelističnih nagibov.

Ali notranje težave revizionizma niso edini zaveznik vseh onih činiteljev, ki zahtevajo spoštovanje pred obstoječim stanjem. Zagrebško zasedanje Male antante je moglo ugotoviti, da organizacija onih sil, ki so usmerjene enako pozitivno in miroljubno, prav vidno napreduje. Okrog Male antante se širijo priprave, ki naj povežejo čim več držav v falango, zastopajočo idejo antirevizionizma, vztrajajočo trdno na spoznanju, da si je treba medsebojno z vzajemno pomočjo zagotoviti sadove doseženih nacionalnih uspehov. Na severnem področju snujeta Poljska in Rusija tako organizacijo z baltiškimi državami, ki bi same mogle postati žrtev imperialističnega pohlepa, ki pa naj jih zagotovitev skupne zaščite zavaruje pred opasnostjo. Res da so stvari tamkaj šele v razvoju in da rusko-poljski načrt še ni dozorel, ali pokazala se je pot, po kateri se bo v baltiškem področju utrdilo mirovno stanje. Mali antanti je sicer baltiško območje daleč, toda dandanes so mednarodni odnošaji tako povezani, da imajo tudi predstave o oddaljenosti močno relativen pomen.

Drugo območje, kjer je mogla zagrebška konferenca ugotoviti krepko ojačenje mirovne akcije, je na Balkanu. Za sklep balkanskega pakta se navajajo že datumi, kar je poleg drugih pač zgovoren znak, da postaja ta stara želja balkanskih držav resnica. In zopet moremo ugotoviti, da pomeni balkanski pakt izrazito afirmacijo obstoječega stanja, da je povsem protirevizionistično usmerjena pogodba. Mala antanta je tesnejša, je krepkejša zveza, ali vendar se ji nudi v snujočem se balkanskem paktu upoštevanja vredna opora. Pri tem more celo pustiti v nemar vprašanje, kako velik obseg bo imel ta sporazum; zakaj že v samem ogrodju ima tako trdno osnovo, da je s tem stabilnost v tem področju Evrope zagotovljena za sedanjost in bodočnost.

Če se na osnovi vsega tega ozremo po onih činiteljih, ki preostanejo kot rušilci miru, kot zagovorniki novih obračunavanj med narodi, stremeči po povratku k stanju iz preteklosti, ki je pomenilo nesvobodo mnogih in gospostvo samo nekaterih, moremo z zadoščenjem ugotoviti, da njihovo število nikakor ni veliko. V manjšini so napram veliki večini, ki želi miru, da more v delu in konstruktivnem naporu dovršiti zgradbo svobodne nacionalne eksistence, pridobljene s tolikimi žrtvami. To spoznanje postaja ravno na sedanjem razdobju posebno očitno in nudi zaključkom zagrebškega zasedanja prav ugodne perspektive.

Rumunska kraljica-mati se je vrnila v Bukarešto

Beograd, 24. januarja p. Snoči ob 22.30 je odpotovala Nj. Vel. rumunska kraljica-mati Marija, ki je bila več dni gost jugoslovenske kraljevske dvojice, v Bukarešto.

POSET KRALJA BORISA V BUKAREŠTI

Bolgarski kralj in kraljica odpotujeta danes v Rumunijo, kjer jima pripravljajo svečan sprejem — Poset bo velike politične važnosti

Bukarešta, 24. januarja. AA. Rador poroča: Kralj Boris in kraljica Ivana se pripeljeta v spremstvu predsednika bolgarske vlade g. Nikole Mušanova v četrtek ob 9.20 v Djurdjevo, kjer jima bo prirejen slavnosten sprejem. Bolgarski kraljevski par bo nato nadaljeval vožnjo v Bukarešto, kamor bosta prispela ob 11.30. Visoka gosta bodo na železniški postaji sprejeli kralj Karol, kraljica-mati Marija, princ Nikolaj in državni veledostojanstveniki. Po obhodu častne čete bo kraljevska družba odšla v dvor, kjer ostanejo visoki gosti pol ure, nato pa pojdejo v dvorec Kotroceni, kjer bodo na kosilu. Kosila se bodo razen visokih gostov in članov rumunskega kraljevskega doma udeležili: bolgarski in rumunski ministrski predsednik, rumunski zunanji minister, bolgarski poslanik v Bukarešti, rumunski poslanik v Sofiji, visoki funkcionarji rumunskega dvora in spremstvo visokih gostov.

Ob 17. odpotujejo visoki gosti in člani rumunskega kraljevskega doma v Sinaja, kjer bo prirejena intimna večerja v gradiču Pelešu. V petek bo prirejen gostom na čast svečan obed, ki bodo nanj povabljeni tudi člani rumunske vlade, rumunski maršali, bivši namestniki in oboje spremstvo. Zvečer bo intimna večerja, po večerji pa svečan sprejem s koncertom na gradiču Pelešu. Čez dan se bodo vršile v Sinaji gostom na čast sportne tekme.

V soboto je na programu več avdijenc in sestankov. Ta dan bosta intimno kosilo in večerja. Zvečer se bodo kralj Karol, kralj Boris in kraljica Ivana odpeljali v okolico Bukarešte, kjer bo v nedeljo lov. Kraljica Ivana se bo vrnila v Bukarešto ob 10.30, kralj Karol in kralj Boris pa ob 15. uri. V nedeljo zvečer odpotujeta visoka gosta iz Rumunije.

O priliki obiska bolgarskega kralja v Rumuniji bo prišlo v Bukarešto tudi 27 bolgarskih novinarjev z g. Hristovim, ravnateljem tiskovnega oddelka, in predsednikom bolgarskega novinarskega udruženja Tanevim na čelu.

Razhod ministrov Male antante

Titulescu in Beneš sta se po končanih posvetovanjih vrnila v svoje države, da poročata svojim vladam

Beograd, 24. jan. p. Rumunski in češkoslovaški zunanji minister sta snoči po večerji na dvoru odpotovala iz Beograda. Na kolodvoru so se od njih poslovili zunanji minister g. Jevtić z višjimi uradniki ministrstva, dalje rumunski in češkoslovaški poslanik z osobjem poslaništev. Titulescu je odpotoval v Bukarešto, dr. Beneš pa je nameraval prvotno potovati direktno v Ženevo, vendar pa je v zadnjem trenutku izpremenil svoj načrt in odpotoval v Prago. Do državne meje je spremil oba ministra tajnik zunanjega ministra g. dr. Slavko Kojić.

Zahvala dr. Beneša in Titulesca

Beograd, 24. januarja. AA. Na potu iz naše države je češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš po konferenci Male antante poslal zunanjemu ministru Bogoljubu Jevtiću to-le poslovilno brzojavko:

»Spominjajoč se prisrčnega sprejema v Zagrebu in kratkega bivanja v Beogradu Vas prosim, da tolmačite pri Nj. Vel. kralju mojo iskreno zahvalo. Dosedanje prijateljstvo in vzajemno zaupanje, da bo v relativno kratkem času mogoče ugodno rešiti nekaj važnih vprašanj naših treh držav kakor tudi nekaj drugih praktičnih vprašanj, me navdaja z zadovoljstvom.«

Rumunski zunanji minister Titulescu pa je poslal ob odhodu iz naše države zunanjemu ministru Jevtiću to-le brzojavko:

»Ko odhajam iz Jugoslavije, smatram za svojo prijetno dolžnost, da Vam pošljem svojo iskreno zahvalo za prisrčni sprejem, ki ste mi ga priredili in da Vam vnovič zagotovim svoje najiskrenejše prijateljstvo.«

Balkanski pakt

Grški tisk objavlja glavne točke balkanskega pakta Pomisleki „Estie“ zaradi Bolgarije

Atene, 24. jan. k. Tukajšnji listi se obširno bavijo z diplomatskimi pogajanji za sklenitev balkanskega pakta med Turčijo, Grčijo, Jugoslavijo in Rumunijo ter poudarjajo, da bo povabljena tudi Bolgarija, da se priključi paktu. »Elefteron Vima« poroča, da so osnovne točke balkanskega pakta naslednje:

1. Pogodbene stranke se obvezujejo, da si med seboj ne bodo napovedale vojne.

2. Vsa nesporazumljenja, ki bi eventualno nastala med njimi, bodo rešile z mirovnimi sredstvi, razen v primeru legitimne obrambe ali kršitve 16. čl. pakta Društva narodov.

3. Pogodbene stranke ustanovijo skupen arbitražni odbor.

4. Vsak spor se v danem primeru predloži mednarodnemu sodišču v Haagu ali pa svetu Društva narodov.

5. Pogodbene stranke se bodo recipročno podpirale napram državi, katero bi označil svet Društva narodov, da je kršila kako mednarodno konvencijo. Medsebojno se bodo podpirale tudi v svrho očuvanja teritorialnega in socialnega položaja na Balkanu.

»Estia«, ki je v zunanje-političnem pogledu običajno dobro informirana, je objavila o balkanskem paktu uvodnik, v katerem poziva vlado, naj nemudoma skliče veliki zunanje-politični svet, v katerem sodelujejo poleg članov vlade tudi voditelji vseh političnih strank, bivši ministrski predsedniki ter vodilni člani grške diplomacije. Veliki zunanje-politični svet naj podrobno prouči vprašanje, ali bi bilo oportuno skleniti balkanski pakt glede na to, da Bolgarija ni povsem iskreno pripravljena na to, da se mu pridruži. Če bi Grčija sklenila pakt in se vezala na ostale balkanske države, med katerimi ne bi bilo Bolgarije, bi se njena dosedanja politika napram Bolgariji znatno spremenila, kar bi ne bilo v skladu z njenimi dosedanjimi političnimi tradicijami, po katerih je vodila zunanjo politiko enako prijateljsko napram vsem sosedom. V tem primeru bi morala nedvomno revidirati svoje dosedanje zunanje - politične smernice. »Estia« pa je tudi edini list, ki je proti balkanskemu paktu brez Bolgarske.

Bukarešta, 24. januarja s. V poučenih krogih se zatrjuje, da so razgovori na zagrebškem sestanku zunanjih ministrov Male antante skupno z raznimi obiski grškega zunanjega ministra Máksimosa, razgovori Titulesca v Ženevi in stiki beograjske in bukareške vlade s Turčijo znatno približali zaključitev balkanske pogodbe. Pogajanja so sedaj uspela tako daleč, da se lahko s podpisom pogodbe računa v bližnji bodočnosti. Balkanska pogodba ne bo vsebovala dvostranskih pogodb, temveč enotno od vseh prizadetih držav podpisano pogodbo, ki bo predvsem garantirala vse medsebojne meje ter s tem pogodbeno okrepila vse sile na Balkanu.

Oboroževanje na Pacifiku

Angleška imperialna pomorska konferenca — Amerika bo zgradila 120 novih vojnih ladij

London, 24. januarja. k. Na angleški vojni ladji »Kent«, ki je zasidrana v singaporski luki, se je pričela včeraj vzhodna imperialna pomorska konferenca. Konferenci predseduje admiral Dreyer, poveljnik angleškega brodovja na Kitajskem; prisostvujejo pa ji angleški divizijski admirali iz Vzhodne Indije, Avstralije, Nove Zelandije, guverner Malake, poveljnik angleške posadke v Singaporu ter še nekateri drugi višji častniki.

Snoči so se v Singaporu razširile vesti, da je angleška vlada iz bojazni pred eventualno japonsko ekspanzijo poverila lordu Alendyju tajno misijo, naj se ob priliki admiralske konference v Singaporu sestane z vrhovnimi poveljniki nizozemske vojske v Indiji ter z njimi doseže vojaško - politični in gospodarski sporazum. Ker Nizozemska v svojih kolonijah nima vojnega brodovja, bi angleška vojna mornarica branila tudi nizozemske kolonialne vode, če bi se za to nizozemska vlada oddolžila Angliji v blagu, zlasti z večjimi količinami gumija in drugih proizvodov svojih indijskih kolonij. Lord Alendy, ki je v tej misiji pred dnevi odpotoval na Javo, se je včeraj že vrnil s preliminarnim sporazumom v Singapore, kjer ga je predložil admiralski konferenci.

Glede na japonsko nevarnost namerava Anglija ojačiti tudi svoje pomorske baze v Singaporu in sosednjih lukah. V kratkem bodo pričeli Angleži graditi tudi velike obrežne utrdbe v Avstraliji in Novi Zelandiji. Podrobne načrte za te gradbe bo brzkone potrdila že singaporska konferenca, ki bo zasedala do konca tedna.

Washington, 24. januarja. k. V parlamentarnem odboru za vojno mornarico je imel mornariški minister govor, v katerem je podprl Winsonov zakonski načrt, ki določa zgraditev 120 novih vojnih ladij. Proračun stroškov za zgraditev novega brodovja znaša 616,250.000 dolarjev. Z izvedbo tega načrta bo Amerika dosegla meje, ki so ji določene po londonski pomorski razorožitveni konvenciji. V splošnem pričakujejo pomorski krogi v Washingtonu, da bo ta načrt izzval reakcijo v Tokiju ter da bo Japonska insistirala pri svoji že izraženi zahtevi, naj se ji prizna enakopravnost v oboroževanju na morju. Zato se je v finančnem odboru za vojno mornarico kljub tehtnim argumentom mornariškega ministra pojavila močna opozicija, ki je mnenja, da l. 1936., ko se znova sestane pomorska razorožitvena konferenca, zastopniki Zedinjenih držav ne bodo mogli braniti pozicije, dosežene v Londonu, marveč da bodo morali brzkone pristati na novo sporazmerje v oboroževanju na morju, po katerem bi se japonske pomorske sile izenačile z angleškimi in ameriškimi.

Insull bo izgnan iz Grčije

Atene, 24. januarja AA. Državni svet je odklonil prošnjo ameriškega industrijca Insulla, da se mu podaljša bivanje v Grčiji. Kakor znano, zasledujejo Insulla ameriške oblasti zaradi kazenskih prestopkov.

Avstrijsko-nemški spor

Avstrija zahteva od Nemčije obvezno izjavo, da se ne bo vmešavala v njene notranje razmere

Dunaj, 24. jan. d. Po neuspehu poslednjih pogajanj med narodnimi socialisti in dr. Dollfussom so se odnošaji med Avstrijo in Nemčijo, ki so bili že od prej zelo napeti, še bolj poostrili. V soglasnosti z Italijo, se pripravlja Avstrija, da spravi ta spor pred mednarodni forum. Potrjuje se dalje, da je avstrijska vlada na podlagi preiskovalnega gradiva opozorila Nemčijo, da je 80 odstotkov eksplozivnega materiala, ki je bil porabljen pri zadnjih terorističnih atentatih, po poreklu iz Nemčije. Istočasno je po svojih predstavnikih dala vse gradivo, ki se tiče narodno-socialistične teroristične agitacije, na razpolago tudi velesilam. Kakor znano, avstrijska vlada doslej dogovorno z velesilami ni hotela spraviti svojega spora z Nemčijo na področje mednarodnega diplomatskega razpravljanja. Sodeč po raznih znakih, zlasti pa po zadržanju velikega svetovnega tiska in po Suvichevi izjavi pa obstoji sedaj namen, da se vprašanje avstrijske neodvisnosti razčisti na mednarodni podlagi.

Ženeva, 24. januarja, d. Med sedanjim zasedanjem sveta Društva narodov je imel avstrijski delegat v Ženevi, poslanik Pflügel priliko govoriti z Aloisijem, Simonom, Boncourjem, predsednikom sveta Društva narodov Beckom in z glavnim tajnikom Društva narodov Avenolom, ki jih je obvestil o koraku avstrijskega poslanika v Berlinu dne 18. t. m. pri nemški vladi. Avstrijski poslanik v Berlinu je tedaj sporočil zunanjemu ministru Neurathu prošnjo avstrijske vlade, naj bi Nemčija odslej opustila vsako vmešavanje v avstrijske notranje razmere. Če Nemčija ne more pristati na to zahtevo, si pridržuje avstrijska vlada pravico, da spravi stvar pred svet Društva narodov. Nemška vlada doslej še ni odgovorila in tudi Avstrija še ni napravila nobenega koraka v Društvu narodov. Poslanik Pflügel je imel pretekli ponedeljek razgovor z generalnim tajnikom Avenolom o postopku v primeru, če se bo Avstrija obrnila na Društvo narodov. V tem primeru se bo svet Društva narodov sestal k izrednemu zasedanju, da sklepa o uporabi drugega odstavka čl. 11 pakta Društva narodov, po katerem ima vsaka država pravico na prijateljski način opozoriti skupščino ali pa svet Društva narodov na vsako okoliščino, ki more vplivati na mednarodne odnošaje ter ogražati mir ali pa dobro razmerje med posameznimi državami, od katerega je mir odvisen.

London, 24. januarja, d. Zatrjujejo, da se bo zvezni kancelar dr. Dollfuss, če nemška vlada ne bo odgovorila na njegovo demaršo v Berlinu 18. t. m., v kateri zahteva formalno priznanje avstrijske neodvisnosti ter vsako opustitev vmešavanja v avstrijske notranje zadeve, obrnil na svet Društva narodov s prošnjo, naj prouči položaj. Včeraj je imel avstrijski poslanik Franckenstein daljši razgovor z zunanjim ministrom Simonom, ki ga je obvestil, da namerava avstrijska vlada zaprositi v primeru nezadovoljivega nemškega odgovora na avstrijsko noto za izredno zasedanje sveta Društva, na katerem naj bi se ta stvar obravnavala. Po vesteh iz Ženeve je prejel avstrijski zastopnik pri Društvu narodov od delegatov zapadnih držav zagotovila o velikih simpatijah in obsežni pomoči, če pride zadeva pred Društvo narodov.

Herriot za neodvisnost Avstrije

Praga, 24. januarja, g. Praški »Mittag« objavlja razgovor svojega pariškega dopisnika z voditeljem francoskih radikalnih socialistov Herriotom, ki je med drugim izjavil, da je bil že zdavnaj odločen nasprotnik priključitve Avstrije k Nemčiji. Preveč notranjih vezi ga veže na Avstrijo, da bi mogel kdaj odobravati odpravo samostojnosti Avstrije, sedaj pa nasprotuje temu prizadevanju še bolj kakor kdaj prej. Bil je vedno za to, da naj Francija kljub svojim lastnim težavam sodeluje pri velikem mednarodnem delu za ustvaritev avstrijske samostojnosti.

Skrivališča teroristov

Bregenz, 24. januarja, d. Ravnatelj za javno varnost v Vorarlbergu je sporočil novinarjem, da so avstrijski orožniki v zadnjih dneh odkrili skrivališče narodnih socialistov, ki so z dinamitnimi petardami in letaki terorizirali vso državo. V Oberlandu so odkrili celo delavnico za izdelovanje petard. Orožniki so prijeli dobavitelja razstreliva in 22 narodnih socialistov, ki so sodelovali pri terorističnih akcijah. V Dornbirnu so odkrili drugo skladišče dinamitnih bomb ter zaplenili mnogo kompromitujočih dokumentov.

Aretacija podžupana v Inomostu

Inomost, 24. januarja p. Veliko senzacijo je zbudila vest, da je policija davi aretirala inomoškega podžupana dr. Steinbauerja. Vzrok aretacije uradno ni objavljen, vendar zatrjujejo, da je dr. Steinbauer osumljen, da je vzdrževal zveze z narodnimi socialisti in podpiral njihovo akcijo.

Konec pogajanj z Nemčijo?

V Franciji računajo z možnostjo, da bodo pogajanja z Nemčijo ustavljena — Anglija pripravlja nove predloge

Pariz, 24. januarja, g. V poučenih krogih govore, da smatra francoska vlada izmenjavo misli z Nemčijo za zaključeno. Na nadaljevanje razgovorov o razorožitvenem vprašanju se kljub nasprotnim govoricam ne more več misliti, ker ne nudi nemški odgovor na francosko spomenico nobene podlage za to. Nemška listina je zgolj tehničnega značaja in vsebuje več vprašanj, ki se nanašajo na francoske kolonijalne čete. O teh postavkah je vlada mnenja, da je vsaka debata odveč. Glede načelnih točk po vsebini nemškega odgovora ne bo mogoče doseči sporazuma in zaradi tega je nadaljnje razpravljanje o posameznih vprašanjih sploh nepotrebno. V tem tonu bo sestavljen tudi odgovor francoske vlade.

London, 24. januarja. AA. Poučeni krogi domnevajo, da bo angleška vlada v kratkem objavila novo izjavo o stanju razorožitvenega vprašanja. Vse kaže, da bi bila taka izjava dobrodošla tako v Parizu kakor v Berlinu. Angleška vlada je prišla po temeljiti proučitvi francoske spomenice o razorožitvi in nemškega odgovora na to spomenico in na angleško noto od 20 decembra do prepričanja, da bi taka njena izjava mogla učinkovati konstruktivno in vplivati na ugodno rešitev sedanjih razorožitvenih pogajanj.

Vlada je imela popoldne sejo, ki je bila v celoti posvečena razorožitvenemu vprašanju.

London, 24. jan. AA. Reuter poroča iz Pariza, da je prišla francoska vlada po proučitvi nemškega odgovora do prepričanja, da je nemška vlada v svojem odgovoru samo poglobila načelna nasprotja, ki obstojajo med francoskim in nemškim razorožitvenim stališčem. Nemška vlada odklanja vsako koncesijo Franciji, pač pa skuša svojo odklonitev prikriti z uljudnimi argumenti, ki naj opravičijo nemško stališče. Sedaj proučujejo nemški odgovor ministri narodne obrambe, nakar bo francoska vlada zavzela svoje končno stališče in čim prej poslala Nemčiji svoj odgovor.

»Matin« poroča v tej zvezi iz Berlina, da tamkaj zelo nemirno pričakujejo francoski odgovor in so zaradi odklonilnega stališča angleškega in ameriškega tiska zelo vznemirjeni. List, čigar dobre zveze s pariško vlado so znane, pripominja k temu, da se nihče ne upa reči, vendar pa začenjajo vsi čutiti, da obstoja med teoretično pobudo za enakopravnost Nemčije in praktično uporabo neka ovira.

London, 24. januarja. a. Kakor zatrjujejo poučeni krogi, kažeta dve mesti v nemški noti, ki je bila izročena angleškemu poslaništvu v Berlinu kot odgovor na prošnjo po podrobnih pojasnilih glede nemške zahteve po enakopravnosti v oboroževanju, da je Nemčija ugodno sprejela nove angleške predloge. Če bo vlada pristala na to, bi prišlo do angleške intervencije v obliki predlogov, ki bi mogli zmanjšati razliko med francoskim in nemškim stališčem.

Uveljavljenje francosko-ruske trgovinske pogodbe

Moskva, 24. januarja. č. Ruska vlada je sklenila, da začasno uveljavi francosko-rusko trgovinsko pogodbo, ki je bila pred kratkim sklenjena, čeprav je še ni ratificiral izvršni odbor.

Sovjetska skrb za vzhod

Danes je v Vzhodni Aziji položaj za Japonce še mnogo ugodnejši kakor pa za Sovjetsko Rusijo

Varšava, 22. januarja.

Obojestranske bojevite izjave ruskih in japonskih odgovornih državnikov so zgovoren znak, da je pomirjenje na Daljnem vzhodu samo navidezno in začasno ter da iz obstoječih nasprotstev skoro ni videti drugega izhoda nego vojna. Gospodarji položaja so Japonci in le od njih je odvisno, ako se že v najbližji prihodnosti začne borba za končno oblast nad severnim delom azijskega tihomorskega obrežja. Sovjeti so za sedaj prisiljeni k skrajni prizanesljivosti, potrpežljivosti in miroljubnosti. Njihova državna in gospodarska zgradba še ni toliko močna in trdna, da bi prenesla take hude pretresljaje, kakršen bi bil morebitni poraz sovjetskih vojsk v spopadu z Japonci. Izgubljena vojna na Daljnem vzhodu bi pomenila grob boljševikom, kajti rusko ljudstvo bi primerjalo caristično in sovjetsko vlado samo v enem pogledu: obe sta se zapletli v vojno z Japonci in obe sta bili premagani. Ta ugotovitev pa bi bila tudi obsodba sovjetskega režima in to tembolj, ker bi sovjeti po porazu morali zmagovalcem prepustiti Primorje in Poamurje.

Kolikor bolj pa se odmika končna odločitev, toliko bolj rastejo šanse za Rusijo in toliko manj izgleda na popoln uspeh ima Japonska. Mikadovi politiki so nedvomno že davno ocenili ta položaj, toda z Mandžurijo in nekaterimi deli Notranje Mongolije si je Japonska nakopala ogromen zalogaj, ki ga mora prej skrbno prebaviti, preden bo pripraven za bazo nadaljnjega napredovanja proti Rusiji. Te pokrajine še nikakor niso sigurna posest, takisto je severna Kitajska le začasno prijazna Japoncem, srednja pa plava celo popolnoma v komunističnih vodah. To so močni činitelji, ki velevajo Japoncem pametno previdnost, čeprav bi radi z enim samim udarcem razvozlali gordijski vozel.

Okolščina, ki bo še dolga leta slabila rusko vzhodno-azijsko krilo je obupna praznota sovjetskih azijskih pokrajin. Velikanska oddaljenost eventualnega bojišča od osrednjih ruskih pokrajin, kjer prebiva jedro ruskega naroda in kjer je središče njegovega gospodarstva, je neposredno dejstvo, ki ga je grenko preizkusila carska Rusija in se tega izkustva dobro zavedajo tudi sovjeti. Moskva dobro ve, da nikakor ni dovolj, držati ogromno vojsko v pripravljenosti na črti Čita-Habarovsk-Vladivostok. Taka sila, ki jo Angleži cenijo na 250.000 mož, samo troši državne dohodke, pomena pa nima prevelikega, dokler je iniciativa za napad pridržana izključno nasprotniku. Ako je to število točno — in pri 1.300.000 stoječe sovjetske vojske morda ni tako pretirano — je Daljni vzhod ona rana, iz katere v velikih potokih odtekajo sredstva iz državne blagajne.

Oddaljenost obeh tekmovalcev od bojišča nazorno predstavlja razmerje 1 : 10 v škodo Moskve. Vsak ruski transport moštva, municije, hrane in drugih potrebščin prispe na kraj potrebe desetkrat kasneje nego ista količina čet in municije iz Japonske. Boljševiki so zato izprevideli, da je edini način, da se popravi to neugodno razmerje, v naselitvi praznih pokrajin Daljnega vzhoda, v kolikor so sposobne za sprejetje velikih množic naseljencev. V zapadni Sibiriji, ki meri 4 milijone km² in ima le okoli 10 milijonov prebivalcev, so si ustanovili industrijsko bazo za vojne potrebščine, v Zabajkalju, ki obstoji iz Burjatsko-Mongolske in Jakutske republike ter Daljnovzhodnega ozemlja, pa za sedaj niso predvidene večje industrijske ustanove. Vse Zabajkalje je dvakrat toliko kakor zapadna Sibirija, nima pa niti polovice toliko prebivalstva.

Ogromna praznina zija v tem delu Rusije in vojska, stoječa ob črti Amur-Vladivostok ne more dobivati ljudskih in materialnih rezerv iz svojega prirodnega zaledja. Vrh tega preti tem pokrajinam opasnost, da jih popolnoma preplavijo kitajski in korejski naseljenci, kar se že občutno opaža v vladivostoškem Primorju, kjer si ruski in tuji priseljeni živelj le mukoma držita še ravnotežje, dasi je imel ruski element pred letom 1914. tu še pozicijo, izključujočo vsako bojazen.

Vse to je nagnalo državnike v Kremlju, da so posvetili večjo pažnjo narodopisnemu sestavu svoje tihomorske posesti. V Gosplanu (državnem gospodarskem načrtu) za prvih pet let je bil Vladivostok precej zapostavljen. Razen tvornic za potrebo vojske in velikih sovkozov ob Hankajskem jezeru za pridelovanje riža, ni vlada napravila ničesar drugega. Z riževimi nasadi je celo preplavila ozemlje s Korejci, ki delajo na teh državnih poljih. Določba prve petletke za ureditev Primorja v industrijsko pokrajino je ostala neizvršena, tudi sklep za naselitev levega brega Amurja se ni mogel izvesti zavoljo kolektivizacije, ki je popolnoma onemogočila svobodno naseljevanje.

Zdaj pa je moskovska vlada uvidela, da se s sovjetskimi metodami ne da kolonizirati praznih predelov in da tudi kolektivi ne nastajajo tam, kjer ni ljudi. Zato je dovolila za Daljni vzhod izjemne olajšave. Delavci in uradniki, ki služijo v teh pokrajinah, bodo odslej dobivali znatno večje mezde kakor v ostali Rusiji. Uradnikom je dovoljeno povišanje 20 odst., industrijskemu delavstvu in častnikom rdeče vojske 30 odst., vojakom in rudarjem pa celo 50 odst. mesečnih prejemkov. Poleg cele vrste sovkozov (državnih posestev), ki bodo urejena v Zabajkalskem predelu, je vlada dovolila tudi neoviran obstoj zasebnih gospodarstev in jih za pet let oprostila vseh dajatev. Po mnenju poznavalcev je poprej vlada škodovala Sibiriji neizmerno s tem, da je dajala deželi značaj obširne in prostrane kaznilnice, sedaj pa nameravajo to popraviti z izjemnimi gospodarskimi prednostmi za nove naseljence. Ta način je gotovo pravilnejši in le s forsiranjem kolnizacije bo Rusija ojačila svoje šibko vzhodno krilo, obenem pa za primer spopada skoro popolnoma izločila pogubni faktor oddaljenosti vojske od izvora rezerv. Dovoljene prednosti in znana sovjetska brezobzirnost bosta morda le privlekli večje množice ruskega življa v Poamurje in Primorje, kjer je prostora še za obilo milijonov naseljencev.

Smrtna nesreča mariborskega trgovca v Triglavskem pogorju

Maribor, 25. januarja.. Iz Mojstrane je prispela brzojavka, da se je v Triglavskem pogorju smrtno ponesrečil mariborski trgovec Fran Mastek. Odšel je bil pred tednom na Gorenjsko uživat zimski sport. Podrobnosti o neserči še niso znane. Tragična novica je vzbudila v Mariboru mnogo pozornosti, ker je Fran Mastek ugleden trgovec, dobro poznan v vseh mariborskih krogih.

Ustanovitev udruženja notarjev v Jugoslaviji

Ljubljana, 25. januarja

Na pobudo kolegija slovenskih notarjev je bil določen notar nar. poslanec Karlo Gajšek, da stopi v stik z vsemi notarji iz naše države in sondira teren za udruženie, v katerem bi bili vsi javni notarji iz vse države. Pokazala se je potreba, da se osnuje organizacija, ki bo zastopala stanovske interese in obenem držala zvezo z organizacijami javnih notarjev v inozemstvu.

Za 21. t. m. je bil sklican v Zagrebu ustanovni občni zbor, ki se je vršil v zborovalnici Trgovsko-industrijske zbornice in kateremu so prisostvovali udeleženci iz vse kraljevine. Predsedoval je starostni predsednik iz Zagreba dr. Čeda Pavlović, poslane so bile udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju ter pozdravni brzojavki ministrskemu predsedniku g. dr. Srškiću in ministru pravde g. Boži Maksimoviću. Avtor načrta pravil Karlo Gajšek je razložil živo potrebo osnovanja udruženja, nakar je prečital in obrazložil pravila. Po kratki razpravi se je zborovanje zaključilo, da se izvoli odbor petih notarjev, ki naj takoj prouči predložena pravila, jih po potrebi spremeni in izpopolni ter nato zopet predloži ustanovnemu občnemu zboru. V času, ko je ta odbor delal, se je razvila živahna debata o raznih stanovskih zadevah. V debato so posegli skoro vsi prisotni javni notarji. Zlasti so poudarjali potrebo, da se uvede institucija notariata v vsej državi, kakor jo že imajo vsi kulturni narodi. Govorilo se je tudi o pokojninskem zavarovanju, o noveliranju notarskega zakona ter zboljšanju socialnega položaja notarskega stanu.

Dr. Gostiša iz Zagreba je referiral o pravilih in tolmačil po odboru redigirana pravila, ki so bila nato sprejeta. Določena je bila tudi članarina in sicer: 50 Din je vpisnine in 10 Din mesečne članarine za notarje, za kandidate pa polovico.

Nato so se vršile volitve v upravni odbor, v katerega je bil vsaj po en notar izvoljen s področja vsakega apelacijskega sodišča. Za predsednika je bil izvoljen šidski narodni poslanec dr. Svetislav Mihailović, javni notar iz Pančeva; za prvega podpredsednika Rado Jereb iz Konjic, za drugega Tomo Polić iz Splita; za tajnika dr. Andrej Gostiša iz Zagreba; za blagajnika dr. Dane Stanisavljević iz Zagreba; odborniki so: dr. Radivoj Miladinović iz Subotice, dr. Ljudevit Auer iz Siska, dr. Jurij Červar iz Sušaka in notarski pripravnik Ivan Pliberšek iz Ljubljane; namestniki so: dr. Zlatko Šenoa in dr. Belaj iz Zagreba, dr. Kurtagić iz Kutine in Boža Kuharjeva iz Ljubljane. Revizorja sta: dr. Čeda Pavlović in dr. Živkovič

Predsednik dr. Mihajlović se je zahvalil na izkazanem zaupanju in izjavil, da se bo potrudil za interese notarskega stanu. Dr. Peterlin je predlagal, da se pošljejo pozdravi notarskim zbornicam v Češkoslovaški, Poljski, Bolgarski in Francoski. Dr. Kuhar se je zahvalil starostnemu predsedniku za taktično vodstvo občnega zbora ter pripravljalnemu odboru za vse delo. Občni zbor je trajal od 10. do 14.

Novi grobovi

V Vevčah pri Ljubljani je 24. t. m. zadet od kapi umrl g. Herman Diehler, predstojnik papirnega oddelka Združenih papirnic. Rodil se je 1871 v Mehiki in je bil ondotni državljan. Po realni gimnaziji se je posvetil papirniški stroki in služboval pred svojim vstopom k tvrdki Leykam-Josefsthal, posestni prednici Združenih papirnic, pri raznih znanih tovarnah papirja in veletrgovinah s papirjem širom Nemčije. Od leta 1907. dalje do svoje prerane smrti je bil zaposlen nepretrgoma v vevških papirnicah. Izredna sposobnost in pridnost sta mu omogočili povzpeti se do vodilnega mesta v tem podjetju. Vevče so mu postale druga domovina. Tu se je 1912 tudi poročil z gdč. Alojzijo roj. Čebavsovo Leta 1930. si je pridobil tudi jugoslovensko državljanstvo. Ob njegovi krsti žalujeta poleg neutolažljive soproge hčerki stud. iur. Dragica, soproga g. dr. Frana Pestotnika, primarija bolnice za duševne bolezni v Novem Celju, in stud phil. Albina, ki študira na univerzi v Ljubljani slavistiko. Združene papirnice d. d. v Ljubljani so izgubile v mnogo prerano umrlem vzornega, zvestega, neumornega sotrudnika, ki je deloval za napredek podjetja nad 27 let. Pogreb bo v petek 26. t. m. ob pol 15. iz Vevč na evangeljsko pokopališče v Ljubljani.

V Ptuju je v torek po daljši bolezni preminil v 60. letu starosti pekovski mojster in posestnik Tomaž Lozinšek, znan delaven mož. Pokojnik je bil leta 1903. prevzel pekarno v Prešernovi ulici, nato pa se je osamosvojil na današnjem Hrvatskem trgu, kjer je ustanovil moderno parno pekarno. Izza leta 1925. je bil načelnik Zadruge pekovskih mojstrov in naposled je bil glavni ustanovitelj sedanje zadruge Ptuj-Ljutomer. V letih od 1921. do 1923 je bil pokojnik tudi župan mesta Ptuja in si je v tej funkciji pridobil lepe zasluge za blaginjo mesta.

V Jožefišču na Poljanski cesti št. 16 v Ljubljani je včeraj v 79. letu umrla upokojena poštna uradnica g. Barbara Huberjeva, po rodu Ljubljančanka. Njen skromni domek je bil pravo pribežališče ubogih saj je pokojna vse življenje pritrgovala se bi, da je oberoč dajala drugim. Šentpetrska podružnica CMD je izgubila z njo zvesto članico, CMD sama pa vneto razpeče valko društvenih razglednic.

Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Vsak naročnik „JUTRA“ — je zavarovan — za 10.000 Din!

Hrastničan Barachini med krškimi žrtvami

Včeraj so identificirali drugo smrtno žrtev zločina v brzovlaku — Kdo je tretja žrtev, še vedno ni znano

Hrastnik, 24. januarja.

Po vsem Hrastniku se je danes dopoldne naglo razširila vest, da je ena od treh žrtev zločinskega atentata na brzovlak pri Krškem splošno priljubljeni uradnik kemične tovarne g. Friderik Barachini Upravnik ljubljanske policije g. Keršovan se je namreč telefonično obrnil na ravnateljstvo kemične tovarne, poizvedujoč, ali je nosil uradnik Baranchini, ki je potoval z usodnim vlakom, zelen lovski klobuk. Barachini se je v ponedeljek ob pol 4. zjutraj s kočijo odpeljal na železniško postajo Zidani most, kjer je odhajal na 14 dnevno poslovno potovanje v Dalmacijo in Liko. Sedaj je baš sezona za prodajo umetnega gnojila in g. Barachini je v tem času vsako leto odhajal na potovanja. Kočijaž, ki ga je vozil v Zidani most, je potrdil, da je imel zelen lovski klobuk, kakršnega je večkrat nosil. Tudi sprevodnik nesrečnega vlaka je že takoj po nesreči pripovedoval o nekem slovenskem potniku, ki je vstopil v vlak z vozovnico III. razreda in se potneje preselil v II. razred. Že tedaj, ko je čital prva poročila o katastrofi, je ravnatelj kemične tovarne g. Prohaska mislil na uradnika Barachinija. Slutnje, da bi bil baš on žrtev, pa je zavrgel zaradi tega, ker mu je bilo znano, da se Barachini tudi takrat, kadar mu je tovarna ponujala udobnejšo vožnjo, ni nikdar hotel voziti drugače kakor v III. razredu. Današnje poizvedbe upravnika ljubljanske policije in pripovedovanje voznika pa so dokaz, da je g. Barachini vendarle med žrtvami.

Takih žalostnih dokazov pa je še več. Kakor vedno, tako je bil Barachini tudi na svojih službenih potovanjih silno vesten in se je vsak dan telefonično javljal ravnateljstvu tovarne. Tokrat pa o njem ni nobenega glasu. Po dispozicijah bi moral biti danes že v Splitu in se je ravnatelj tovarne danes obrnil tja, a je dobil odgovor, da g. Barachinija ni tam. Barachinijeva soproga Tea, njegov brat Franc in prokurist kemične tovarne g. Jelinka so se danes z avtomobilom odpeljali v Krško. Zeleni klobuk, ki so ga bili našli v usodnem vagonu, je gospa Tea takoj spoznala za last nino svojega moža. V kupeju pa so našli tudi ostanke ure, ki se je v ognju raztopila. Ugotoviti se da samo še to, da je bila ura sistema »Doxa«, in sorodniki so potrdili, da je imel nesrečni g. Barachini baš tako uro. To uro poznajo tudi vsi tovarniški uradniki, kajti g. Barachini jo je dobil v spomin od bivšega ravnatelja g. Burgerja, ki je leta 1925. stopil v pokoj.

Friderik Barachini se je rodil leta 1896 v Hrastniku kot najstarejši sin že upokojenega tovarniškega kemika g. Ivana Barachinija. Vsa rodbina je tesno zvezana s hrastniško kemično tovarno, kajti stari oče je med drugimi tržaškimi zidarji prispel v Hrastnik leta 1860., ko so začeli graditi tovarno. Friderik Barachini je vstopil l. 1910. kot praktikant v službo tovarne in se je s svojo marljivostjo in nadarjenostjo kmalu povzpel do uradniškega mesta. Ker je s tovarno takorekoč zrasel, je najnatančnejše poznal vse razmere v njej in je bil zaradi tega nenadomestljiva uradniška moč. Vodil je tovarniški ekspedit, v vsaki sezoni pa je, kakor že rečeno, za tovarno tudi potoval daleč na okrog. Živel je samo za delo in za svojo rodbino, starše, ženo in 10 letno hčerko, edino razvedrilo pa mu je bil lov. Kakor pri vodstvu in uradništvu tovarne, tako je bil priljubljen tudi pri vseh delavcih.

Svojci ponesrečenca v Krškem in Brežicah

Krško, 24. januarja.

Danes se je po dolgotrajnem prizadevanju posrečilo ugotoviti identiteto druge žrtve peklenskega stroja v brzovlaku Ljubljana-Zagreb, dočim je tretja žrtev še vedno neznana. Komisije, ki so na kraju nesreče vršile preiskavo, so danes po dovršenem delu odpotovale.

Največjo vlogo pri identifikaciji druge žrtve je igral lovski klobuk, ki so ga našli poleg ponesrečenega vagona. Klobuk je bil kupljen pri trgovcu Davorinu Bizjaku na Starem trgu v Ljubljani. Ko so mu pokazali najdeni klubuk, je takoj izjavil, da je to klobuk, ki ga je bil prodal svojemu dobremu znancu Mirku Barachiniju, uradniku kemične tovarne v Hrastniku.

Ko je policija prišla na to sled, je stopila v stike z rodbino pokojnega Barachinija, ki je bil star še le 38 let. Rodbina živi v Hrastniku in je prišla danes v Krško. Soproga pokojnega Mirka je takoj spoznala klobuk svojega moža in je ob pogledu nanj gorko zaplakala.

Na postaji Videm-Krško so pokazali soprogi razne predmete, ki so jih rešili iz pogorelega vagona. Gospa je med njimi spoznala mnoge stvari svojega moža, tako med drugim uro, ki mu jo je bil poklonil ravnatelj tovarne, dalje nogavice, ki so bile pregorele, držaj od kovčega in še razne druge malenkosti, ki so se ohranile kolikor toliko nepoškodovane. V Brežicah na sodišču je soproga spoznala tudi revolver svojega moža in njegovo cigaretno dozo.

V mrtvašnico niso pustili soproge, ki je bila zaradi strašne usode svojega moža že docela potrta, marveč je vstopil samo brat pokojnega v spremstvu policijskih organov. Truplo pokojnega Mirka Barachinija je docela zoglenelo in je bilo doslej označeno samo kot »truplo iz prvega kupeja II. razreda«. Ugotovili so identiteto samo po tem, ker Barachini ni imel zlatih zob, dočim ima truplo druge še neznane žrtve šest zlatih zob.

Brat pokojnega Mirka je pripovedoval, da se je Barachini že teden dni pripravljal na pot v Split, a vedno zopet odlagal, dokler ni sedaj šel v smrt. Ves teden se je obnašal nekam čudno, kakor da bi slutil nesrečo. Bratu se je iste noči, ko je Barachini odpotoval, sanjalo, da se je zgodila nesreča ter je v sanjah videl zoglenelo truplo svojega brata. Ko je slišal o nesreči pri Brežicah, je bil takoj prepričan, da je tudi njegov brat med žrtvami.

Brat in žena pokojnega Barachinija sta se ob 17. odpeljala iz Vidma na sresko načelstvo v Brežice, da uredita vse potrebno za prevoz trupla v Hrastnik.

Sedaj si prizadevajo oblasti, da identificirajo še tretjo neznano žrtev te nesreče. Kakor kaže najnovejša preiskava, so pogrešne vesti, da je tretja žrtev avstrijski državljan. Po vsem izgleda, da je naš človek. Sprevodnik je izpovedal, da je govoril hrvatsko. Bil je precej korpulenten mož srednje postave s policijindrom. Potoval je z Dunaja. Na meji je kupil vozni listek od Št. Ilja do Zagreba, a je pomotoma vstopil v tržaški vagon. Še le med Celjem in Zidanim mostom se je preselil v vagon, v katerem je potem eksplodiral peklenski stroj. Truplo je sedaj v mrtvašnici označeno samo kot »potnik drugega kupeja II. razreda«. Vesti, da gre za dr. Fritscha s Dunaja, so se izkazale za netočne.

Slovo našega sofijskega poslanika

Sofija, 24. jan. AA. Kraljica Ivana je sprejela davi go. Vukčević in poslanika dr. Aleksandra Vukčevića v poslovilno avdienco. Popoldne je dr. Vukevića sprejel v poslovilni avdienci kralj Boris: poslanik mu je pri tej priliki izročil odpoklicno pismo. Avdijenca je trajala eno uro. Na razstanku je kralj Boris poklonil dr. Vukčeviću svojo sliko z lastnoročnim podpisom.

Podpora za pobijanje sadnih škodljivcev

Beograd, 24. januarja. AA. Ker so po poročilih banskih uprav letos v mnogih krajih razni škodljivci pokvarili sadno drevje, zlasti slive in jablane, je kmetijski minister sporazumno z ministrskim svetom določil posebno podporo banskim upravam za pobijanje teh škodljivcev. Tako dobi banska uprava v Novem Sadu 100.000 Din, v Sarajevu 100.000 Din, v Zagrebu 50.000 Din, v Ljubljani 50.000 dinarjev, v Banja Luki 20.000 Din, v Splitu 20.000 Din, na Cetinju 20.000 Din, v Skoplju 20.000 Din in v Nišu 20.000 Din, skupno 400.000 Din Podporo bodo banske uprave porabile za nabavo sredstev za zaščito sadnega drevja pred škodljivci, zlasti za zaščito tistega drevja, ki se je zadnje čase okužilo. Siromašnim sadjarjem smejo banske uprave dajati sredstva za pobijanje škodljivcev brezplačno, imovitejšim pa po znižani ceni, največ do 70 odst., in to samo za škropljenje lastnega sadnega drevja. Od prodaje sredstev za pobijanje škodljivcev dobljeni denar bodo banske uprave pošiljale Privilegirani agrarni banki kot izreden dohodek za državno poljedelsko zakladnico.

Jugoslovenska razstava v Sofiji

Sofija, 24. januarja. AA Današnja številka »Slova« priobčuje obširno kritiko razstave jugoslovenskega umetniškega društva »Oblik«. Kritiko je napisal znani sofijski kritik Skitnik, ki po podrobni analizi pravi: Sofijska razstava društva »Oblik« ne daje popolne slike sedanje jugoslovenske umetnosti Navzlic temu pa je zrcalo glavnih smernic te umetnosti V jugoslovenski umetnosti prodira na dan iskreno stremljenje po novih oblikah in možnostih in po novem gledanju na stvari. Na umetninah je opažati neko iskrenost, ki iznenadi vsakogar. Tu ne gre za posnemanje tujega, temveč za nova pota, za novo umetniško čutenje, čutenje, ki je značilno za jugoslovenske umetnike po svetovni vojni

Zasedanje zagrebškega banovinskega sveta

Zagreb, 24. jan. n. Ob 10. dopoldne je bilo otvorjeno 4. redno zasedanje banovinskega sveta. Zanimanje za letošnje proračunsko zasedanje je bilo izredno veliko. Galerije v saborni dvorani so bile nabito polne. Banovinski svet je takoj po otvoritvi z velikim odobravanjem sprejel udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju. Prav tako so z zasedanja poslali pozdravni brzojavki ministrskemu predsedniku dr. Srškiću in notranjemu ministru dr. Laziću.

Banovinski svetnik dr. Miškulin je imel zatem pozdravni govor, v katerem je očrtal zasluge sedanjega bana za konsolidacijo in napredek savske banovine. Ban dr. Perović je v svojem govoru opozoril banovinske svetnike, da je njihov delokrog na tekočem zasedanju razširjen, ker bodo morali glasovati o uvedbi banovinske trošarine na vino in o uredbi za občinske nameščence Obširno je obrazložil novo uredbo o občinskih uslužbencih nato pa podal podroben ekspoze o delovanju banovinske uprave in novem banovinskem proračunu. Njegov govor je trajal dve uri. Banovinski svet je s pritrdilom bana dolčil poseben odbor, ki bo proučil predloženo uredbo. Končno je poročal referent prosvetnega oddelka dr. Kasumović o šolstvu v banovini. Jutri se zasedanje banskega sveta nadaljuje.

Macdonald o angleški gospodarski politiki

London, 24. januarja. AA. Predsednik vlade Macdonald je imel včeraj v Leedsu velik govor, s katerim je otvoril kampanjo za obrambo politike sedanje nacionalne vlade Macdonalda so sprejeli z burnim ploskanjem, toda poslušalci so ga često prekinili tudi z vpadi. V svojem govoru je predsednik britanske vlade med drugim izvajal:

Sklenili bomo lepo vrsto trgovinskih dogovorov v želji, da dosežemo s pogajanji pomembne mednarodne sporazume in da podremo sedanje carinske bariere, ki ovirajo napredovanje mednarodne trgovine in niso v korist posameznih nacionalnih trgovskih interesov. Poglavitno je, da se posamezni narodi sporazumejo glede mednarodne vrednosti svoje valute. Britanska vlada je pripravljena nadaljevati trenutno prekinjeno gospodarsko konferenco, toda preden se sklene sporazum, je potrebno, da se zaščitijo notranja tržišča.

Svoj govor je Macdonald zaključil z izjavo, da je sedanja britanska nacionalna vlada vlada mednarodnega miru.

Pripravljen požig v gramozni jami

Razkriti načrti paše Imbra Hamzića iz Cazina

Ljubljana, 24. januarja

Na prav originalen, zraven pa še lahek način je skušal priti do lepega denarja Bosanec Imbro Hamzić, ki je posedoval v gramozni jami ob Vodovodni cesti staro barako, v kateri je poleg lastnega stanovanja oddajal nekaj prostorov dvema družinama. Hamzić je znan nadut človek, ki se je znal vedno hudo uveljavljati med svojimi bosanskimi tovariši. Veljal je za zelo podjetnega, obenem pa nevarnega človeka, ki je imel na vse Bosance velik vpliv. Ker je bil nasilen, so se ga bali in se mu je le malo kdo upal postaviti po robu. To svojo moč je Hamzić vedno zlorabljal, zato je često prišel v konflikt z varnostnimi oblastvi. Pred meseci je izvršil uboj, vendar pa se mu je pri sodišču posrečilo stvar prikazati v taki luči, da ni dobil prehude kazni. Prej že, pa tudi pozneje se je pečal z zvodništvom ter so se v njegovi baraki vedno zbirale sumljive ženske, h katerim so zahajali v vas različni moški. Tudi je v svoji baraki skrival razno tatinsko blago in so sploh imeli policijski organi z njim vedno opravka.

Novembra se je Hamzić umaknil iz Ljubljane in se zatekel domov v neko vas v cazinskem srezu Prej je namreč bil izvedel, da se bodo morale vse barake v gramozni jami na zahtevo mestne občine umakniti, a je hotel Hamzić tu na vsak način nekaj zaslužiti To je prišlo na dan šele sedaj in to čisto po naključju. V njegovi baraki je bilo spravljenega še precej raznega blaga, izvirajočega iz tatvin. Policija, ki je vodila preiskavo, se je odločila, da barako preišče, pri čemer pa je odkrila še drugo lopovščino Hamzić je namreč že pred meseci barako zavaroval in sicer za 15.000 Din, pohištvo in druge premičnine pa za 5000 Din. Preden se je odpeljal, je Hamzić zlorabljajoč svoj vpliv na druge Bosance poiskal tovariša Mehmeda, mu naročil, da mora barako zažgati in mu obljubil, da mu bo dal za to 2000 Din nagrade. Za zažig je Hamzić vse spretno pripravil. Pri preiskavi je policija odkrila med deskami v steni staro pločevinasto konzervno škatlo, v kateri je bila sveča ter je bila konzerva privezana na vrvico, prepojeno s petrolejem. Vrvica je vodila v podstrešje, kjer je bilo zopet več različnih posod napolnjenih z gorljivimi snovmi, s petrolejem, raznimi olji in pa s slamo in lesenimi predmeti.

Pri teh pripravah bi požar pač mahoma zajel vso barako, ki bi v trenutku pogorela do tal. Policija, ki je odkrila vse te priprave, je zaslišala v hiši stanujočega Mehmeda, ki je po daljšem oklevanju priznal svoj dogovor s Hamzićem Mehmeda so seveda zaprli, obenem pa je policija telegrafsko zahtevala tudi aretacijo Imbra Hamzića ki so ga našli doma v cazinskem srezu. Hamzića bodo te dni pripeljali v Ljubljano. Mož, ki si je zahotel denarja na tako lahek način, menda sploh ni pomislil, da bi utegnil požar zahtevati tudi človeške žrtve. Kajti v baraki stanuje poleg Mehmeda še družina z ženskami in otroki. Ker stoji baraka popolnoma v bližini drugih, bi bila po zažigu najbrž kar hitro v plamenih vsa kolonija. Grozila je tedaj velika požarna katastrofa. Zato zasluži Hamzić tem izdatnejšo kazen.

Nove demonstracije v Parizu

Pariz, 24. jan. AA. Snoči so bile po ulicah bourbonske palače, zlasti na bulvaru Saint-Germain nove demonstracije proti vladi. Udeležilo se jih je okoli 2000 ljudi, ki so skušali prebiti kordon in vdreti do parlamenta, kar pa se jim ni posrečilo, ker so dohode k parlamentu zastražili veliki oddelki orožništva in republikanske garde. Po davi objavljenem poročilu je bil pri izgredih ranjen neki častnik republikanske garde in več stražnikov Aretiranih je bilo 258 demonstrantov. Razen tega so snoči okoli 23.30 tudi komunisti demonstrirali na Mont-Parnassu. Pri tem je prišlo do ostrih spopadov s policijo. Več stražnikov je bilo ranjenih.

Pariz, 24. jan. č. V aferi Staviskega je prišlo do nove senzacije Policija je aretirala generalnega ravnatelja zavarovalne družbe »La confience« Louisa Guebina. Zavarovalnica je diskontirala za 180 milijonov frankov bonov bayonnske zastavljalnice. Od teh si je pridržala za lastni račun 50 milijonov, ostale pa je prepustila drugim zavarovalnicam. Za te operacije je prejel ravnatelj Guebin, kolikor so doslej ugotovili, od Staviskega 180.000 francoskih frankov podkupnine v treh čekih Listi, ki se obširno bavijo z aretacijo Guebina, menijo, da je nedvomno dobil še drug denar za svoj posel.

Novi italijanski senatorji

Rim, 24. januarja k. Kralj je imenoval 16 novih senatorjev. Med drugimi je bil imenovan tudi dr. Icilij Bacci (nekdaj Bačić), predsednik reškega pokrajinskega sveta. Med novimi senatorji je 7 članov italijanske aristokracije, ki prihaja v zadnjem času v vodilnih fašističnih krogih vedno bolj do veljave.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Sedanje vreme se bo najbrž držalo dan ali dva. Zjutraj v splošnem mraz.

Naši kraji in ljudje

Z zagrebške konference Male antante

Zunanji ministri pri posvetovanju. Od leve na desno gg. Beneš, Tritulescu, Jevtić.

V Dalmaciji obirajo oranže

Jugoslavija — država najzanimivejših vremenskih razlik

Ljubljana, 25. januarja

O božiču, ko nebeški sejalec doseže vršek svojega gospostva nad južno poloblo naše zemlje in je naša severna polovica od v dolgo zimsko noč zavitih pokrajin tečajnega severa pa daleč na jug v naše predele zmernega pasu pokrita z debelim snegom, zablešče iz večnega zelenja v toplih zalivih in prisojnih obalah Sredozemskega morja žlahtni, zlatorumeni sadovi pomaranč. In ko se mi severnejši zemljani seznanjamo z vsemi dobrotami in tegobami zime, zaživi na pragu novega leta v vsem ozkem, a v objemu morja in jasnega neba tem krasnejšem pasu od Madeire in preko vse Levante na bližnji Orient veselo obiranje žlahtnega južnega sadja, ki je predvsem siromašnemu Špancu eden glavnih virov za življenjski obstanek. Saj so prav španske province Valencija, Kastelon, Murcija in Almerija prepolne gajev oranžnih dreves vseh sort, s katerimi je doslej skoro monopolizirano gospodarila na svetovnih tržiščih. Lani pa, ko je bila letina izredno bogata, je glavni odjemalec Anglija z visokimi carinami zajezila uvoz južnega sadja iz Španije, zaradi česar so obubožale cele pokrajine. Neobrana drevesa in obup prebivalstva je bil predmet celo notranjepolitičnih spletk, številnih »pomarančnih« konferenc in zborovanj, kjer so iskali izhoda, kako bi z izboljšano kakovostjo in odpremo sadja zagotovili prebivalstvu nadaljnjo konkurenco na mednarodnem trgu.

Minuli teden se je tudi naš sadni trg dobro založil s prvim letošnjim južnim sadjem, seveda iz inozemstva. In vendar je prav danes, ko se je tretjič v tem mesecu vsa naša banovina tudi v doline ogledala v jasnem nebu, s temperaturo krog ničle in visokim barometrskim stanjem krog 780 mm znova dana prilika, da si saj malo ustvarimo dobroto solnčnih žarkov, ki so je deležni pod vplivom tople sredozemne klime najjužnejši deli našega Primorja. Le malokateremu državljanu krog ljubljanskega vzporednika je znano, da so tudi naši bratje v južni Dalmaciji prav te dni zaključili obiranje pomaranč. Po poročilih iz Dubrovnika je letošnja letina pomaranč in limon prav zadovoljiva. Samo v občini Orebiću na polotoku Pelješcu so obrali krog 7000 kg prvovrstnih pomaranč, mnogo več kakor prejšnja leta. *V prisojnih zavetjih so posamezna drevesa obrodila nad 800 žlahtnih sadov.* Tudi limone so dobro obrodile. Žal, da so kljub vsem klimatičnim pogojem v južni Dalmaciji zasajena oranžna drevesa v večjih nasadih le na Pelješcu, kjer so plantaže oranževcev prenešene iz Španije. Italije in Grčije, stare že nad 100 let. Zanimivo je, da *sadje, dozorelo v našem podnebju, po kakovsti prav nič ne zaostaja za tovrstnim sadjem iz Levante.* S podporo oblastev in požrtvovalno vnemo prebivalstva naj bi se tovrstno južno sadje, ki ga doslej goje le bolj v okrasje vrtov, kultiviralo v večjem obsegu po vseh, pred burjo zaščitenih predelih južne Dalmacije, posebno na otokih južno od Visa, katerih toplo podnebje prav v ničemer ne zaostaja za ostalimi pokrajinami večno zelene pomladi ob Sredozemnem morju. Revna Dalmacija bi s tem dobila nov vir dohodkov, *saj je po našem včerajšnjem poročilu samo Ljubljana porabila lani za 1 milijon Din pomaranč in limon.*

Dejstvo, da imamo sredi zime, ko krije severnejše pokrajine države debel sneg, na skrajnem jugu Dalmacije nasade oranž, polne žlahtnega sadu, ki je z lahkoto dozorelo v objemu toplega solnca, uvršča Jugoslavijo v res najinteresantnejše pokrajine srednje in južne Evrope nele glede strukture tal in etnografske posebnosti prebivalstva temveč tudi v klimatološkem pogledu, ko bo v ustaljenih razmerah po sedanji gospodarski depresiji na naših obalah in otokih južnega Jadrana nastalo živahno vrvenje letoviščarjev — prava jugoslovanska zimska riviera.

Dve sodbi za dve smrti

Ljubljana, 24. januarja

Pred kazenskim senatom apelacijskega sodišča se je dopoldne vršila daljša ustna prizivna razprava proti zapriseženemu lovskemu čuvaju Janezu *Zaplotniku* iz Gozda pri Križah, ki je bil lani septembra pred sodnikom-poedincem oproščen od obtožbe, da je 10. maja lani ustrelil na Kriški gori (1600 m visoko) čevljarja Andreja Kuharja meneč, da bo zadel ruševca. Državni tožilec se je proti oprostilni sodbi pritožil. Na današnji razpravi je bil poleg priče Fajdige, ki je drugoval Kuharju in čakal v gorah na ruševca, zaslišan kot izvedenec gimnazijski direktor dr. Lokar, ki je med drugim poudarjal, da bi moral obtoženec kot lovski čuvaj vedeti, da se ruševec ne skriva v grmičevje, če zleti z drevesa. Lovsko pravilo je: »Ne streljaj, če se ne prepričaš na kaj streljaš«. Obtoženi Zaplotnik, ki je oče 10 otrok, je zatrjeval, da je bil trdno prepričan da se v grmičevju skriva ruševec. Usoda je hotela, da je ustrelil Kuharja, ki se je na mestu zgrudil mrtev. Apelacijsko sodišče je razveljavilo prvo sodbo in obsodilo lovskega čuvaja na 3 mesece strogega zapora.

Celje, 23. januarja

Včeraj je bila pred celjskim malim senatom pod predsedstvom s. o. s. Božiča razprava proti 26letnemu posestniku Francu Verdevu in 22letnemu delavcu Srečku Tajniku iz Paške vasi zaradi uboja, katerega žrtev je postal 6. t. m. zvečer posestnikov sin Martin Meh.

Omenjenega dne sta bila oba obdolženca z Martinom Mehom in še štirimi fanti v Verdevovi gostilni v Paški vasi. Ko so nekaj časa pili in je Meh dal za dva litra vina, je Meh vstal, stopil k vratom in rekel enemu izmed tovarišev, da gre domov. Kmalu nato je zažvenketalo okno v gostilniški sobi. Srečko Tajnik je skočil ven in našel Meha pred gostilno. Oba sta se takoj spoprijela. Ko je Verdev to izvedel, je tudi pohitel ven. Ker je Meh med ruvanjem zabodel Tajnika v hrbet, je Verdev pograbil kol in udaril Meha večkrat po glavi. Meh se je takoj zgrudil, nato ga je pa še Tajnik udaril preko trebuha. Meh je zaradi vdrtja lobanjske kosti in popolnega preloma skalnice kmalu izdihnil. Verdev je trdil, da se ni dotaknil Meha, dočim je Tajnik izpovedal, da je Verdev udaril Meha večkrat s kolom po glavi.

Franc Verdev je bil obsojen na dve leti robije in petletno izgubo častnih pravic, Srečko Tajnik pa na 1 mesec strogega zapora.

Pri ljudeh, ki so potrti, preutrujeni, za delo nezmožni, povzroči naravna **»Franz Josefova« grenčica** prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost. Vodeči kliniki izpričujejo, da je **»Franz Josefova« voda** odlične vrednosti tudi za duševne delavce, živčno oslabele in ženske kot dobro odvajalno sredstvo. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zlata Gjungjenac odhaja v Nico

Žalostno, pravite? Pa bo, narobe — prav veselo! Odhaja namreč samo v tisto Nico, ki nam jo v kratkem pričara naš potni maršal in režiser *Šest* na deske opernega teatra.

V Nici tvori višek sezone vsakoletni veliki ples v sijajni dancing-palači »Savoy«. Tega plesa se udeleži tudi gospa Zlata v ulogi Madeleine de Faublas. Ples v Savoyu je vsako leto senzacija Nice. To pot pa se razvije v pravi družabni škandal...

Po enoletnih medenih tednih se je vrnila Madeleine s poročnega potovanja preko Benetk v Nico s svojim še vedno vročo ljubljenim možičkom Aristidom *(Gostič)*. Ta pa je imel še kot fant razmerje z Argentinko Tangolito *(Thierry)*. Ker se znajde ves tercet na plesu v Savoju, pride kajpak do raznih komplikacij. Madeleine se revanžira s konceptnim uradnikom, mladeničem Celestinom *(Daneš)*... in se prav za prav *ne* revanžira... Na koncu se vsi zapletljaji srečno razvozljajo v posebno zadovoljstvo drugega, veselega parčka: turškega atašeja Mustafa beja *(Peček)* in ameriške mojstrice v stepu, komponistke in dirigentke Daisy *(Smerkolova)*.

Opereto *»Ples v Savoju«* je napisal *Abraham* (avtor »Havajske rože«, »Viktorije« itd.).

Dirigiral bo *Štritof*.

Zakrivljeni svet

Ljubljana, 25. januarja

Nenavaden odziv članov in povabljenih gostov, ki so v torek zvečer napolnili lepe in udobne prostore Ljubljanskega kluba v Kazini, je najboljši dokaz, kako srečna je bila ideja, združevati družabne večere in večerje z izbranimi predavanji. Odlične klubove člane in goste, med katerimi sta bila konzula gg. inž. Ševčik in grof Orsini Rosenberg, železniški direktor g. J. Cugmus, več vseučiliških profesorjev itd., je pozdravil predsednik g. dr. Fran *Windischer*. Pregnantno je označil namen in vlogo tega kluba v našem družabnem življenju: zbliževati ljudi različnih nazorov na osnovi klubske družabnosti in prijateljskega duha ter nuditi drugorodnim gostom ki čedalje bolj obiskujejo Ljubljano, reprezentativen okvir za osebne stike z domačini.

Po predsednikovi programatični besedi je vseučiliški profesor g. dr. Milan Vidmar v duhovitem predavanju o »zakrivljenem svetu« osvetlil problem prostora v duhu Einsteinove relativitetne teorije. Izhajajoč iz svojega doživljeja na potovanju čez Atlantski ocean in nasprotujoč »gravitacijsko-tajinstvenemu« nazoru sira Jamesa Jeansa o loku, ki ga opiše ladja na najbližji poti iz Starega v Novi svet, je s čudovito jasnostjo dokazal, zakaj ta pot ne teče v črti premici, marveč se zakrivi v lok. Na tem primeru je osvetlil enega najtežjih sodobnih problemov: problem prostora in njegove geometrične forme. Z vrsto interesantnih primerov je učeni predavatelj razložil današnje pojmovanje prostora in časa, ki ostro nasprotuje tisočletni Evklidovi geometriji. Tridimenzialnemu prostoru se priključuje kot četrta dimenzija čas. Iz tega nastaja docela nova geometrija, ki s svojo logično nujnostjo sega tudi v naše notranje življenje, v svet duhovnih vrednot in nas sili, da vsak za se iščemo svoj geometrični, t. j. prostorninsko-časovni odnos do sveta in življenja. Vera v gravitacijo je v luči novih teorij postala nevzdržna. Vsemir ni več neskončen, četudi je brez meje. Zakrivljen svet je postal simbol ene največjih zmag, kar jih je izbojeval človeški duh v sodobnosti. S starim geometričnim in kozmološkim pojmovanjem se je porušilo tudi mnogo drugega. — Odlično predavanje je vzlic težki snovi držalo poslušalce od začetka do konca v nenavadni napetosti in je do zadnjega stopnjevalo pozornost. Pomenilo je velik predavateljski uspeh prof. dr. Vidmarja, obenem pa uspeh vodstva Ljubljanskega kluba v njegovem simpatičnem prizadevanju, da bi dalo družabnim večerom intelektualno višino.

Panflavin

Občudujejo in zavidajo ga,

a ne radi njegovih elegantnih oblek, pač pa zato, ker je previden in nosi Panflavin pastile vedno s seboj. Obvarujejo ga pred nalezljivostjo prehlajenja. Imejte tudi Vi pri sebi vselej

Panflavin pastile.

BAYER Panflavin

Oglas je registr. pod S. br. 21.781 od 29. novembra 1933.

Ljubljana rešuje umetnost

Pred ustanovitvijo stalnega razstavnega salona — Bedne razmere v našem umetniškem življenju

Ljubljana, 25. januarja

Kakor smo že v nedeljo zabeležili, je kulturni oddelek mestnega magistrata v zadnjem času započel živahno gibanje za rešitev vprašanja, kako odpomoči gmotni stiski, ki jo v dobi gospodarske krize preživljajo upodabljajoči umetniki. Snoči se je vršila seja kulturnega odseka mestne občine, na kateri je bilo sprejetih več nujnih predlogov v tem smislu. Ko bodo ti predlogi odobreni na odločujočem mestu, bo kulturni oddelek takoj pričel s konkretnim delom.

Predvsem bo mestna občina ustanovila stalen prodajni salon za umetniška dela. Salon bo nameščen v Jakopičevem paviljonu. To vprašanje pa bo rešeno na takšen način, da v paviljonu ne bodo ovirane umetniške razstave, ki jih redno prireja Narodna galerija. V zvezi s to stalno prodajno razstavo, ki se bo vršila pod okriljem mestne občine, pa bo kulturni oddelek organiziral tudi sistematično propagando za nakup umetnin med občinstvom. Od te propagande si mestna občina obeta lepih uspehov, zlasti ker se je večje število umetnikov izjavilo, da so pripravljeni, prodajati svoja dela tudi na obroke, kakor je to že davnaj običaj v Zagrebu, Beogradu in drugod in kakor je pri nas obročni sistem že vsa zadnja leta uveden na književnem trgu. Prodajo slik in kipov bodo organizirali posebni akviziterji, ki bodo obiskovali stranke tudi na domu. Stalna razstava bo na dostojni umetniški višini in bodo nanjo sprejeta samo dela, ki jih bo odobrila žirija, izbrana iz vrst naših najboljših umetnikov.

Za ilustracijo do skrajnosti bednih razmer, v katerih životari naša umetnost, in skrajne desinteresiranosti, ki jo izkazuje vsa naša javnost nasproti delu naših upodabljajočih umetnikov, naj navedemo, da sta bili v zadnjem času dve tako odlični umetniški razstavi, kakor sta bili razstavi beograjskega Oblika in zagrebške Trojice, deležni sramotno minimalnega obiska: prvo je obiskalo 230, drugo pa 220 ljudi. Te številke v nebo vpijoče pričajo o šibki kulturni volji mesta, ki je kulturno središče kulturnega naroda in ki med svojimi prebivalci šteje tudi 2000 akademikov. V takšnih razmerah lahko bohotno prosperirajo netankovestni ljudje, ki ne premorejo niti umetniškega talenta niti strokovnega znanja, pač pa imajo zadosti spretnosti in poguma, da svoje kiče in ničvredne kopije spravijo v denar. Pogostokrat se pripeti celo, da premožni ugledni ljudje in denarni zavodi, ki v veri, da vrše mecenatske posle, nasedajo takšnim prodajalcem in kupujejo njihove »umetnine«. Te vrste slikarji se ne strašijo niti ponarejanja in na malovredne kopije del naših najboljših slikarjev brez sramu zapisujejo njih imena. Razen primerov z deli Ferda Vesela in Matije Jame, ki smo jih že zadnjič zabeležili, je znana tudi ponaredba neke slike Franceta Pavlovca, ki jo je neznan kopist s podpisom umetnikovega imena prodal nekemu odličnemu kupcu v Celju. — Seveda so v veliki meri krivi teh nemogočih razmer tudi upodabljajoči umetniki sami. V nobenem drugem izobraženem stanu ni toliko notranjega razdora in tako osebno konkurenčnega boja kakor med njimi. V zadnjem času se v njihovi življenjski borbi opaža cepitev na dve novi struji: na eni strani se zbirajo umetniki, ki imajo kakršnekoli službe, na drugi strani pa svobodni umetniki brez službe. Jasno je, da organiziranje v takšnih smereh izpričuje neko pomanjkanje zdrave notranje etične moči.

Kar se tiče gradnje novih umetniških ateljejev, mestni gradbeni urad že pripravlja primerne načrte, da bo občina po mestnih hišah najpotrebnejšim umetnikom zgradila nekaj ateljejev, kolikor bo pač imela sredstev na razpolago.

ZOPET NOVE OČARLJIVE POPEVKE!!

Pojeta jih Vaš ljubljenec **WILLI FORST** in Vaša ljubljenka **LIANE HAID**

v njunem najnovejšem filmu

v opereti

„Njena Visokost Prodajalka“

Za smeh in zabavo posebno skrbi slavni komik **PAUL KEMP**

Godba: Schmidt Gentner — Rolph Benatzky

San o ljubezni in sreči v grofovskem dvorcu na obali romantičnega Bodenskega jezera

Danes ob 4., 7.¼ in 9.¼ uri zvečer! Predprodaja vstopnic od 11.—½13.

Vsako soboto in sredo nov zvočni tednik senzacij!

DANES PREMIERA VELEOPERETE!

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

DANES PREMIERA VELEOPERETE!

KULTURNI PREGLED

Kulturno sodelovanje z Bolgari

Podlistek v »Jutru« z dne 12. t. m. »Kulturno sodelovanje z Bolgari« mi veleva priliko, da sličico o tem sodelovanju nekoliko izpopolnim in se obenem spomnim dveh znamenitih slovenskih mož tam ob skrajni zapadni meji, kjer »slovenačka mrtva straža spram zapadu koja bdije« (kralj Nikola črnogorski: »Pjesnik i Vila«), ki sta živela in delovala prav v dobi, ki jo omenja »Jutrov« podlistek.

Boji za osvobojenje bolgarskega naroda so namreč prav divno odmevali pred 50 in več leti v baladah Gregorčičevega najboljšega učenca in sorojaka Josipa Pagliaruzzija - Krilana iz Kobarida, ki je nenadno izdihnil svojo pesniško duušo komaj 26 let star v marcu 1885 v Gorici in je bil pokopan v rodbinski grobnici v Kobaridu. Tragika te stare kobariške rodbine je v tako mladostni dobi vzela slovenskemu narodu odličnega pesnika Krilana, čigar spise v izbiri Simona Gregorčiča najdete menda edino v treh knjigah moje »Slovanske knjižnice«.

Oče Krilanov Izidor Pagliaruzzi je umrl pred 50 leti (l. 1884.) v svoji lepi hiši v Gorici (v ulici sv. Antona) in je bil prepeljan v Kobarid. Rodbina Pagliaruzzijev se je bila naselila v Kobaridu več sto let poprej in sodi med plemenite rodbine tistih časov. Ena linija Pagliaruzzijev se je naselila na Gorenjskem.

Izidor je bil na dunajskem vseučilišču četrto leto pravnik, ko mu je umrl oče in Izidor se je moral vrniti v Kobarid, da prevzame obširno posestvo ne le v Kobaridu, marveč tudi veleposestvo v Brumi pri Gradišču ob Soči, hišo v Gorici in posestvo nekje nad Vidmom, imeli so pa tudi predilnico za svilo in tovarno za ovojni papir ob rečici Idriji za Kobaridom. — Mladi Izidor se je v Kobaridu poročil s preprosto, vendar pa nenavadno lepo in inteligentno devojko, s katero je imel sinove Albina, Alfonza in Josipa ter hčere Matildo, Marijo in Adelo. — Oba starejša sinova sta umrla nagle smrti kot visokošolca, hčeri Marija in Adela zgodnje smrti kot učiteljici v Gorici, le starejša hči Matilda se je poročila z znamenitim beneškim Slovencem Antonom Klodičem, ki je bil od početka ustavne dobe na Primorskem deželni šolski nadzornik. Za slovensko šolstvo si je Klodič pl. Sabladoški pridobil ogromnih zaslug, ki jih Primorci nismo znali dovolino ceniti. V časih, ko so imeli na Kranjskem nemškutarijo še do leta 1889., smo imeli na Goriškem po zaslugah Klodiča narodno šolstvo. — Njegov sin dr. Maks je bil do zadnjih let ravnatelj državnih železnic v Ljubljani. S starejšo hčerjo se je poročil dr. Srečko Kovačič iz znane narodne rodbine pri Sv. Luciji ob Soči, ki je umrl med vojno kot odvetnik v Trstu, a Julija je umrla pred dvema letoma. Njegov brat še živi v Ljubljani kot upokojen poštar.

Izidor Pagliaruzzi je bil več desetletij župan v Kobaridu in že l. 1863. deželni poslanec, kar je ostal dolgo časa in si je pridobil za svoj okraj velikih zaslug, posebno za osušenje kobariškega Blata.

Njegov najmlajši sin Josip je bil rojen leta 1859. Nanj je imel velik vpliv pesnik Simon Gregorčič, ki je v Kobaridu pel novo mašo in je tu služboval kot kaplan od leta 1868. do odhoda v Rihemberg l. 1873. Gregorčič je ustanovil tu »Narodno čitalnico« l. 1871. Izidor Pagliaruzzi je bil med ustanovitelji in do smrti njen član in podpornik. Tu je našel tudi hvaležno torišče mladi Josip Pagliaruzzi, ki smo ga poznali le pod imenom: Pepič Pincev (»pri Pincu« se je imenovala po domače rodbina pl. Pagliaruzzijev). Ko je bil še gimnazijec v Gorici in pozneje pravnik na Dunaju, je preživel vse počitnice med nami v Kobaridu in tu sodeloval z ostalimi kobariškimi mladeniči pri domačih zabavah, pri čitalničnih »besedah«. Naživahneje je deloval od l. 1880., ko je pričel delovati tudi nadarjeni glasbenik Andrej Volarič, čigar pesmi še dandanes Slovenci radi poló. — Pepi Pagliaruzzi je pomagal pri petju, je bil igralec, in najrajši je govoril šaljive govore. Ko so ljudje izvedeli, da bo na prihodnji »besedi« govoril Pepi Pincev, so pridrli kar v trumah; niso se mogli dovoli nasmejati; pa še dolgo, dolgo so potem pravili doma, kako lepo je govoril zlati Pepič.

In ta Pepič je bil v tisti dobi najboljši učenec Stritarjev in Gregorčičev... Začel je z nežno liriko v dunajskem ((l. 1878) in potem v ljubljanskem »Zvonu« pod psevdoninom Krilan. Kakor javnost dolgo ni vedela, da je »X« naš kobariški Simon Gregorčič, tako ni vedela, da je Krilan njegov kobariški učenec Josip pl. Pagliaruzzi. — V dobah naše narodne renesanse, v dobah »besed« in rodoljubnih deklamacij so povsod imeli na sporedih Krilanove deklamacije, n. pr. »Na junakovem grobu«, »Na bojišči«, »Zakaj je bil raztresen«, »Zakaj ni mogla šivati«, »Ljubica«, posebno mnogokrat »Stara mati«, »Kupci«, pa »Slovenski junak«, — ki se je boril za svobodo slovanskega Balkana in na koncu zavpije:

Molčite vi, ljudje, molčite,
kaj vpitje vam pomaga to?
Če še tako se nam grozite,
nikdar več rob Slovan ne bo!

Stritarjeva raja in Gregorčičevi hajduki so izvabili tudi Krilanu nekatere divne lirične pesnitve, kakor nalašč za deklamacije, in nekaj balad izrecno o borbah za bolgarsko svobodo. V 480 narodnih desetercih je spesnil balado o »Indži Vojvodu«, bolgarski izdajici. Sredi Bolgarske pod Balkanom so okrog mesta Grijumli v belih šotorih divji kirdžalije, ki jim načelujejo Kara Fejc, Deli Kadir in:

»Tretji Indže Vojvoda mogočni,
vojvoda, bolgarska izdajica,
Indže Vodja, žalostna ti mati!
Da bi mati tebe ne rodila,
da bi mati tebe ne vzgojila!
Ti sramota si bolgarske zemlje,
ker si Indže Vodja izdajica,
izdajica rojstne zemlje svoje,
rojstne zemlje, oj bolgarske zemlje,
ker po rojstni svoji zemlji ropaš,
ropaš jadne brate svoje!
Ti sramota pravoslavne cerkve,
ker si višnjega Boga pozabil,
cerkev božjo, pravoslavno cerkev,
marveč bratiš se z neverci Turki,
ž njimi bratiš, kristjane tlačiš...«

Pa je moril in ropal po svoji bolgarski zemlji sveti, bodi petek ali svetek, moril tudi na praznik pravoslavne cerkve sv. Trojice, tako da sta se zgrozila celo tovariša Kara Fejc krvavi in Deli Kadir silni... V pravoslavni cerkvici vasice Uzum - Jeniköi je sunil sam popa izpred oltarja, da je na tla telebnil in:

»Kelih prime divji Indže Vodja,
sveti kelih v svojo kleto roko,
pa po tleh raztrosi sveti kruhek,
dragi, zlati kelih v žep si vtakne..
Kakor med ovcami volcje besni
v cerkvici morijo kridžalije...«

Ko je zadovoljen odihal, pa je zagledal dvanajstletnega pastirčka, ki se je igral s puško dolgocevko. Po dalješem barantanju za to puško je deček povedal, da hoče z njo ubiti izdajico Indže Vodjo, ki mu je usmrtil očeta, pa mu je oče zapustil dolgocevko za krvavo osveto. In po zvijači in hrabrosti je dečko res ustrelil Indža Vodjo, ki pa na to ni pustil, da bi se kirdžalije nad njim maščevali, marveč mu je celo podaril stotino zlatov. — Ali sveta bolgarska zemlja ni držala v sebi trupla izdajice in ga je trikrat vrgla na vrh groba. In prišla je mati, ki je osem nedelj za njim jokala, za njim

Domače vesti

• **Proslava velikega slovanskega učenjaka Mendelejeva.** Zagrebška univerza je priredila lepo proslavo 100 letnice rojstva slavnega ruskega kemika Dimitrija Mendelejeva. O življenju in delovanju velikega učenjaka so predavali profesor gozdarske fakultete dr. Šolaja, profesor tehnične fakultete dr. Plotnikov in profesor medicinske fakultete dr. Bubanović. Po predavanjih je zapel ruski pevski zbor.

• **Izpremembe v banovinski službi.** Z odlokom banske uprave so imenovani: dr. Vladimir Brezovnik za primarija v 4. položajni skupini pri javni bolnišnici v Murski Soboti; Josip Lavrič za banovinskega tajnika 6. položajne skupine pri banski upravi v Ljubljani; Josip Liković za banovinskega tajnika 6. položajne skupine pri sreskem načelstvu v Ljubljani; inženjer Lavoslav Viher za banovinskega tehničnega pristava 8. položajne skupine pri banski upravi v Ljubljani; Andrej Zega za banovinskega knjigovodjo; Vilko Hötzl za arhivskega uradnika v 9. položajni skupini pri splošni bolnišnici v Mariboru. Upravni uradnik Andrej Krapec pa je odpuščen iz banovinske službe.

• **Nova zobna zdravnica v Ljubljani.** Ga. Dušana Winterhalter-Lavričeva je bila vpisana v imenik Zdravniške zbornice za dravsko banovino.

• **Razpis službe živinozdravnika.** Županstvo v Braslovčah razpisuje mesto samoupravnega živinozdravnika za sodni okraj Vransko s sedežem v Braslovčah. Prošnje sprejema županstvo občine Braslovče.

• **Dokaz požrtvovalnega sokolskega dela.** 37.000 km so obhodili lani člani mostarske sokolske župe, potujoč po vaseh, kjer opravljajo sokolski delavci vse prosvetno delo. V eni vasi predavajo o higieni, v drugi poučujejo kmete pri umnem gospodarstvu, po drugod se udejstvujejo kot preizkušeni pomočniki pri raznih splošnosti služečih akcijah, in tako izvršujejo baš oni ogromno delo, ki v drugih pokrajinah spada v delokrog mnogoštevilnih javnih delavcev. 21.000 km so prehodili peš, ostalo pa z avtomobili, kolesi in vozovi.

V LUČKAH..

• **Kriza umetnikov.** V razpravah beograjske »Politike« pod naslovom »Profesije v današnji krizi« so prišli sedaj na vrsto tudi slikarji in kiparji. V daljšem članku je razloženo, kako se je položaj teh umetnikov temeljito izpremenil šele pred dvema letoma. Pred vojno smo imeli malo umetnikov, ki sicer niso imeli dosti dela, a so bili večinoma vsi v državnih službah. Nov položaj pa je nastal po vojni. Veliko število umetnikov je dobro prodajalo svoja dela. Preobrat na slabo in najslabše pa se je pričel pred nekaj leti in so se sedaj znašli v veliki bedi vsi, ki žive samo od umetnosti. Lani so se v Beogradu na razstavah prvič pojavila slikarska in kiparska dela z označilom, da se prodajajo na obroke. V znamenju krize je bila ustanovljena v Beogradu tudi zadruga likovnih umetnikov. Nasproti predvojni dobi se je položaj za umetnike izpremenil na ta način, da bi vsi umetniki radi sprejeli kakršnokoli javno službo, a da služb ni na razpolago.

• **O proračunu savske banovine** je pričel včeraj razpravljati v Zagrebu banovinski svet. Proračun znaša nekaj preko 197 milijonov dinarjev in odpade od njega na splošno banovinsko administracijo preko 142 milijonov, na banovinska podjetja in ustanove pa blizu 55 milijonov. Posebno važna poglavja tvorijo prosveta, javna dela, socialna politika in tudi turizem. Na področju banovine so začeli graditi, a še niso dovršili 48 šolskih poslopij. Med javnimi deli pa je posebno važna regulacija Save od Zagreba do Žitnjaka, h kateri prispeva denarna sredstva tudi zagrebška mestna občina. Za ureditev banovinskih cest je potrebno še okrog 74 milijonov. Za najnujnejšo pomoč onemoglim revežem in brezposelnim delavcem se je porabilo iz lanskega proračuna 1,550.000 Din, sedaj pa so na razpolago še sredstva, ki z velikodušno podporo Nj. Vel. kralja vred iznašajo okrog 2 milijona in pol. V novem proračunu bo tudi zvišana postavka za pospeševanje turizma in poseben kredit za ureditev Plitvic, ki so od lani last savske banovine.

• **Po svetu za kruhom.** V ponedeljek so zagorski orožniki na železniškem tiru med Zagorjem in Trbovljami prijeli tri dečke, ki so jo mahali proti Zagorju. Povedali so, da so doma iz Celja in so namenjeni v Ljubljano. Dečki so bili privedeni na občino. Ker jih zvečer niso mogli odpraviti v domovno občino, so dečki prenočili pri g. županu Drnovšku, ki jim je dal tudi večerjo. Na vprašanje, kajih je dovedlo na pot v Ljubljano, so vsi dejali, da pomanjkanje. Vodja je bil 12 letni France, sinček neke brezposelne vdove, ki je spravil s seboj 14 letnega Jožka in 12 letnega Franceta, sinova reduciranega delavca v cinkarni in očeta petih otrok. Dejal jima je, da pojdejo skupaj v Ljubljano na Rakovnik, kjer da se bodo učili za godbenike in dobivali dovolj hrane. Odšli so od doma v nedeljo ob 11. in so prenočili na Zidanem mostu. Drugi dan so pot nadaljevali, pa jih je zaustavilo orožništvo in jim prekrižalo načrte. V torek zjutraj je županstvo spravilo mlade begunce na njihov dom.

• **Službeni list dravske banovine** objavlja v 7. letošnji številki: zakon o pokojninskem zavarovanju nameščencev; odpoved sporazuma o mednarodnem registriranju tvorniških in trgovinskih žigov po Braziliji; odpoved mednarodne konvencije o ukinitvi prepovedi in omejitev uvoza in izvoza po Veliki Britaniji, izpremembe v staležu banovinskih uslužbencev in razne objave iz »Službenih novin«.

• **Konzum piva** je lani v naši državi padel na eno tretjino napram konzumu prejšnjih let. 33 pivovarn v državi je prodalo 229.440 hl piva, dočim se je prej porabilo na leto okrog 700.000 hl.

• **Afera z vložnimi knjižicami v Zagrebu,** o kateri je »Jutro« že poročalo, se bo v kratkem obravnavala pred sodiščem. Trgovec z vložnimi knjižicami Vladimir Šarić je ostal v zaporu, dasi je oškodovancem stavil nove predloge glede vrnitve denarja, odnosno vložnih knjižic, ki jih je od njih prevzel. Obrtnik Spiljarić, ki mu je zaupal svojo vložno knjižico na okrog 200.000 Din, pa odločno zavrača vse nove obljube in zahteva, naj pride zadeva pred sodišče.

• **Konec nenavadnega monopola v Subotici.** Pogrebno društvo »Funero« je imelo v Subotici tako dobre zveze s katoliško cerkveno občino, da je dobilo monopol, ki ga je izvajalo z vso doslednostjo. Na katoliškem pokopališču namreč ni dobil prostora mrlič, ki ni bil pokopan od tega pogreb-

V SRČKIH..

nega društva. Zaradi tega nenavadnega monopola je bilo v Subotici že več mučnih afer in vršile so se celo ekshumacije mrličev, ki jih je pokopalo drugo pogrebno društvo. Če je kaka rodbina za svojega umrlega člana plačala prostor na pokopališču, a se potem ni zatekla k društvu »Funero,« je postala pogodba neveljavna in so morali na kakem drugem delu pokopališča iskati prostor za grob. Zaradi vsega tega je došlo do pravd, ki so imele naposled ta uspeh, da je sodišče pogrebnemu društvu odvzelo njegov monopol.

• **Stroga obsodba mazača.** Sodišče v Jagodini je obsodilo na leto dni strogega zapora mazača Milosava Vuksanovića iz Milive, ki je bil daleč na okrog na glasu kot čudodelni pomočnik v primerih božjasti in stekline. Stroga kazen ga je zadela zaradi tega, ker je eden od njegovih pacientov umrl zaradi zastrupljenja krvi. Mazač je namreč ljudem, ki so jih popadli stekli psi, puščal kri. Pri teh operacijah je seveda uporabljal predmete, ki so predstavljali največjo nevarnost za paciente.

• **Predrzen vlom sredi Zagreba.** Neznani vlomilci so udrli v knjigarno »Minerva«, ki ima svoje prostore v najožjem mestnem središču. V prostore so prišli preko dvorišča, v blagajni pa so našli samo 5000 Din. Vlom je bil izvršen pozno zvečer, ko je bilo v prostorih še nekaj uslužbencev, ki so slišali ropot v zadnjih prostorih, a so prišli prepozno, da bi zajeli predrzne vlomilce. Kakor vse kaže, so se vlomilci pripeljali in odpeljali z avtomobilom.

• **V sklad osredniega pomožnega odbora za poplavljence dravske banovine so darovali:** načelnik sreza Pakrac 41 Din, osnovne šole Mala Polana 20, Cezanjevci 70, Sv. Jurij ob Ščavnici 612, pošta v Ptuju 156, šolsko upravitelstvo Sorica 15, šola Ščavnica 60, gasilci v Brezovici 100, Hranilnica dravske banovine 110, III. deška šola v Ljubljani 488, II. drž. real. gimnazija v Ljubljani 360, oddelek VIII. kr. banske uprave 360 Din, dravska finančna direkcija 248 Din, dekanat medicinske fakultete v Ljubljani 320, dekanat teološke fakultete v Ljubljani 620, mestni otroški vrtec v Ljubljani 16 Din, oddelek V. kr. banske uprave 693, dravski žandarmerijski polk 9247, Higienski zavod v Ljubljani 162 Din, III. . t. t. sekcija v Ljubljani 245, mestna t. t. t. sekcija v Ljubljani 148 Din, srednja tehniška šola v Ljubljani 562 Din, poštni urad Maribor 919, etnografski muzej v Ljubljani 60, drž. konzervatorij in Glasbena Matica 560 Din, osnovna šola Tržič 10 in uprava policije v Ljubljani 163 Din. Iskrena hvala!

SMUŠKE MAŽE

nad 30 vrst jih imamo stalno na zalogi. Tudi za Vas se dobi prava. Posvetujte se v naši trgovini ali zahtevajte naše izdaje: »Vse za zimo« s cenikom ter »Sport in moda«

B. KULB & PREDALIČ

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6.

Velosa

Nervoza preneha

ako jemljete za kopel peneče se Velosa tableto iz smrekovih iglic.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. — Cena tableti Din 3.50

PRVIČ V LJUBLJANI

DANES 100% POLJSKI FILM

Zgodba greha

film razkošja, bede in zločinov po znanem romanu Štefana Žeromskega

Zvočni kino DVOR

Tel. 27-30

Predstave danes ob 4., 7. in 9. Cene 2.—, 4.—, 6.— in 8.— Din

• **Čigavi so labodi?** Pred nekaj dnevi so se pojavili v vasi Dolnjem Kronovem pri Beli cerkvi na Dolenjskem trije labodi, od katerih so enega ujeli in se nahaja sedaj v varstvu lekarnarja Bergmana v Novem mestu. Drugi labod je pobegnil po Krki proti Krškemu, tretjega pa so ustrelili lovci iz Št. Jerneja v bližini vasi Drage.

• **Zlat rudnik je v redek pojav v Sloveniji.** Prav tako redka je druga izdaja slovenske knjige. Najboljši dokaz, da je kmečki roman »GRUNT« od Janka Kača res najboljša in najbolj čitana naša povest je dejstvo, da je že pol leta po izdaji pošla vsa naklada. Pisatelj pripravlja zaradi močnega in stalnega povpraševanja novo predelano izdajo. Kdor naroči to delo vnaprej pri njegovi založbi »Zemlja« v Ljubljani, Gajeva ul. 9., dobi za veliko noč odlično opremljen izvod že za 40 Din. Istotam se dobi še zadnjih 100 izvodov Kačeve pravkar izišle duhovito zabavne knjige »Pisane zgodbe« za 35 Din v platno vezani izvod s poštnino vred. Sezite po dobrem štivu, ki je danes pri nas tako redko.

X **Lastno stanovanje lahko kupite v solastnini v stanovanjski hiši!** Ponudbe sprejema »Stavbna zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307.

JE GESLO.....

• **Darujte Podpornemu društvu slepih. Ljubljana, Pod Trančo 2-III.**

Iz Ljubljane

u__ **»Kronika« izročena Nj. Vel. kralju.** Našo lepo revijo »Kroniko«, katere prva številka je izšla po novem letu, so poslali na vpogled tudi dvorni pisarni. Župan dr. Dinko Puc je prejel zdaj odgovor od maršala dvora, ki sporoča zahvalo za priposlano revijo, navajajoč, da jo je blagovolil Nj. Vel. kralj sprejeti in pregledati. Za res vzorno in krasno opremljeno revijo vlada v vseh naših krogih veliko zanimanje in bo prvotna naklada skoro pošla. Tudi se slehrni dan prijavljajo novi naročniki, tako da bodo morali izdati drugo naklado.

u__ **Upravnik splošne javne bolnice pri ministru za narodno zdravje.** Upravnik splošne javne bolnice dr. Radman je snoči odpotoval v Beograd, da bo ministru za socialno politiko in narodno zdravje g. Iv. Puclju poročal o najaktualnejših potrebah naše bolnice. — Razen velike stiske, ki vlada na vseh oddelkih ljubljanske bolnice glede prostorov za bolnike, se zadnji čas posebno občuti tudi pomanjkanje prostorov za upravo. Pisarne v upravnem poslopju so prenatrpane, zato seveda trpi redno poslovanje v njih. V zvezi s tem vprašanjem se je pred dnevi mudila v bolnici posebna komisija z banske uprave pod vodstvom zdravstvenega inspektorja dr. Mayerja, ki se je prepričala o nujni potrebi, da se upravni prostori povečajo.

Danes velefilm lepote in razkošja Orijenta!

Ramon Novarro

kot

„SIN INDIJE“

Daljna Indija v vsem svojem čaru in lepoti. Ljubezen mladega rajaha!

Vsako soboto in sredo nov ZVOČNI TEDNIK

Predstave ob 4., 7. in 9.¼ uri zvečer

Zvočni kino IDEAL

1. FEBRUARJA
TATJANIN VEČER

u__ **Prve brazde...** Prihodnje leto bo naša alma mater Alexsandrina praznovala važen jubilej: 15 letnico obstanka. Obširno kroniko bi bilo treba napisati, ki bi zajela vse njeno delovanje, težave in uspehe. Med največje težave ljubljanske univerze pač lahko prištevamo pomanjkanje lastne znanstvene knjižnice. Kaj pomeni knjižnica za ves narod, o tem smo že čuli značilna mnenja nekaterih kulturnih delavcev. Tudi akademske vrste se gibljejo. Mladi, a odločni borci stopajo na plan, prežeti z novimi idejami o akciji za vseučiliško knjižnico. Res je, da ima bodoča knjižnica že izbran svoj prostor, sredstev za zgradbo je pa še malo. Zato se akademiki ljubljanske univerze dobro zavedajo svojih dolžnosti in nalog ter hočejo med prvimi orati prve brazde vsesplošne akcije. 3. februarja bo pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. elitni reprezentančni ples v vseh prostorih hotela Uniona v Ljubljani. Čisti dobiček je namenjen predvsem vseučiliški biblioteki. Akademiki pozivajo ljubljansko občinstvo, kakor tudi odločilne činitelje slovenske javnosti, da se umevajoč namen omenjene prireditve, v čim večjem številu udeleže akademskega plesa. Vabila se bodo odpošiljala ob koncu tega tedna. Morebitne reklamacije je treba pošiljati na naslov: »Akcijski odbor za elitni reprezentančni akademski ples univerze v Ljubljani. Telefon 25-07.

u__ **Prva javna produkcija gojencev drž. konservatorija** bo jutri ob 18. v Filharmonični dvorani. Nastopijo gojenci, oddelka za solopetje: Hribar Lado, Rudolf Vida, Kristan Anica, Drmota Anton, Likovič Joža in Fratnik Štefanija, dalje gojenci oddelka za klavir: Šušteršič Vinko in Gallatia Reinhold ter gojenci oddelka za orkestrske instrumente Šivic Gustav (čelo) Brdnik Josip (rog) in Arko Anton (rog). Na klavirju jih spremljajo konservatoristi: Fink Stanko, Mucha Božena, Gallatia Reinhold, Treo Rudolf, Vodušek Valens, Hrašovec Silva. Vstop na javno produkcijo je prost proti nakupu sporeda, ki se dobi po 2 Din. v knjigarni Glasbene Matice.

SIJAJNI MASKERADI

u__ **Omladina Narodne odbrane** priredi pod okriljem ZKD 27. t. m. ob pol 20. predavanje o Makedoniji. Predaval bo g. Marjanović Humbert.

u__ **Narodna čitalnica v Dravljah** priredi drevi ob 20. pod okriljem ZKD predavanje g. dr. Mihelaka o industrijalizaciji Jugoslavije, edini naši rešitvi.

u__ **Nj. Vis. Prodajalka, izvrstna filmska** opereta, se bo predvajala danes v Elitnem kinu Matici. Posneta je po znani opereti »Moja sestra in jaz«. Glavni igralci so Willy Forst, Pavel Kemp in Liana Haid. Liana je zlasti v tem delu taka, kakor smo je vajeni v najboljših vlogah. Vesela, razposajena, polna humorja in nežnosti. Film bo naši publiki gotovo ugajal. V njem je mnogo lepe godbe in razkošne opreme. Film je namenjen glasbenemu užitku in zabavi ima pa tudi mnogo prav lepih naukov za predpustni čas.

u__ **Jutri bo dan smeha v Elitnem kinu** Matici. ZKD bo predvajala ljubko filmsko komedijo »Ekscelenca in njegov šofer«. V glavnih vlogah nastopita Igo Sym in Dina Gralla, a poleg njiju še dobri znanec Pavel Kemp. Film je poln smeha in zabave, nalašč za predpustni čas. Pričetek ob pol 15., vstopnina 3 in 5 Din.

u__ **O mikrokozmu bo predaval** drevi ob 20. v dvorani Delavske zbornice profesor g. dr. Čermelj, znan po svojih knjigah (o Tesli, ljudski astronomiji itd.) V uvodu bo povedal historično-genetično, kaj so atomi. Govoril bo o atomistiki elektrike, o atomskih modelih, zlasti glede na izžarevanje, o sestavinah atomskih jeder in podobno. Izredno zanimivo predavanje bo pojasnjevalo okoli 20 diapozitivov. Sekcija upa, da bodo njeni člani in prijatelji počastili priljubljenega predavatelja s čim lepšim obiskom. Vstopnina 4 in 2 Din.

u__ **»Primorje in Vatikan«, je naslov predavanju,** ki ga bo imel drevi ob 20. v kemijski predavalnici na realki (Vegova ul.) priznani predavatelj g. Vekoslav Iskra. Prijatelji iskreno vabljeni. Društvo »Tabor«.

u__ **Drugi del večera primorskih akademikov,** ki bo 1. februarja v dvorani Trgovskega doma, bo namenjen vsem, ki si bodo zaželeli neprisiljene zabave do zgodnje jutranje ure. Plesalkam in plesalcem bo priskrbel mnogo zabave že znani jazz-band »Odeon«, in izdatno okrepčevališče bo tolažilo lačne in žejne. Odzovite se vabilu primorskih akademikov. Pripravlja se veselo presenečenje.

Tajna zdravih in lepih zob —

Doramad

radioaktivna zobna krema.

Vprašajte zobozdravnika!

u__ **Velika planinska nesreča.** S severne stene Triglava se je odtrgal ogromen plaz, ki je odnesel Aljažev dom v Vratih. Vsa okolica strmi nad razjarjenostjo divjih elementov, ki razsajajo naprej po dolini proti Kranju. Nobena sila ne more zaustaviti ledenega hudournika, ki bo vsak čas pridrvel v Ljubljano. Z mrzlično naglostjo pripravljajo člani SPD potreben jez, da rešijo Aljažev dom, katerega morajo ustaviti na Taboru v Ljubljani. Na dan 1. februarja prihitite vsi na Tabor gledat ponesrečence na veliko planinsko veselje, kjer bo vstopnina samo 10 Din.

u__ **Železnica in pošta sta v službi tesno** povezani med seboj in zato je razumljivo, da sta se sporazumeli tudi za skupno akcijo izven službe. Ker se njuni uradniki zavedajo, da jih tudi javnost največkrat ceni in vidi skupno, bodo tudi skupno priredili svoj družabni večer, ki bo na svečnico, dne 2. februarja ob 20. v Unionu. Prireditev pripravljajo znani strokovnjaki iz lastnih vrst, ki dajejo garancijo, da bo izvrstno poskrbljeno za vse. Namen prireditve je človekoljuben in zato pričakujejo žel. in poštni uradniki tembolj, da bo obisk vreden priprav. Kdor morda ni prejel vabila, brez katerega ne bo mogoče dobiti vstopnice, naj ga reklamira pri blagajnikih prireditve gg. Müllerju in Erkerju na žel. ozir. poštni direkciji, kjer se dobe tudi vstopnice v predprodaji. Sezite po njih in podprite dobrodelno akcijo za siromašno deco naših vrlih železničarjv in poštarjev.

u__ **Jadranjanke!** Jutri v petek 26. t. m. bo ob 14. članski sestanek. Strogo obvezen za vse članice!

NA TABORU...

10. FEBRUARJA 1934

u__ **Priprave za bohemski karneval,** ki bo v soboto v Unionu, se bližajo koncu! Zanimanje izven Ljubljane je veliko in mnogi prijatelji Ilirije na deželi se vesele skupnega večera velike ilirijanske družine, kjer bodo videli najlepše nasade, grozno pošast, ki bo govorila in pela, radijsko reportažo. Tam se bo tudi plesalo na godbo jazza Ronnyja, ki slovi kot najboljša plesna godba. Maske se bodo zbirale za odrom v posebni garderobi, ki bo samo za maske reservirana. Vhod skozi desno stransko dvorano. Konkurenca mask odpade, ker bodo vse maske lepe. Najlepšo si bo izbral pač zmaj in jo pobrustal. Več pa ne povemo! Pridite!

u__ **O avtobusnem postajališču v Tavčarjevi ulici** nam pišejo: Večkrat se je že razpravljalo, da se postajališče avtobusov premesti iz Tavčarjeve ulice, ki je ne-le zelo prometna ulica in že zato za postajališče neprikladna, nego še posebej zato, ker povzročajo avtobusi z ropotom motorjev, hupanjem, sestajanjem ljudi itd. hrup, ki moti v vsaki dobi pri delu, poleti pa še prah in plini pridijo zrak. Ali glede premestitve se ni nič ukrenilo. Prizadeti prosijo merodajna oblastva, da vendarle odredijo za avtobusno postajališče primernejše mesto, kakor je Tavčarjeva ulica. Glede na razširjeno omrežje cestne železnice bodo za tako postajališče pač najprimernejši trgi na periferiji mesta.

u__ **Poraba moke v Ljubljani raste s številom prebivalstva.** Vendar je lani v primerjavi z letom 1932. padla za nekaj sto kilogramov. Lanska gradbena sezija je bila pač mnogo slabša, dotok bosanskih delavcev je bil manjši. A delavci so glavni konzumenti kruha. Dalje je bilo izven mesta otvorjenih več pekarn. Vsega skupaj je lani Ljubljana potrošila za razno moko, za zmleto pšeno, zdrob, ječmenovo kašo, za ajdovo pšeno, proseno kašo, za kruh in razno pecivo ter za vse vrste testenin 8,026.739 kg, tako da je prišlo na posameznega prebivalca 136.93 kg moke (pred vojno 117.53 kg. Poleg moke je riž zelo priljubljena hrana. Lani ga je šlo 377.313 kg, na osebo 5.98 kg (pred vojno pa 4.5 kg). Domačega sira v hlebih raznih vrst je bilo v mesto uvoženega in zatrošarinjenega 77.265 kg. V letu pred vojno pa 60.921 kg. Medu je bilo zatrošarinjeno lani 35.800 kg, fižola in leče 227.336 kg. — Za moko in mlečne izdelke je Ljubljana lani izdala najmanj 32 milijonov Din.

u__ **Nevaren dežnikar.** V trafiko št. 8. v Kolodvorski ulici je prišel v torek mlajši moški in se predstavil za dežnikarja. Med tem pa, ko je spraševal za delo, je naenkrat umolknil in izginil iz lokala. Pozneje šele je prodajalka opazila, da ji je zmanjkal denar in sicer okrog 800 Din, ki jih je imela na mizi. Oškodovanka je stvar nemudoma prijavila, vendar neznanca še niso mogli izslediti. Tudi v stanovanje Elizabete Kregarjeve v Zrinjskega ulici je prišel te dni neznanec, ki je v ugodnem trenutku čisto neopaženo ukradel iz shrambe posodo z 22 kg masti in okrog 20 kosov trpentinovega mila, v vrednosti 850 Din. Na škodo telefonske sekcije direkcije pošte v Ljubljani je nekdo odnesel iz veze palače Hrvatske štedionice rjavo usnjato aktovko z dvema plezalkama in 25 m bakrene žice v skupni vrednosti 300 Din.

u__ **Neznan goljuf.** V trgovini Fabiani in Jurjovec v Stritarjevi ulici se je pojavil neznan, čedno oblečen moški, ciganskega izgleda, govoreč hrvatsko narečje. Prosil je blagajničarko, da mu izmenja 1000 dinarski bankovec, pri čemer pa je blagajničarko na zvit način osleparil za 400 Din. Srečo je neznanec poizkušal tudi v trgovini Breznik v isti ulici, kjer mu pa nakana ni uspela. Neznanca zasledujejo.

u__ **Suknjo so zapili.** Štirje brezposelni delavci so se našli na cesti in zašli v pogovor. Vsi so bili edini v tem, da so silno žejni, čeprav je bilo zunaj precej hladno in se niso baš potili. Slednjič so se dogovorili, da si bodo poskrbeli sredstva za pijačo tudi s krajo. Eden izmed njih je smuknil v hišo št. 1 v Prisojni ulici in ukradel iz stanovanja brivca Ivana Poljanca čedno črno suknjo, ki so jo štirje ptički kmalu prodali za celih 90 Din nekemu Jožetu v Šiški. Z denarjem so seveda zavili v gostilno, kjer pa so bili preglasni in je prišla tatvina na dan. Kmalu je pijanske bratce aretiral stražnik in jih odgnal v zapor.

molila, in jamo grebla z rokami pred oltarjem blažene Trojice, kamor je sina položila in sama nanj mrtva padla. Zdaj je zemlja bolgarska truplo obdržala.

(Konec jutri.) A. Gabršček.

Koncert komornega tria

Ljubljana, 24. januarja.

Snoči so priredili trije mladi umetniki svoj prvi komorni večer. Violinist Karlo Rupel, violončelist Bogomir Leskovic in pianist Marjan Lipovšek so trojica, ki se lahko povsod pokaže. Vsak zase obvladuje tehniko svojega instrumenta do subtilnih potankosti, vsi skupaj pa so se znali s primernim samozatajevanjem podrediti celoti in po najboljših močeh služiti izvajanim kompozicijam. Spored večera je bil usmerjen vseskozi klasično - romantično. Mozart s c-durovim triom (št. 4). Schubert z b-dur triom op. 99 in Beethoven z variacijami op. 121 a so predstavljali trojico skladateljev, ki so na polju komorne glasbe prednjačili v svoji dobi in so še danes vzori. Lahkotni Mozartov trio (na sporedu je pomotoma stalo: e-dur-trio, ki pa je drugi) z olimpijsko vzvišeno igrivostjo je našel interprete lahkotnega tona. Schubertov široko romantično razpredeni prvi stavek, ki mu ne manjka dramatičnih momentov zahteva polnejši ton: tudi tej zahtevi je bilo v celoti ustreženo: Beethovnov op. 121a (ne kakor je spored navajal, op. 21, kajti op. 21 je prva simfonija), kar bi sestavljalec sporeda smel vedeti, so variacije na priljubljeno popevko »Ich bin der Schneider Kakadu« iz opere »Die Schwestern von Prag«, ki jo je komponiral poljudni skladatelj Vaclav Müller. To je Beethovnovo poslednje delo za trio, komponirano leta 1823; vsebuje sicer mnogo fines in zanimivih trenutkov, vendar ne more obveljati poleg velikih Beethovnovih triov prejšnje dobe. Dramatično silo ima predvsem uvod, variacije so ponekod nekoliko šablonske, dasi jim ne manjka originalnih domislekov. Izvajane so bile prav tako virtuozno kakor oba ostala skladatelja; želeti je le, da bi ta trio ostal čim dalje skupaj in priredil čim prej spet podoben večer.

Toda v drugi dvorani, kajti Hubadova pevska dvorana v poslopju Glasbene Matice je za take prireditve vseskoz neprimerna. Premajhna je predvsem in prenizka ter sploh ni namenjena takim prireditvam. Ovira je za izvajalce in za poslušalce, ki so vzlic odprtim vratom trpeli na vročini. Poleg tega so izvajalci preblizu, in kar je za veliko dvorano primerno velik ton, je tu že hreščanje. Poskus, prirejati v tej dvorani komorne večere, je treba opustiti, ker bi mnogoštevilna publika, ki se je to pot oglasila, mogla odnesti le nepovoline vtise o tej glasbeni panogi in o izvajateljih.

Obisk je bil odličen in publika navdušena za mlade umetnike, ki so iz primeroma enoličnega sporeda znali napraviti užitka poln večer. L. M. Š.

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“

„Okence“
Olge Scheinpflugove
na mariborskem odru

aZ Čapkovimi »R. U. R.« smo dobili v mariborskem gledališču drugo češko delo v letošnjem gledališkem letu, Olge Scheinpflugove »Okence«, veseloigro v štirih dejanjih. Dasi delo nima visokih umetniških kvalitet, je vendar prav prikupno in se mu močno pozna, da je njegova avtorica gledališka igralka, torej dobra poznavalka odrskih zahtev.

Veseloigro je zrežiral g. Jože Kovič, ki je posvetil pač zadosti pažnje celoti, mani pa posameznostim, zato je zapustila predstava vtis neke male disonance, stopajoče kdaj pa kdaj občutljivo do zavesti. Zato ni bila podlaga splošno prav dobrega uspeha toliko režija, kakor igra režiserja Koviča samega, ki je upodobil Jakoba Johanka nenavadno dovršeno, zares umetniško. V letošnjem gledališkem letu je to nedvomno njegov višek in morda je v galeriji njegovih dosedanjih likov ta portret med zares nadpovprečnimi in najboljšimi. V karakterizaciji notranji in zunanji, se nam je razodel s skoraj docela nove strani.

Ob njem je živela še najbolj Rožica gdč Elze Barbičeve, ki nastopa sicer skoraj iz ključno le v opereti, dasi je bil njen uspeh bolj zunanje vrste in ni šel toliko v globino. Toda bila je dekle razreda in vrste, ki osvaja s svojo neposrednostjo in robustno, pa vendar ljubko in lirično mehko odkritosrčnostjo. Sicer je pa tudi pisateljica sama Rožico bolj dodelala, kakor nekatere druge like. Tako je n. pr. lik dr. Plevka dokaj površen in nam ne dovoljuje prav nobenega pogleda v svojo notranjo karakteristiko. G. Rado Nakrst, ki je med mladimi nedvomno najbolj talentiran, se je trudil z njim, a mu je trud vendarle poplačal samo plehki zunanji videz. Vsi ostali liki zaostajajo in so bili v ozadju tudi v igri. Več bi se bilo dalo ustvariti morda samo iz gospe Dynybylove, ki pa po svojem značaju ni domena kreacijskega kompleksa ge. Zakrajškove. Prepričevalna je bila samo v detajlih, v celoti ne. Prav tako ni bila pravilno oddana uloga vagabunda Toneta. G. Grom je mojster salonskih kreacij! G. Blaž je postavil Lojzeta, dasi je le statistična figura, bolj naravno. Študent Divišek g. Medvena je bil izvrstno zamišljen, toda za odtenek preveč karikirano odigran. Pendant k Johanku bi bil ustvarjen tudi z malo večjo naravnostjo. Policijski komisar g. Pavla Koviča je bil dober, prav tako prvi nosač g. Furijana in drugi nosač g. Gorinška. Vendar bi svetoval poslednjemu, naj se uči maskiranja pri prvem. Tokrat je bila njegova maska diletantska, kar velja malo manj tudi za gospo Dynybylovo.

Da je »Okence« uspelo in bo zabavalo nedvomno tudi pri reprizah, je tako, kakor naglašamo glavna in do neke mere skoraj izključna zasluga mojstrovine g. Jožeta Koviča. Obisk je bil srednji, prej dober, kakor slab. R. Rehar

Samo 1 dan še nas loči do

Bohemskega karnevala SK ILIRIJE — „UNION“ Zmaj — Bar — Ronny

Iz Celja

e— **Ljubljanska drama** je gostovala v torek zvečer s komedijo Juškjevića »Gospod Sonjkin in njegova sreča«. Režija g. prof. Šesta je bila temeljita in efektna. Gosp. Daneš je odigral vlogo Sonjkina prav mojstrsko, z veliko rutino in zelo posrečenim diferenciranjem. Prav dobre like so podali ga. Mira Danilova, ga. Nablocka in gdč. Rakarjeva ter gg. Jan in Lipah. V manjših vlogah so se uveljavili gdč. Gabrijelčičeva ter gg. Bratina in Potokar. Igralci so bili deležni živahnih aplavzov. Gledališče je bilo zopet razprodano.

e— **Obračun sreskega cestnega odbora v Celju** za leto 1932-33 izkazuje 1,810.686 Din dohodkov in 1,720.188 Din stroškov Presežek je znašal 90.497 Din in je bil prenešen med dohodke v proračunu za leto 1933-34.

e— **Huda nesreča pri slamoreznici.** V ponedeljek je rezal 36letni hlapec Ivan Feralžin v Veliki Pirešici s strojem slamo. Med delom ga je zgrabila slamoreznica za desno roko in jo odrezala v zapestju. Ponesrečenec je v celjski bolnišnici.

e— **Slepca je okradla.** Te dni je bila v Celju aretirana neka deklina, ker je slepemu beraču Regulu ukradla iz njegovega stanovanja na Dobrovi pri Celju raznega blaga za obleke in platna v vrednosti okrog 1100 Din. Izročili so jo okrožnemu sodišču. Tatvino je priznala. Ukradeno blago je prodala. Nekaj blaga so še našli.

e— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 zvočna opereta »Glas srca« in zvočna predigra.

Iz Maribora

a— **Veliko zborovanje čevljarjev.** Včeraj popoldne je priredilo Združenje čevljarjev v Gambrinovi dvorani veliko zborovanje proti uvajanju vsake nove konkurence v čevljarski stroki v Mariboru. Zborovanja se je udeležilo nad 300 mojstrov in njihovih pomočnikov, pridružila pa se jim je tudi večina zastopnikov mariborskih trgovin s čevlji, usnjem itd. Zborovanje je vodil predsednik g. Krajcer, ki je po pozdravu vseh navzočih orisal težavni položaj, v katerem se nahajajo danes čevljarski obrtniki in njihovi uslužbenci. Govorili so še zastopnik Zbornice za TOI dr. Pretnar, zastopnik pomočnikov g. Ulbl, predsednik Združenja trgovcev g. Weixl, zastopnik ljubljanskih čevljarjev g. Kristan, podpredsednik Slovenskega obrtniškega društva g. Vahtar in drugi. Govorniki so v svojih izvajanjih med drugim zahtevali, da se ukine vsako novo odpiranje trgovin s čevlji v Mariboru. Ugotovi naj se točna potreba čevljev v vsej državi. Enako naj se ugotovi možnost zaslužka in obstoja domače čevljarske industrije, trgovine in male obrti, da se na ta način zmanjša brezposelnost v čevljarski stroki. Odstrani naj se vsa tuja konkurenca iz naše države. Rešiti se mora stara prošnja za kontingentiranje proizvodnje čevljev v naši domači čevljarski industriji. Ukiniti je treba izvrševanje čevljarske obrti v kaznilnicah in obrtniško vzgojo v poboljševalnicah. Najstrožje naj se izvaja banska uredba o pobijanju šušmarstva, izda naj se zakon proti šušmarstvu. Pavšalirajo naj se pridobnina in dohodninski davek za male obrtnike tudi v mestih in naj se odpravi dosedanji sistem davčnih komisij. V smislu teh izvajanj govornikov je bila tudi sprejeta obširna resolucija, ki bo odposlana na vsa pristojna mesta.

a— **V okviru sreskega odbora Rdečega križa** v Mariboru bo prirejen nižji samaritanski tečaj s posebnim ozirom na službo pri reševalnem oddelku gasilske čete v Mariboru. Moški, ki so zdravi in imajo veselje do službe v gasilski četi in v reševalnem oddelku, se vabijo, da se zglasijo najkasneje do 27. t. m. pri društvenem tajniku, Koroška cesta 12. Tečaj se bo vršil dvakrat na teden in sicer v ponedeljkih in četrtkih ob 18. v veliki sobi gasilske čete na Koroški cesti. Predavanje in vaje se pričnó že v ponedeljek 29. t. m.

a— **Slovensko trgovsko društvo v Mariboru** bo obnovilo na splošno željo svoj prvi tečaj za moderno aranžiranje izložbenih oken za trgovce in njihove nastavljence po izpopolnjenem učnem načrtu. Vsi interesenti naj se prijavijo do petka 26. t. m. v društvenem tajništvu, Jurčičeva 8-II.

a— **Zapuščinski sirotinski urad je lani imel mnogo dela.** Reševal je 1679 zapuščinskih zadev za sodni okraj Maribor; od teh odpade na desni breg 895, na levi breg 784. Tudi v vprašanju zapuščine pripade precejšen odstotek rešenih zadev nezakonskim otrokom. Sirotinski urad je imel v pretresu 686 aktov, za desni breg 410 in 276 za levi breg. V teh številkah so vštete tudi one zadeve, s katerimi so se oskrbnine podaljšale in pa nanovo priznane vzgojevalnine. Kakor znano, se uvede proti pijancem in slaboumnim osebam preklicno postopanje in se jim imenuje varuh Tako je tudi lani moralo sodišče določiti za 42 oseb kuratelo. V tem prednjači levi breg, na katerem je 24 oseb pod kuratelo, na desnem bregu pa 18. Posredovalnih postopanj je bilo lani 124.

a— **Po stopnicah je padel** predvčerajšnjim v Krčevini 52 letni tovarniški delavec Karol Tratinjak tako nesrečno, da si je nevarno poškodoval desno nogo pod kolenom. Na zdravljenje so ga morali prepeljati v bolnišnico.

a— **Policijska racija.** Policijski organi so aretirali 31 sumljivih tipov, med njimi več znanih prijateljev tuje lastnine, vlačug in izgnancev, ki jim je vrnitev v Maribor za nekaj let ali pa celo za vedno prepovedana. Nekatere so izročili sodišču, ostale bodo pa poslali po odgonu v pristojne občine.

Sokol

Sokol II. Ljubljana. V soboto 27. t. m. ob 19. bo predaval pod okriljem ZKD g. Boris Režek o plezalnih turah v Savinjskih Alpah. Predavanje bodo spremljale skioptične slike.

Sokol v Mostah. Pod okriljem ZKD bo jutri ob 20. v sokolski kinematografski dvorani predavanje g. dr. Brileja o Bolgariji in njenih gorah. Predavanje bodo spremljale lepe skioptične slike. Po predavanju se bosta predvajala dva kulturna filma. Vstop prost.

Sokol v Šiški. Jutri ob 20. bo predaval v Sokolskem domu pod okriljem ZKD g. Vekoslav Iskra o Primorski in Koroški.

Sokol v Cerknici. V nedeljo 28. t. m. ob pol 17. bo predaval pod okriljem ZKD profesor g. Stepišnik o kmetovem boju za obstanek.

Sokol v Brežicah. Dne 11. t. m. se je vršil v Narodnem domu občni zbor Sokola, ki ga je otvoril starosta br. dr. Zdolšek. V pozdravnem govoru se je starosta spomnil tudi pokojnega požrtvovalnega člana tvorničarja Treppa Marjana. Posamezni funkcionarji so podali izčrpna poročila o delovanju. Br. starosta se je zahvalil voditeljem posameznih odsekov in vsem sodelovalcem za njih trud. Z nekaterimi važnejšimi izpremembami je bila izvoljena stara uprava s starosto br. dr. Zdolškom na čelu. V svojem zaključnem govoru je br. starosta pozival članstvo, da se bo treba v tekočem letu pripravljati na 30letnico obstoja brežiškega Sokola in na 20letnico dogodkov, ki so se pripetili ob priliki zadnjega okrožnega zleta v Brežicah. Pozivamo bratska društva, da si uredijo letne nastope tako, da ostane 8. julij naš. Vabimo že danes prijatelje Sokolstva od blizu in daleč na našo proslavo, ki bo združena z okrožnim zletom. Kakor se je že poročalo, se je uvedla na naših šolah na pobudo Sokola mlečna akcija, katere se mladina prav pridno poslužuje. Da ne bi bila sokolska blagajna zaradi tega preveč prizadeta, je sokolska deca uprizorila 13. t. m. igro »Šola v nebesih«, ki je prav dobro uspela.

Repertoar

DRAMA.
Začetek ob 20.

Četrtek, 25.: Kariera kanclista Vinciga. Premiera. Četrtek.
Petek, 26.: Zaprto.
Sobota, 27.: Pravica do greha. Izven. Znatno znižane cene od 5 do 14 Din.
Nedelja, 28. ob 15.: Turške kumare. Izven. Znižane cene od 6 do 20 Din. — Ob 20.: Gospodična. Premiera. Izven.

OPERA.
Začetek ob 20.

Četrtek, 25.: Tičar. C.
Petek, 26.: Zaprto
Sobota, 27.: Ples v Savoju. Premiera. Izven.

Izredno zabavno in duhovito komedijo uprizori drama za predpustni čas v četrtek 25. t. m. »Kariera kanclista Vinciga« ima vse vrline odličnega odrskega dela in je tudi rahla satirica na birokratizem v avstrijskih visokih službah. Revež kanclist Vincig, izgaran uradniček, pride tik pred upokojitvijo po čudnih naključjih do avanzmaja, o katerem se mu niti sanjalo ni. Vinciga kreira g. Sancin, ki je mojster v ustvarjanju bednih in zgaranih tipov, ministra financ igra g. Potokar in je to prva njegova velika uloga na našem odru. Režijo vodi režiser g. Bratko Kreft.

Tri odlične in priljubljene igralke, ga. Šaričeva, ga. Nablocka in ga. Marija Vera, imajo v Delakovi komediji »Gospodična« ogromne vloge. Svojevrstno, moderno francosko delo bo gotovo vzbudilo zanimanje, saj so pri nas uprizoritve salonskih komadov zaradi kostumnih težav vedno redke in zato dobrodošle. Delo montira na oder režiser g. Milan Skrbinšek. Premiera bo v nedeljo 28. t. m. izven abonmaja.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Četrtek, 25.: Scampolo C.
Petek, 26.: Zaprto.

★

Gostovanje tenorista Stjepana Ivelje. Bivši tenor mariborske operete Stjepan Ivelja, ki je bil pozneje član oper v Ljubljani in v Gradcu ter sedaj z velikimi uspehi gostuje v zagrebškem Narodnem kazališču, gostuje po dalješem presledku v nedeljo 28. t. m. zvečer. Pel bo partijo Mirka v Tijardovićevi operети »Floramye«, kjer je že nastopil ob premieri v Ljubljani.

Bučarjeva opereta »Študentje smo« ob najnižjih cenah se ponovi v nedeljo, 28. t. m. popoldne. Sedeži se dobe že od 15 Din navzdol. »Študentje smo« je velezabavna opereta, muzika pa je melodiozna in temperamentna. To je obenem poslednja prireditev tega dela. — Drama študira učinkovito komedijo »Gospodična« (Mademoiselle). Režija je Skrbinškova, v večji vlogi gostuje Marija Mlekuševa, ki je že lani v drami »Bog maščevanja« pokazala lep talent in dosegla popoln uspeh. — Opereta študira Fallovo opereto »Stambulska rožа« ter Kalmanovo »Vijolico z Montmartra«.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3 temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5 smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10 7 padavine v mm, 8 vrsta padavin.
Temperatura: prve številke pomenijo nad višjo, druge najnižjo temperaturo
24. januarja

Ljubljana 7, 780.3, —1.6, 85, NNE3, 8, —, Ljubljana 13, 780.2, 1.4, 61, ENE1, 3, —, —; Maribor 7, 780.0, —0.3, 85, NW2, 10, —, —; Zagreb 7, 780.3, 0.0, 90, E2, 10, —, —; Beograd 7, 780.2, —6.0, 90, SE1, 0, —, —; Sarajevo 7, 778.2, —4.0, 85, N2, 10, —, —; Split 7, 771.4, 5.0, 55, NE3, 1, —, —; Kumbor 7, 770.2, 4.0, 80, mirno, 1, —, —; Rab 7, 774.1, 3.0, 45, NNE3, 1, —, —

Temperatura: Ljubljana —, —2.0; 2.1, — Maribor 2.7, —1.0; Zagreb 4.0, 0.0; Beograd 3.0, —7.0; Sarajevo 5.0, —5.0; Split 10.0, 5.0 Kumbor 13.0, 3.0; Rab 8.0, 20.

GOSPODARSTVO

Proti novim moratornim ukrepom

V prostorih Jugoslovenskega društva za zaščito upnikov v Zagrebu se je preteklo nedeljo vršil sestanek industrijcev in veletrgovcev zaradi zahtev gotovih krogov, da naj kraljevska vlada ponovno uvede neke izredne zaščitne ukrepe za one gospodarstvenike, ki so prišli v plačilne težkoče, odkar je razveljavljena uredba o posredovalnem postopanju.

Sestanek je otvoril predsednik društva g. Dragutin Peroš, bil pa je prisoten tudi zastopnik društva industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani. Opozoril je na akcijo, ki gre za tem, da se uvede odlog plačilnih obvez za več let.

Ker je bil predsednik Društva industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani g. Stane Vidmar zadnji hip zadržan in ni mogel prisostvovati temu sestanku, se je ravnatelj g. Ozimič zahvalil za pozdrave in je poročal o konferenci ljubljanskeda društva, na kateri je bila ugotovljena soglasnost v naziranju, da je treba kakršnekoli nove zaščitne uredbe v korist dolžnikov odločno odklanjati. Izkušnje so pokazale, da veliko število posredovalnih postopanj ni rešenih, in sicer ne zaradi odpora upnikov, temveč zaradi samih dolžnikov, ki niso pokazali volje, da se poravnajo, ker so pričakovali ponovno podaljšanje uredbe. To izjavo so navzoči z zadovoljstvom pozdravili.

Ravnatelj zagrebškega društva je poročal o predlogih nekaterih trgovskih združenj, ki vsi zahtevajo od kr. vlade ponovne zaščitne uredbe za več let.

V teku debate je direktor g. Bjelinski poudaril, da je glavni razlog krize v nezaupanju in je zaradi tega potrebno izogibati se vsakršnim ukrepom, ki bi to nezaupanje še povečali. Gospodarstvenik, ki v zadnjih 11 mesecih ni našel možnosti, da svoje razmere uredi, odnosno da se s svojimi upniki poravna, gotovo nima iskrene želje ohraniti si pridobljeno zaupanje tudi nadalje, ampak skuša na neupravičen način izogniti se svojim obvezam. Bolj kakor kdajkoli je danes naloga vseh gospodarskih krogov, da se omajano zaupanje zopet učvrsti. S prisilnimi ukrepi, odnósno z izjemnimi zakonskimi odredbami ne bi bilo pomagano onim, ki se naj zaščitijo, ampak bi bil vsak tak poskus le v škodo njim samim, ker bi se jim s tem izpodkopal temelj njihovega poslovanja t. j. kredit. Zato naj društvo energično zavrne vsak poizkus, ki bi šel za tem, da se z izjemnimi ukrepi uvede moratorij za dolžnike. Navzoči so ta govor pozdravili z živahnim odobravanjem in soglasno osvojili razloženo stališče. Sprejeta je bila naslednja resolucija:

V interesu poslovne morale, oživljenja zaupanja in sigurnosti vsega jugoslovenskega gospodarstva je, **da se obdrži načelo izpolnjevanja prevzetih obvez** in da se realizaciji upniških pravic zakonskim potom ne stavijo nikake zapreke. Dosedanja izjemna zaščita je pokazala, da je vseskozi škodljiva za vse gospodarstvo, ker je docela omajala zaupanje doma, posebno pa še v inozemstvu. Zaupanje pa je osnovni pogoj vsakega kreditnega poslovanja. Uredba o posredovalnem postopku je itak dajala polnih 11 mesecev vsakemu dolžniku, ki je prišel v težkoče, možnost urediti svoje razmere. Če pa dolžnik tega ni mogel ali ni hotel, ni nobenega razloga za kakršnokoli daljnjo zaščito, preko one, ki mu jo nudi zakon o prisilni poravnavi izven konkurza.

Na sestanku navzoči gospodarstveniki nalagajo zato Jugoslovenskemu društvu za zaščito upnikov v Zagrebu dolžnost, da na pristojnem mestu napravi primerne korake in da opozori kr. vlado na nevarnost, ki bi pretila vsemu jugoslovenskemu gospodarstvu z uvedbo kakršnihkoli novih izjemnih zaščitnih uredb.

Po osvojitvi resolucije je predsednik energično protestiral zaradi tendencioznih in zlonamernih napadov proti upniškim organizacijam, ki se sistematsko širijo v javnosti. Upniške organizacije so oblastveno priznane, ustanovljene z določenim delokrogom od upnikov samih, ki te organizacije smatrajo za zelo potrebne. Pri tej priliki je g. Bjelinski, kot ustanovitelj in dolgoletni član uprave zagrebškega društva ugotovil, da upniki v vsakem poedinem insolvenčnem primeru odločajo sami. Ker pa je društvo skupina upnikov, jim te pravice ne more nihče odrekati. Napačna je trditev, da društvo krije svoje stroške pri dolžnikih, ker je znano, da se stroški za ugotavljanje premoženjskega stanja dolžnika in za izvedbo celotnega dela stavijo v kalkulacijo pri pogodbi z dolžnikom in da se mu ta iznos odbije od kvote. Nato je bila sprejeta naslednja resolucija: V zadnjem času so se vršili v javnosti neosnovani izpadi nepoklicanih oseb, v katerih se je kritiziralo delo upniških organizacij. Današnji sestanek gospodarstvenikov najodločneje zavrača te izpade in izreka upniškim organizacijam popolno zaupanje z naročilom, da v smislu svojih pravil in zakonskih določb tudi v naprej ščitijo interese upnikov, kar bo tudi v korist vsega narodnega gospodarstva.

Izgledi za bodoči izvoz v Španijo

Kakor smo že včeraj poročali, je bil v Beogradu podpisan sporazum glede plačilnega prometa s Španijo, ki bo takoj stopil v veljavo. Po tem sporazumu bosta obe državi oprostili vse doslej blokirane medsebojne terjatve iz trgovinskega prometa. Takih terjatev imajo jugoslovenski izvozniki v Španiji za okrog 80 milijonov Din, ki bodo takoj razpoložljivi. Nasprotno pa ima Španija pri nas le za nekaj milijonov terjatev. Za bodoči trgovinski promet s Španijo pa je velike važnosti določba, da bo Španija polovico vrednosti uvoženega jugoslovenskega blaga plačala v devizah, ostala polovica pa bo služila v svrho kompenzacije s španskimi terjatvami nasproti našim uvoznikom. Če bomo torej hoteli, da bo ta kompenzacijski odnosno klirinški promet v redu funkcioniral, bomo morali iz Španije uvoziti vsaj polovico toliko blaga, kolikor bomo sami tja izvozili. Zadnja leta smo iz Španije mnogo manj uvozili, nego je znašala vrednost našega izvoza v Španijo. Če primerjamo podatke trgovinske bilance naše države s Španijo za prvih 9 mesecev preteklega leta, z ustrezajočimi podatki zadnjih dveh let, dobimo naslednjo sliko (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
9 mesecev 1931	51.7	5.6	+ 46.1
9 mesecev 1932	29.7	5.3	+ 24.1
9 mesecev 1933	30.6	7.6	+ 23.0

Kakor vidimo iz zgornjih številk, se je naš trgovinski promet s Španijo tela 1932. precej zmanjšal in je lani ostal približno na isti višini. Naša trgovinska bilanca je bila vedno visoko aktivna in je tudi lani znašalo razmerje izvoza proti uvozu 100:25, čeprav se je naš uvoz iz Španije v zvezi s prizadevanjem za likvidacijo blokiranih terjatev povečal. V bodoče pa bo moralo biti razmerje med izvozom in uvozom kakor 100:50. Če bo izvoz ostal vsaj na sedanji višini, bomo morali uvoz podvojiti. Možnosti za uvoz španskega blaga v našo državo pa niso baš znatne. Uvažamo predvsem pomaranče, plutovino, kolofonijo, papriko, eterična olja in nekaj ovčje volne ter banan. Ker so torej možnosti iz Španije omejene, zaenkrat tudi ne bomo mogli računati z znatnejšim povečanjem izvoza v Španijo, razen če naši izvozniki, zlasti izvozniki lesa, sami ne najdejo novih možnosti za večji uvoz iz Španije.

Gospodarske vesti

= *Pred trgovinskimi pogajanji s Češkoslovaško in Rumunijo.* Kakor poročajo iz Beograda se bodo v kratkem času pričela trgovinska pogajanja med našo državo in Češkoslovaško, kakor tudi med našo državo in Rumunijo. Pri teh pogajanjih se bod že vpoštevali sklepi gospodarskega sveta Male antante. Z Rumunijo bo treba skleniti kompletno novo pogodbo, ker imamo s to državo le sporazum glede klavzule o največjih ugodnostih, ki je bil sklenjen leta 1930., in se od tedaj vsakega pol leta podaljšuje.

= *Posojila francoskega tresorja drugim državam.* Francoski finančni minister je na vprašanje nekega poslanca podal naslednja pojasnila o stanju terjatev francoskega zakladnega urada nasproti inozemskim vladam. Leta 1924. je tresor dal Poljski 5 odst. posojilo v višini 380 milijonov frankov, od katerega je sedaj odplačano 119 milijonov. Leta 1924. je dobila Jugoslavija posojilo v višini 300 milijonov frankov po 5 odst.: nato posojilo je bilo doslej plačanih 57.6 milijona frankov za obresti in 52 milijonov frankov za amortizacijo. V oktobru leta 1931. je dal tresor Jugoslaviji novo posojilo 250 milijonov po 3 odst. Na to posojilo doslej niso bile plačane anuitete. Končno je tresor leta 1931. dal Madžarski posojilo 354 milijonov po 5.75 odstotkov. Za to posojilo so zastavljeni carinski dohodki in dohodki tobačnega monopola.

= **Ameriška valutna reforma.** Ameriška zbornica je pred dnevi po osemurni debati sprejela novi Rooseveltov valutni zakon. Za zakon je glasovalo 360 poslancev, proti pa le 40. Protest federalnih rezervnih bank proti zaplembi zlata (ne pa proti odtegnitvi valorizacijskega dobička) je bil zelo umerjen in ne ograža zakona, ki bo te dni brez dvoma sprejet tudi v senatu. V poučenih krogih računajo s stabilizacijo pri 60% prejšnje zlate vrednosti in ne pri nižjem odstotku ali pri spodnji meji 50%. Splošno se tudi zatrjuje, da ni izgledov za inflacijo.

= **Letošnji švicarski vzorčni velesejem v Baslu.** Z največjo iniciativo pripravlja švicarski vzorčni velesejem v Baslu letošnji velesejem, ki bo nudil popoln pregled vzorcev švicarske industrije in obrti. Prireditev bo trajala od 7. do 17. aprila. Natančnejša pojasnila o tem velesejmu, o znižanju voznih cen itd., kakor tudi izkaznice, se dobe pri vseh potniških uradih (»Putniku« in »Wagons Lits«) ter pri švicarskem konzulatu v Zagrebu, Draškovićeva 30.

= **Redni letni občni zbor Zveze združenj gostilničarskih obrti dravske banovine v Ljubljani** je sklican za 8. februar ob pol 10. v dvorani hotela »Orel« v Mariboru. Na dnevnem redu so med drugim: poročila predsedstva, ravnateljstva in hotelirskega odseka; sklepanje o odobritvi pristopa zvezne organizacije k državni zvezi; obračun za l. 1933; poročilo nadzorstvenega odbora; proračun za l. 1934; strokovni tisk; sprememba pravil; samostojni predlogi.

= **Poravnalno postopanje** je uvedeno o imovini Alojza Kališnika, stavbenika v Celju (poravn. upravn. dr. Jos. Karlovšek, odv. v Celju; pravn. narok 1. marca, prijavni rok do 23. februarja), nadalje o omovini Franceta Pestotnika, trg. v Ljubljani, Sv. Petra cesta 14. (poravn. upr. Ivo Trebar, zasebni uradnik v Rudniku 24; poravnalni narok 28. febr., prijavni rok do 22. febr.) in o imovini Matije Šmida, trg. v Novi vasi, pošta Št. Jurij ob juž. žel. (poravn. upr. dr. Jurij Hrašovec, odv. v Celju; poravnalni narok pri okrožnem sodišču v Celju 22. februarja, prijavni rok do 17. februarja).

= **V trgovinski register** so se vpisale nastopne tvrdke: Mehanična tkalnica, družba z o. z. v Domžalah (tvorniško izdelovanje raznega tekstilnega blaga; osnovna glavnica 200.000 Din; poslovodje: Marijan Sever, cand. inž. in Alojz Hafner, trgovec, oba iz Ljubljane); Chemogena, družba z o. z. v Ljubljani (nakup, prodaja in izdelovanje kemičnih izdelkov za industr. in obrt; osnovna glavnica 100.000 Din; poslovodje: Kazimir Budna, ravnatelj v Ljubljani in dr. Iv. Ambrožič, prof. v p. v Kranju); Lebinger Hinko, trgovina z mešanim blagom, dež. pridelki in lesom v Litiji.

= **Čisti bencin ali mešanica.** Od Saveza tvornic špirita smo prejeli naslednje vrstice s prošnjo, da jih priobčimo. V »Jutru« je 12. t. m. izšla notica pod naslovom »Čisti bencin tudi v Ljubljani«, v kateri je med drugim navedeno: »Četudi bo čisti bencin dražji in velja liter 8.10 Din, je vse eno ekonomičnejši. Ker je poraba bencina manjša in efekt motorne sposobnosti večji, izgleda, da bo mešanica bencina in špirita svojo dobo kaj kmalu končala.« Na to trditev ugotavljamo, da tehnično nikakor ni dokazano, da bi bil bencin ekonomičnejši, odnosno da bi bila poraba bencina manjša pri večjem efektu motorne sposobnosti, zato ni pričakovati, da bi mešanica bencina in špirita kmalu končala svojo dobo, zakaj mešanje je nadalje dovoljeno, samo obvezno ni. Na notico od 14. t. m. pod naslovom »Novost za avtomobiliste« ugotavljamo: Nam ni znano, da bi finančno ministrstvo 24. novembra 1933 zopet dovolilo uporabo čistega bencina za pogon motorjev na intervencijo zainteresiranih faktorjev, posebno Avto-kluba. Ni res, da se je zaradi mešanja bencina s špiritom povečala potrošnja za 20 do 25 odstotkov, da je mešanica povzročila težko startanje in da je kvarno vplivala na motorje. Tudi ni res, da bi bil čisti bencin, četudi dražji, vendar ekonomičnejši, češ, da se mešanice rabi za 20 do 25 odstotkov več in se tedaj s čistim bencinom znižajo režijski stroški za pogon motorja za 15 odstotkov.

= **Dobave.** Pri komerc. odseku vojnotehničnega zavoda v Kragujevcu se bodo vršile naslednje ofertne licitacije: 26. t. m. glede dobave raznega lesa; 1. februarja glede dobave 3176 komadov valjarjev, 22.850 kg konstrukcijskega jekla, 4350 kg orodnega jekla, 785 m² rjave klobučevine itd.; do 3. februarja glede dobave 10.500 kg okroglega železa, 51.600 kg cinkove pločevine, 1930 kg konstrukcijskega in orodnega jekla, 22.600 kg jekla, 1 električne peči in 30.000 kg žvepleno kisline; do 5. februarja glede dobave 1330 komadov raznih žarnic; do 13. februarja pa glede dobave 7950 kg konstrukcijskega jekla in 4537 kg orodnega jekla.

Borze

24. januarja

Devizi New York in London sta danes ostali na včerajšnji višini. Deviza Praga je nekoliko popustila. Avstrijski šilingi so se nadalje trgovali na ljubljanski borzi po 9.15 (v Zagrebu po 9.10, v Beogradu po 9.08 in 9.06), grški boni pa so bili zaključeni po 37 (v Beogradu po 36).

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda danes ponovno nekoliko okrepila; za kaso je notirala 279—281, zaključena pa je bila za februar po 276 in za marc po 272 in 273. Zaključki so bili še v 7% Blairovem posojilu po 38, v delnicah PAB po 238 in v delnicah Narodne šumske po 20.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2302.07 — 2313.43, Berlin 1353.47—1364.27, Bruselj 796.91 do 800.85, Curih 1108.35—1113.85, London 178.64—180.24, New York 3549.94—3578.20, Pariz 224.65—225.77, Praga 169.56—170.42, Trst 299.90—302.30 (premija 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.15.

Curih. Pariz 20.2725, London 16.550, New-York 322.50, Bruselj 71.9250, Milan 27.10, Madrid 41.75, Amsterdam 207.70, Berlin 122.2250, Dunaj 56.50, Stockholm 83.25, Oslo 81.25, Kobenhavn 72.20, Praga 15.30.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd 11.04, London 28.31, Milan 47.42, Newyork 564.66, Pariz 35.51, Praga 25.62, Curih 175.15, 100 S v zlatu 128 S nap.

Efekti.

Ljubljana. Vojna škoda 274 den., 7% investicijsko 59 den., 7% Blair 37.50 den., 8% Blair 39 den., 7% Drž. hipotekarna banka 53 den., 4% agrarne 29 den., 6% begluške 43 den., Kranjska industrijska družba 250 blago.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 279 — 281, za februar 276 — 280, za marc 273 — 276, za april 273 bl., 4% agrarne 29 — 31, 7% investicijsko 60 den., 6% begluške 43,50 — 46, 7% Blair 37.50 — 38, 8% Blair 40 — 43; bančne vrednote: Narodna banka 3850 — 3910, Priv agrarna banka 238 — 240; industrijske vrednote: Šećerana Osijek 140 — 150, Trbovlje 105 — 110.

Beograd. Vojna škoda 278 zaklj., za februar 275 zaklj., za marc 277, 275 zaklj., 7% investicijsko 60 den., 4% agrarne 31.30 zaklj., 6% begluške 46.50, 45 zaklj., 8% Blair 40 — 41, 7% Blair 37 zaklj., 7% Drž. hipotekarna banka 55 zaklj., Narodna banka 3910 zaklj., Priv. agrarna banka 240, 237 zaključek.

Dunaj. Državne železnice 16.05, Trbovljska 12.25, Alpine - Montan. 9.83

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago,** 24. jan. Začetni tečaji: za maj 90, za julij 87.75, za september 88.875; koruza: za maj 51.875, za julij 53.75

+ **Winnipeg,** 24. jan. Začetni tečaji: Pšenica: za marc 68.50, za maj 69.50.

+ **Ljubljanska borza** (24. t. m.) Tendenca mirna. — Nudijo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): pšenica (po mlevski tarifi): baška 79-80 kg po 140 — 142.50; sremska in baraniska, 78-79 kilogramov po 137.50—140; koruza (po navadni tarifi): promptna po 125 — 127.50; nova suš-na 115 — 117.50, nova sušena za januar 122.50 — 125; moka: baška »0« po 240 — 245 banatska po 250 — 255.

+ **Novosadska blagovna borza** (24. t. m.) Tendenca stalna, promet je bil srednji. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, srednjebaška, srednjebanatska 94 — 96; baška, okolica Sombor 93 — 95; gornjebaška 95 — 97; baška potiska 96 — 98; gornjebanat. 91—93; južnobanat. 90—92. Oves: baški, sremski in slavonski 51 — 53 — Ječmen: baški, sremski, 64/65 kg 66 — 68. Koruza: baška in sremska stara 75 — 77; nova 50—52; nova sušena 66 — 68; banatska stara 72—74 nova 48—50; nova suš. 64—66. Moka: baška in banatska »0g« in »0gg« 170 — 190; »2« 145 — 165; »5« 130 — 150; »6« 100—110; »7« 75—85; »8« 67.50—72.50; sremska, slavonska »0g« in »0gg« 165—180; »2« 145 — 165; »5« 125 — 145; 6« 100 do 110; »7« 75 — 85; »8« 67.50 — 72.50 — Otrobi: baški in sremski 57 — 59; banatski 54 — 56. — Fižol: baški in sremski 125 do 130

+ **Budimpeštanska terminska borza** (24. t. m.). Tendenca neenotna. Pšenica: za marc 7.83—7.84, za maj 8.00 — 8.02; koruza: za maj 7.98—7.99.

SMUČARJI!

Uporabljajte proti mrazu in vetru kakor tudi za solnčenje

dr. Kmetovo mazilo

IN OLJE. — Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah po 10 Din.

Celina na dnu morja

Senzacionalni uspehi ekspedicije za raziskovanje globokega morja

Tam, kjer valovi danes Indski ocean, so se širile pred pradavnimi časi velike kopnine. Kot ostanki te celine, ki so ji geologi dali ime Gondvanske dežele, se dvigajo še danes iz morja otoške skupine »Inzulindije«. Ti ostanki predstavljajo pač stare gorske vrhove .

Proti koncu preteklega leta se je odpravila ekspedicija pod vodstvom angleškega učenjaka Stanleya Gardinera, da poišče sledove potopljene gondvanske celine med Afriko in Indijo. Uspehi te ekspedicije so bili naravnost presenetljivi. Prof. Gardiner poroča o njih v neki angleški reviji.

S pomočjo akustične grezalne metode in posebnih mrež so raziskali morsko dno in so odkrili dve mogočni gorski verigi, ki se vlečeta od južne obale Beludžistana do Sokotre ob afriški obali. Med obema verigama so našli strugo stare reke, ki je aekla nekoč bržkone od vzhoda proti zapadu skozi severno Indijo.

Omenili smo akustično grezalno metodo. Kakor znano obstoji ta bistveno v tem, da zažgejo na eni strani ladje naboj, na drugi strani pa poslušajo s časomerom v roki, kdaj prispe odjek razpoka od morskih tal. Ker znaša brzina zvoka v vodi 1500 m in je znan tudi čas med razpokom in odmevom, je mogoče natančno izračunati, kako globoko je morje na določenem mestu. Z mrežo, ki jo vlečejo za ladjo, dvigajo iz globine vse mogoče morske živali in rastline ter poskušnje morskih tal. Pri tem delu so doživeli veliko presenečenje. Evfrat in Tigris se zlivata, kakor znano, v Perziški zaliv, ki je spet v zvezi z Omanskim zalivom. Obe reki vodita s seboj velikanske množine naplavin in njiju iztok je ves zamočvirjen.

Takšna iztočja so v splošnem zelo bogata rib in drugega življenja, zato so pričakovali, da bodo našli tudi v Omanskem zalivu posebno mnogo rib in drugih živali. V resnici pa so ugotovili, da preneha v njem v globini 250 m vsako življenje hipoma in to zato, ker je nižje vodovje vse zastrupljeno z žvezlenim vodikom, plinom, ki nastaja pod vplivom žvepleniih bakterij v čisto določenih okoliščinah. Nekaj podobnega so odkrili doslej v Črnem morju in posameznih norveških fjordih, na odprtem morju pa še nikoli.

Morje nad Vzhodno Afriko in Indijo spada med najmanj raziskane predele Indskega oceana. Tem bolj presenetljivi so izsledki Gardinerjeve ekspedicije, ki pa potrjujejo domnevo velikega geologa Eduarda von Suessa iz 80. let preteklega stoletja, da je morala biti med Azijo in Afriko nekoč kopna zveza.

Znameniti možje v bolezni in smrti

Veleumi dosegajo povprečno visoko starost, a le redki umro naravne smrti

Tizian je v svojem 99 letu z nezlomljeno silo ustvarjal največja dela, a umrl je za kugo. Voltaire je bil v 84. letu še na višku svoje duševne moči, čeprav so ga neke starostne bolezni hudo prijemale. A umrl je zato, ker si je v teh letih privoščil še 18 do 20 ur dela na dan, preveč kave in — opija. Goethe je umrl v 83 letu zaradi hripe, Tolstoj v 82. letu za pljučnico

Kant je v 80. letu umrl po vzorno rednem življenju zaradi starosti, a je do konca ohranil vse svoje duševne sile. Verdi je s 74 leti ustvaril »Othella«, z 80 pa »Falstaffa«, Haydn je umrl v 77. letu od oslabelosti, a z 71 letom je bil umetniško še polno tvoren. Grillparzer je v 81. letu umrl za srčno kapjo, ki je pobrala toliko pomembnih mož, posebno takšnih z epileptičnimi nagnjenji, n. pr. Flauberta, Stendhala, Hugoja, Böcklina.

Nasilne smrti sta med neštevilnimi drugimi umrla Seneka in Lavoisier. Prvega je Neron obsodil na smrt in mu prepustil, da si sam izbere njeno obliko. Mož si je odprl žile, a ker je šlo prepočasi, je pil strup in ker tudi ta ni zalegel se je dal zadušiti v vročih parah. Lavoisieru je francoska revolucija vzela glavo. Prej je še odbila njegovo prošnjo, da bi mu pustili dokončati neka dela, češ da »republika ne potrebuje več učenjakov in kemikov«.

Lermontov je padel s 27. letom v dvoboju kakor Puškin v 33 letu, Stifter si je v napadu melanholije sam vzel življenje, Beethoven, Wedekind, Strindberg, Uhland in nešteti drugi so umrli za rakom, Chopin, Čehov, Dostojevski, Schiller so umrli za jetiko. Nietzsche, Maupassant, Hugo Wolf so umrli nekaj po 40 letu za sifilitičnim obolenjem. Po prvotnem silovitem ustvarjalnem vzgonu so končali v počasnem razkroju. Tudi pri Heineju in E. T. A. Hoffmannu vidimo, kako je sifilitično obolenje vplivalo na način ustvarjanja. Wagner je umrl za srčno astmo, Schopenhauer za sklerozo. Danteja je pobral legar kakor Shakespeareja, dočim je Čajkovskega pobrala kolera.

Nemčija hoče letala!

V Nemčiji so razvili močno propagando za ojačenje zračnega brodovja. Značilnost zadevnih lepakov je, da govore o inozemstvu zmerom kakor o »sovražnikih«

Nov otroški ples

Mednarodna koreografska unija v Parizu propagira nov eleganten otroški ples »L' enfantine«

Kapetan Grant se poslavlja od sveta

Znani raziskovalec, mož, ki je kot prvi stopil na Nansenovo zemljo (bivšo Franc Jožefovo deželo) je nedavno priredil nenavadno pojedino.

Zdravniki so staremu raziskovalnemu pionirju povedali, da se dnevi njegovega življenja bližajo zatonu. Grantu je zdaj 82 let, pa kljub temu ne obupuje nad življenjem. Zato je povabil 500 oseb, med njimi prijatelje in znance iz literarnega in učenega sveta na poslovilni diner v velik hotel v Londonu. Grant je ves čas pojedine svoje goste imenitno zabaval. Navzlic visokim letom je sedel dobre volje za mizo, pripovedoval anekdote in se na koncu od svojih prijateljev in znancev poslovil s tem, da je vsakemu stisnil roko.

Trakulja v možganih

Moderni medicinski znanosti je bilo že dolno znano, da more trakulja posredno ali neposredno povzročiti padavico in v danih primerih tudi možganske otekline. Manjkalo pa je pravih dokazov za takšne trditve.

Kakor poročajo sedaj iz Londona, pa se je ta dokaz posrečil polkovniku Mac Arthuru, profesorju za tropsko medicino na tamošnji vojaški medicinski visoki šoli.

Mac Arthur je našel v številnih primerih epilepsije trakuljo v možganih bolnikov. Po njegovih izjavah je trakulja kriva tudi številnih primerov možganskih oteklin, akutne melanholije, možganske skleroze in raznih duševnih bolezni.

Sreča v nesreči

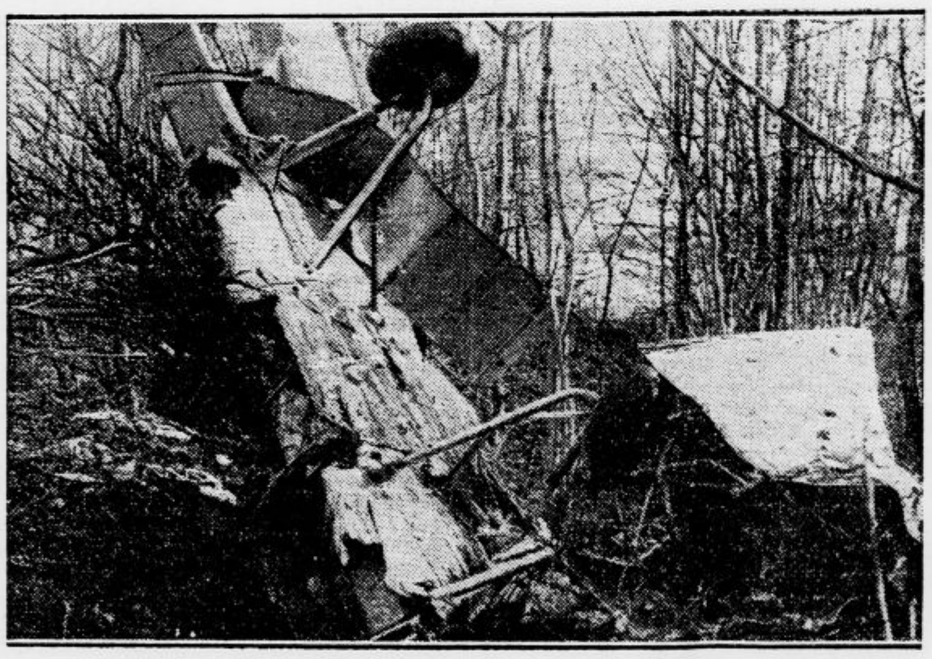

Šefpilot patialskega maharadže je pri Montargisu (v Franciji) strmoglavil z letalom na zemljo. Letalo se je razbilo...

... pilot pa si je pri padcu »samo« zlomil nogo

ČE BEREŠ TO, IZVEŠ:

da so pri izkopavanjih v Neochorionu pri Patrasu blizu korintskega pristanišča našli kmetje večjo množino srebrnih kovancev in drugih predmetov iz dobe Aleksandra Velikega;

da izide še ta mesec v Rusiji serija jubilejnih znamk s sliko Lenina in začetnika ruskega tiskarstva Ivana Fedorova;

da je bila tibetska prestolnica Nepal v središču zadnjega indskega potresa;

da se naroča ilustrirana tedenska revija »Življenje in svet« pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5;

da imajo v Buenos Airesu vročino 40 stopinj Celzija nad ničlo;

da so imeli te dni v Ankari potres, ki je trajal 10 sekund;

da bodo gradili sovjetski inženjerji avtomobilsko cesto čez Pamir.

Za dobro in slabo voljo

Knjigovodkinja: »Kako naj vknjižim znesek, ki ga je poneveril blagajnik?«

Ravnatelj: »Vknjižite ga pod tekoče izdatke!«

*

Natakar: »Ali ste vi naročili enega izmed teh zrezkov?«

Gost: »Da — največjega!«

*

»Moj brat je zelo inteligenten. Tudi on se je poročil z učiteljico.«

»Moj je pa še bolj inteligenten, ker se sploh ni oženil!

*

Ona: »Vsak dan mi prigovarjajo, naj se omožim.«

On: »Kdo ti prigovarja?«

Ona: »Papa in mama.«

*

Filmska zvezdnica B: »Res je. Zato se ob dan za možitev.«

Filmska zveznica B: »Res je. Zato se ob petkih nikoli ne možim!«

PRAVKAR IZIŠLA ŠTEVILKA ILUSTRIRANE TEDENSKE REVIJE

„ŽIVLJENJE IN SVET“

PRIOBČUJE NASLEDNJE ZANIMIVOSTI

Slika na ovitku: Ameriška filmska umetnica NANCY CARROLL

Naslovna slika: JOS. KLADNIK: »ZIMA« (lesorez)

Priv. doc. dr. B. K. Škerlj: ALI IN KAKO MOREMO IZBOLJŠATI ČLOVEŠKI ROD? (3) — Inž. D. Škerlavaj: POLJSKI PREPOROD — Stanko Bunc: V. VODNIK O J. VEGI — KAREL DRŽNI (N.) — TEHNIČNI OBZORNIK: (Nove električne lokomotive — Najhitrejši vlak na svetu) — POPRAVKI IN DOSTAVKI (A. D.) — ODKOD IME REKI AMAZONKI (E. K.) — RABETTE: NOUS MAMANS — SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA — L. Poljanec: INVALID — HERMAN BAHR † — Margita Matches: DIVJI PARADIŽ (4) — KAKO JE S PIJAČO PRI JEDI? (ls) — ZIMSKO CVETJE — ČLOVEK IN DOM — LEPO OBNAŠANJE — ŠAH — ZA MISLEČE GLAVE — NEVARNA LETA MOŠKEGA (ks) — RISARSKA UGANKA — Na platnicah: HUMOR (Adamson in Behacelj)

Poleg slik med članki so še naslednje slike: Zdravica očaku Noetu — Veje pod snegom — U. Hübner: Zasneženi prekop — Rud. Riege: Snežni metež (lesorez)

Priloga: Dr. Vlad. Travner: KUGA NA SLOVENSKEM

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5, ter stane na leto (dve knjigi) 80 Din, za pol leta (ena knjiga) 40 Din, za četrt leta 20 Din, Posamezni zvezki se dobivajo po 2 Din.
TELEFON št.: 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Mednarodni šah v Rusiji

Mednarodnega mojstrskega turnirja v Leningradu se udeležita tudi Pirc in Kostić

Ruska šahovska zveza bo začela razvijati nenavadno aktivnost v svojem področju. Match Flohr-Botvinik, ki je bil v Rusiji propagandistično izredno učinkovit, bo imel kot prvo posledico velik mednarodni mojstrski turnir v Leningradu. Turnir bo že v začetku marca. Udeležilo se ga bo petnajst mojstrov, med njimi Pirc in Kostić iz Jugoslavije, Regetzinski iz Poljske, Kmoch iz Avstrije, Stoltz in Stahlberg iz Svedske ter Mikenas iz Litavske. Osem domačih mojstrov bo postavila leningrajska mojstrska šola za šah.

V septembru pa priredi ruska šahovska zveza velik mednarodni mojstrski turnir, na katerega bodo pozvani vsi svetovni velemojstri z edino izjemo Aljehina. Na tem turnirju se bosta najbrže srečala tudi bivša svetovna velemojstra Capablanca in dr. Lasker, dalje šahisti mlajšega rodu (Flohr, dr. Euwe, Lilienthal in drugi). V Rusiji se bo menda stalno naselil bivši svetovni šahovski prvak dr. Lasker, ki živi zdaj izmenoma na Holandskem in v Londonu. Lasker je prosil rusko vlado, naj mu podeli službo za šah ali pa za matematiko in zdi se, da bo njegova prošnja uslišana.

Zakonske žene:

čitajte in povejte, če ni res tako?

Metodistična cerkev sv. Jakoba v New Yorku je vsako nedeljo nabito polna ženskega sveta, ki prihaja k propovedim pridigarja T. H. Gallagherja poglavitno zaradi njegovih govorov o dolžnostih žen nasproti svojim zakonskim drugom.

Gallagher je psiholog in govornik ter svetovalec, kakor jih živi malo pod soncem. Njegovi nasveti zakonskim ženam so v glavnem naslednji:

Če si omožena, ne smeš nikakor počivati na svojih lavorikah, ne smeš pa tudi zanemarjati svoje vnanjosti. Plavolasa strojepiska in manikerka pri brivcu prav tako prizadevata, kadar imata pred seboj zakonskega moža, kakor če sedi pred njima mlad samec.

Mogoče se primeri, da vrže ta ali ona oko po vašem možu. Kaj bo potem? Same veste, kako ste si prizadevale pred poroko, da ujamete svojega sulca? Zato vas svarim: Ne zanemarjajte se! Oblačite se čedno, da boste prikupljive, skrbite za to, da boste vedno mlade, kajti mladost zaleže več nego biseri in demanti! Izgubljena mladost se nikoli ne vrne. Ne bojte se ondulacije, ne štedite s pudrom in črtalom!

Bodite prav tako izbirčne glede obleke kakor ste bile tedaj, ko še niste imele moža. Njemu pa napravljajte življenje lepo, skrbite za njegovo zabavo, za spremembo v njegovem življenju! Ne nosite ene in iste obleke dan za dnevom, menjavajte toalete, ne postavljajte pred moža na mizo vsak dan istih jedi! Vse, kar pove mož, naj vas zanima tudi tedaj, če vas niti najmanj ne zanima! Če boste tako ravnale z njim, bo videl v vas najpametnejšo žensko na svetu. Rajši en gram sodelovanja kakor funt razburjenja!

Kadar ste slabe volje, izginite za nekaj trenutkov v sosedno sobo in ostanite v nejevolji same! Vsi možje mrzijo ženske, ki mrmrajo in samo kritizirajo. Če se boste svojim možem vedno kazale samo od najboljše strani, se bodo tudi oni sramovali pokazati vam svojo slabo stran.

Tragedija mlade morilke

Skupna smrt neozdravljivo bolnih zaljubljencev

km—Pariz, 23. januarja.

Na obali pri zdraviliškem in letoviškem kraju Bercku ob Rokavskem prelivu so našli v kočiji trupli 24 letne Rahele Méryjeve in 34 letnega Georgesa Vérona. Preiskava je ugotovila takoj, da sta šla mlada človeka sporazumno v smrt, s strelom v glavo.

Ob tej priliki se je francoska javnost spomnila, da je bila Méryjeva že pred tremi leti junakinja krvave drame. Nekega večera je obstal na hodišču pariške Operne avenije avtomobil. Pri volanu je sedel mrtev moški, ob njem pa je držala v roki še kadeči se revolver mlada dama. Žrtev je bil znani orkestrski dirigent in skladatelj Ferdinand Heurteur, morilka, ki se je izkazala za Rahelo Méryjevo, je izpovedala, da je izvršila svoje dejanje zato, ker jo je hotel Heurteur, njen ljubimec, ostaviti. Njeno telo je bilo uničeno po neozdravljivi bolezni. Še preden je prišla pred sodnike, so jo poslali v zdravilišče Berck. Razprava se je vršila potem v decembru 1932. v Parizu, toda obraz morilke je kazal tako očitne sledove zadnjih stadijev bolezni, da so se je sodniki usmilili in jo obsodili samo pogojno na dve leti ječe.

Méryjeva se je vrnila v Berck. Javnost je nanjo počasi pozabila, redki ljudje, ki so še vedeli zanjo, pa so menili, da gre v bolezni svojemu počasnemu in bolestnemu, toda mirnemu koncu naproti. Prišlo pa je drugače.

Pred kakšnimi šestimi meseci se je mlada bolnica seznanila z Véronom, ki je bil v Bercku tudi zaradi neozdravljive bolezni. Med obema je nastalo kmalu globoko ljubezensko razmerje. Zvezalo ju je skupno trpljenje. Toda to trpljenje je bilo tako močno in neizbežno, da sta končno sklenila umakniti se mu s skupno smrtjo. Pred nekoliko večeri sta se iz Bercka odpeljala v najeti kočiji, ki jo je vodil Véron, proti peščenim sipinam na obali. V zgodnje jutro drugega dne ju je našel tam v kočiji sami neki carinski uradnik mrtva.

Iz pisem, ki so jih našli poleg njiju, je postalo jasno, da je bila smrt sporazumna. Méryjeva je ležala vsa zavita v debele odeje, poleg nje je bila steklenička

Rahela Méry

z uspavilom, ki ga je izpila, preden je nje ljubimec oddal v njena senca usodni strel. Sam se je nato ustrelil v usta...

Obleke za gospode

po meri ali pa blago za obleke moderních vzorcev, najboljših kvalitet, po najnižjih cenah pri

Drago Schwab, Aleksandrova c.

ANEKDOTA

Nekoč je prišel k Rossiniju pevec in ga prosil protekcije.

»Kaj pojete?« ga je vprašal skladatelj.

»Kar hočete — tenor, bariton ali bas,« je odvrnil pevec.

Tedaj je dejal Rossini:

»Saj to je vendar prekrasno! Peli boste trio v »Viljemu Tellu« lahko sami!«

VSAK DAN ENA

PO MASKARADNEM PLESU

S P O R T

Smučarsko državno prvenstvo

Savezno prvenstvo v slalomu — Mednarodne tekme v skokih — Pod pokroviteljstvom g. ministra dr. Hanžeka

JZSS razpisuje letošnje državno prvenstvo v smučanju, ki se vrši kot mednarodna prireditev v kombiniranem tekmovanju 3. in 4. februarja v Kranjski gori in Planici. Tek v kombinaciji se smatra obenem kot savezno prvenstvo v teku, a mednarodna tekma v skokih istočasno kot savezno prvenstvo v skokih.

Vse tekmovanja se vrše po pravilnikih za tekme JZSS ter je dovoljena udeležba vsem verificiranim tekmovalcem iz našega saveza in pa vsem tekmovalcem, ki jih prijavijo inozemske smuške zveze, članice FIS.

Tekmovanje v kombiniranem tekmovanju in skokih se oceni kot državno prvenstvo v smučanju ter prejme vsak naslov državnega prvaka v smučanju za leto 1934.

Darila in častno darilo. V tej skupini prejme najboljši Jugosloven prehodno darilo g. dr. Lavoslava Hanžeka, ministra za telesno vzgojo naroda. To prehodno darilo brani Albin Jakopič, Dovje—Mojstrana. Zmagovalec Jugosloven v teku postane savezni prvak v teku, zmagovalec Jugosloven v skokih savezni prvak v skokih, a zmagovalec Jugosloven v slalomu savezni prvak v slalomu. Savezni prvaki prejmejo častne priznanice. V vsakem tekmovanju prejmejo prvi trije častna darila odnosno priznanice.

Vsak tekmovalec se mora prijaviti k tekmi na predpisanih saveznih prijavnicah, ki jih mora podpisati njegov klub. Te prijavnice mora imeti savez najkasneje do 31. t. m. ter se naknadne prijave nikakor ne bodo upoštevale. Tekmovalcem, ki niso trenirani za velike skakalnice, starti pri skokih, ne bodo dovoljeni.

Za vsako tekmovanje se bo vršilo žrebanje, in sicer 1. februarja ob 18. v saveznj pisarni v Kranjski gori. Takoj po žrebanju bodo izdane startne številke za slalom proti kavciji 10 Din, ki se vrne po prejemu številke. Objava proge 2. februarja ob 17.

Za start so določeni ti-le časi: k slalomu na Bukovniku 2. februarja ob 10.30 dopoldne: k teku dne 3. februarja ob 8.30 dopoldne: k skokom v kombinaciji dne 4. februarja ob 9. dopoldne: k mednarodni skakalni tekmi dne 4. februarja ob 13.30. Vsako tekmovanje prične točno ob napovedanem času. Takoj po tekmovanju bodo izdane liste z rezultati, na startu pa liste tekmovalcev z njihovimi startnimi številkami.

Objava rezultatov za slalom bo 2. februarja ob 16. v občinskem domu v Kranjski gori, za ostale tekme bodo dne 4. februarja pred smučarskim domom SK Ilirije, in sicer ob 16.30 obenem z razdelitvijo nagrad.

Inozemski tekmovalci bodo nastanjeni v določenih hotelskih sobah, dočim je za jugoslovenske tekmovalce rezervirano stanovanje v vasi, toda tako, da stanujejo vsi tekmovalci blizu skupaj. Za inozemske tekmovalne vrste je določen vodja vsake vrste, za jugoslovensko tekmovalno vrsto vodja naše vrste, kateremu se morajo tekmovalci brezpogojno pokoravati. Vodja vrste je upravičen zabraniti start vsakemu tekmovalcu, ki bi kršil disciplino ali red. Za tekmovalce je določena dnevna prehrana, stanovanje in kurjava z vsemi pristojbinami po 35 Din za osebo. Obenem s prijavo je naročiti tudi sobo.

Vsi tekmovalci in udeleženci bodo uživali pravico do polovične vožnje za postaje Kranjska gora, Podkoren in Rateče—Planica. Vsakdo kupi celo karto, a vrača se z isto s potrdilom saveza, da je prisostvoval prireditvi, ki ga dobi v saveznih pisarnah v Ratečah in Kranjski gori. Pravica do polovične vožnje velja od 1. februarja do 6. februarja.

Vodstvo tekem za državno prvenstvo je pod predsedstvom dr. Cirila Pavlina, tehnično vodstvo ima načelnik saveznega tehničnega odbora dr. Janko Berce. Savezno pisarno vodi Joso Gorec.

Vsakoletno državno prvenstvo smučarjev naj postane mogočna manifestacija tega lepega sporta, zaradi česar vabimo vse klube, da se udeleže tekmovanj, bodisi s tekmovalci, bodisi vsaj z gledalci, vsekakor pa naj vsak klub in njegovi člani agitirajo za čim boljši uspeh te prireditve.

★

Bolgari na našem državnem prvenstvu

Včeraj je prispela prijava bolgarskega smučarskega saveza, ki bo odposlal na naše državno prvenstvo v smučanju 10 tekmovalcev.

Revija drsalnega sporta na Bledu

Velike mednarodne hockey tekme in umetno drsanje na blejskem jezeru.

Središče našega zimskega sporta v letošnji sezoni je Bled. V soboto in nedeljo nam pripravljajo agilni Blejčani na čelu s prirediteljem SK Triglavom zopet senzacijo, velik mednarodni hockey turnir, na katerem sodelujejo Oesterreichische Wintersport Club iz Dunaja, Ferenzvaros Torna Club iz Budimpešte, Villacher Sport Verein iz Beljaka in ljubljanska Ilirija. Turnir se bo odigral v soboto in nedeljo, obakrat s pričetkom ob 14. po cup sistemu tako da nastopita v nedeljo v finalnih tekmah zmagovalca za naslov prvaka in premaganca za tolažilno darilo. V odmorih bodo oba dni nastopili naši drsalci s produkcijo v umetnem drsanju na čelu z državnim prvakom Polo Schwabom, Tumo in ostalimi.

Z velikim zanimanjem se pričakuje na tem turnirju start ljubljanske Ilirije, ki nastopi s kompletnim moštvom, ojačenim z reprezentančnim igralcem Kanade, ki se mudi te dni službeno v Jugoslaviji ter bo oba dni nastopil v ilirijanskem dresu. Govoriti o inozemskih moštvih bi bilo odveč, saj nam predstavljajo zgoraj imenovani klubi v hockeyju poleg Čehov srednje-evropski razred.

Hvalevredno je zanimanje blejskih hoteljirev in oblastev, ki se tudi to pot niso strašili ogromnih stroškov in pripomogli do turnirja, kakršnega v Jugoslaviji še nismo videli. Za obiskovalce tekem je dovoljena polovična vožnja, tako da se pričakuje v soboto in nedeljo rekordnega poseta.

Ker je generalna direkcija državnih železnic dovolila za udeležence in posetnike tega turnirja polovično vožnjo na Bled in nazaj, se pričakuje obilna udeležba tudi z drugih krajev naše države

Led na jezeru je prav dober in so tudi snežne razmere za smučarje ugodne. Povprečna temperatura na Bledu je od 3 do 5 stopinj pod ničlo.

Sportno zborovanje ASK Primorja. Na to zborovanje, ki bo drevi ob 20. v zeleni dvorani Uniona, so vabljeni vsi člani in prijatelji kluba ter ono sportno občinstvo, ki se zanima za aktualna sportna vprašanja. Na zborovanju bodo referirali klubski delavci o perečih sportnih zadevah ljubljanskega in sploh slovenskega sporta. Predvsem pa se bodo razmotrivale sportne prilike s stališča prireditelja. Na dnevnem redu je po predsednikovi otvoritvi: 1. refrat g. Kralja o nogometni sekciji v letu 1933; 2 bo g. Cek v svojem referatu o ostalih sekcijah razpravljal o važnih vprašanjih, ki se tičejo teh sekcij; 3. g. inž. Debelak ima v programu razpravo: ASK Primorje kot važen faktor v slovenskem in jugoslovenskem sportu; in končno bo razvil g. dr. Birsa program dela v letu 1934. V mrtvi sezoni, ko je obrat na igrišču ustavljen, je treba bolj energično poprijeti za organizatorno delo, torej vsi in točno!

Nogometne tekme za brezposelne igrače. Prihodnjo nedeljo se nadaljuje tekmovanje za ZP. in sicer nastopita dva para, ob 13.30 Jadran : Slovan, ob 15.15 Sloga : Disk. Domžale. Obe tekmi se vršita v Ljubljani na igrišču Hermesa.

Reprezentanca Rumunije : Ilirija. Ilirijansko hockey moštvo bo odigralo predvidoma 31. t. m. tekmo z reprezentančnim moštvom Rumunije, ki bo na potu v Milano na tekme za vsetovno prvenstvo v hockeyju.

Smučarska nedelja v Mežiški dolini. Preteklo nedeljo so priredila vsa zimskosportna društva v Mežiški dolini in Slov. Gradcu pod pokroviteljstvom sreskega načelnika g. dr. Tekavčiča smučarsko vztrajnostno tekmo na 18 km in slalom tekmo. Start za 18 km vztrajnostno tekmo je bil v Kotljah. Startalo je 21 tekmovalcev. Proga je vodila po krasnih odprtih terenih obgorja Uršlje gore in se spustila v padcu na cilj v Mežico. Dobro je skrbel za pravilno izvedbo proge požrtvovalni tehnični vodja tekme g. Krajger Lojze iz Prevalj. Žal pa je med tekmovanjem močno snežilo, kar pa je bila šola za smučarje, ki svojih dilc niso dobro namazali. — Na cilju v Mežici so bili zbrani zastopniki vseh zimsko sportnih društev Mežiške doline in množica prijateljev smučarstva. Tekmovalci so bili sprejeti z rudniško godbo. Organizacija tekme je bila vzorna. Rezultati: 1. Legvar Lojze MSK 1:55.18, 2. Harnold Pavel, Sm. kl. GK 1:56.21, 3. Moškon Ivan, Spd. Prevalje 2:00.55. Popoldne se je vršila slalom tekma na jako lepi in za te vrste tekme prav izbrani progi nad šolo v Mežici. Proga je bila pod vodstvom inž. Pirkmajerja odlično markirana in sestavljena. Rezultati: 1. Škapin Boris, MSK 0.53, 2. Pajenk Franc, Spd. Mežica 1.11, 3. Stopar Mirko, Spd. Mežica 1.12. Zvečer so se na sportni veselici razdelile nagrade.

Table-tenis turnir za prvenstvo mesta Celja za l. 1934., ki bo v nedeljo 28. tega meseca dopoldne v Domu v Samostanski ulici v Celju, bo gotovo zelo zanimiv. Doslej so se prijavili igralci Sokola in SK Jugoslavije. Vabljeni so še ostali, ki igrajo izven klubov. Prijavijo se lahko v nedeljo do 9. v Domu.

Prvenstvo GZSP. V podnaslovu poročila v ponedeljskem »Jutru« o smučarskem prvenstvu GZSP se mora pravilno glasiti, da je dosegel naslov prvaka gorjanski, in ne gorenjski Sokol Žemva Lovro.

Tujsko-prometno društvo v Preddvoru je priredilo v nedeljo smučarsko tekmo na 15 km dolgi progi. Startalo je 13. tekmovalcev. Nezgod ni bilo. Med potjo sta dva tekmovalca odstopila. Rezultati: 1. Globočnik, SKD Tržič 1:12.47, 2. Prešeren Franc, SK Lesce 1:17.27, 3. Ažman Zdenka, Sokol, Kranj 1:18.30, 4. Bukovnik Tone, Sokol, Preddvor 1:19.25, 5. Polajner Jože, Sokol, Preddvor, 1:20.45, 6. Plivelič, Sokol, Škofja Loka, 1:23.45. Odličen čas je dosegla Ažman Zdenka, ki je tekmovala v skupini seniorjev ter si priborila tretje mesto.

Službeno iz LNP. Seja k. o. bo drevi ob 20.. v tajništvu LNP, nebotičnik, IV. nadstr. Na sejo se vabijo igralci Starman Iv. (Sloga, Ljubljana), Brodnik Milan (Hermes), Trček Ciril in Uršič Franc (oba Korotan, Ljubljana).

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 15.30 obvezen trening za juniorsko skupino. Ob 17. morajo priti igralci liginega in prvega moštva, ki imajo čas, ostali pa ob 18.30.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Drevi ob 20. v klubski sobi kavarne »Evrope« seja načelstva, katere naj se udeleže gg. major Janc, Vodišek, Baltesar, Rojina, Banko, Osterman, Habič, Jerančič, Sporn, Gradišar. Treningi v telovadnici na Grabnu se vrše vsak torek in petek s pričetkom ob pol 19. Ker je kasneje telovadnica zasedena, prihajajte točno! Istotam se sprejemajo tudi novi člani.

ŽSK Hermes. V smislu sklepa predsedstva se preloži redni letni občni zbor kluba zaradi tehničnih zaprek 4. februarja ob 9. v dvorani Sloge v Ljubljanskem dvoru. Istočasno se poziva celokupno članstvo, da se občnega zbora udeleži v polnem številu. — (Nogometna sekcija). Pozivajo se sledeči, da pridejo danes ob 19.15 v telovadnico učiteljišča na trening. Košenina, Glavič, Kretič, Zalokar, Oblak, Kos, Primar, Močnik, Kovačič, Bračič, Franetič, Lašič, Svoboda, istotako ostali. Opremo (hlačke) prinese gospodar. Treningi se vršijo vsak torek in četrtek od 19.15 naprej ter so obvezni za vse igrače.

Iz življenja na deželi

Iz Tržiča

č— **Osebna vest.** Poveljstvo nad tržiško orožniško četo je prevzel g. Vidic, ki je bil do sedaj v Preddvoru. Dosedanji komandir g. Kunej Franc je dodeljen v pisarno orožniškega poveljstva v Kranju. Bil je v Tržiču zelo priljubljen zaradi pravičnega, čeprav včasih ostrega nastopa. Obema gospodoma želimo na novih mestih obilo zadovoljstva!

č— **Prvi redni občni zbor tržiške podružnice NSZ** je bil v nedeljo dopoldne pod vodstvom načelnika g. Krystufka Venčeslava. Udeležba je bila polnoštevilna in so bila vsa poročila z odobravanjem sprejeta. Za kratek čas svojega obstoja si je podružnica tako opomogla, da bo postavila za volitve obratnih zaupnikov v največjem tržiškem podjetju svojo kandidatno listo in upa na precejšen uspeh. Pri volitvah je bil izvoljen zopet g. Krystufek za predsednika, v odboru so zastopane vse delavske stroke. Narodne delavce čaka v bodočem poslovnem letu velika in častna naloga, da zbero armado zavednega delavstva.

Iz Kamnika

ka— **Koroški pevci pridejo v Kamnik.** Na povabilo prvega slovenskega pevskega društva »Lire« pridejo za svečnico v Slovenijo koroški pevci iz Kotmare vasi. Priredili bodo dva koncerta, in sicer na svečnico v Radovljici v Sokolskem domu, prihodnji dan, 3. februarja, pa v Kamniku. Nastopili bodo ob 20. v Gasilskem domu in izvajali lep program koroških narodnih pesmi. Za gostovanje koroških pevcev v Kamniku in Radovljici vlada med ljudmi največje zanimanje. To bo prvo gostovanje koroških pevcev v Kamniku, da vrnejo poset, ki ga je napravila kamniška »Lira« pred 40 leti na Koroškem.

Iz Litije

l— **Občni zbor JNS za litijsko občino** bo v nedeljo 28. t. m. ob 14. v Šribarjevi restavraciji na »Pošti«. Poročal bo tudi g. poslanec Milan Mravlje.

i— **Jadranska straža** bo imela občni zbor v petek 26. t. m. ob pol 20. v litijski narodni šoli.

Iz Zagorja

z— **Občni zbor JNS za Rže - Kolovrat** se je vršil v nedeljo v bivših občinskih prostorih rržiške občine na Lokah. Bil je prav dobro obiskan. Udeležili so se ga tudi poslanec g. Mravlje, banovinski svetnik g. Birolla, banovinski tajnik g. dr. Zajec, sreski načelnik g. Podboj in zastopnik sreskega pododbora g. Mrnuh. Vodil je zbor agilni predsednik g. Ivan Prosenc, ki je podal poročilo o delu organizacije v preteklem letu. Narodni poslanec g. Mravlje je poročal o delu v narodni skupščini ter podal sliko gospodarskega stanja v državi. Dotaknil se je tudi delavskega vprašanja, ki je v dolini najbolj kočljivo. Za njim sta govorila g. Birolla in banovinski tajnik g. Zajec, ki je očrtal smernice dela stranke. Izčrpni poročili tajnika in blagajnika sta bili soglasno sprejeti. Za predsednika organizacije je bil ponovno soglasno izvoljen g. Prosenc. Tudi ostali odbor ostane z majhnimi izpremembami dosedanji. Sklenjeno je bilo, da se bo organizacija v večji meri brigala za nacionalno delavstvo, kajti pripetili so se primeri pri raznih obratih TPD, da so postali delavci, organizirani v nacionalnih organizacijah, žrtve šikaniranja.

z— **Zavrnjena pritožba zaradi občinskih volitev.** Proti veliki zmagi JNS pri občinskih volitvah se je skupna manjšina pritožila. Upravno sodišče v Celju je razpravljalo o pritožbi, pa je na podlagi dobljenih nepristranskih pojasnil pritožbo zavrnilo.

z— **Občni zbor Gostilniške zadruge** se je vršil v ponedeljek v gostilni predsednika g. Drnovška. Med drugimi poročili je bilo z odobravanjem sprejeto poročilo ravnatelja g. Petelina iz Ljubljane, ki je obširno pojasnil predpise glede napovedi davkov in druge zadeve, ki se tičejo gostilničarjev. Zaključil je govor s pozivom na ložno delo v vseh stanovskih vprašanjih.

z— **Nepremišljeno početje.** V ponedeljek je prišla večja skupina brezposelnih na občino in zahtevala, da se denar, ki je namenjen za vzdrževanje javne pomožne kuhinje, razdeli, češ, da je ta denar njihov. Kuhinja, da naj se ukine in denar pravično razdeli med brezposelne, ki naj razpolagajo z njim, dokler jih pri javnih delih ne zaposlijo. Ker so očitno ti ljudje zapeljani od oseb, ki hočejo nasprotovati povsod, kjer sami nimajo večine, jim je župan g. Drnovšek mirno svetoval, naj se pomirijo, saj občinska uprava stori vse, da se ublaži njihovo težavno stanje. — Javna kuhinja daje zdaj čez 130 brezposelnim in ubožnim opoldansko kosilo. Kljub temu se iz grde nehvaležnosti vrši proti osebam uprave gonja, katere posledice so, da so orožniki v torek odvedli v zapore litijskega sodišča štiri fante.

Iz Ptuja

j— **Iz sreske organizacije JNS v Ptuju.** Dosedaj so se vršili občni zbori občinskih organizacij JNS v Rogoznici, Vurbergu, pri Sv. Janžu na Dravskem polju, v Cirkovcah pri Sv. Barbari v Halozah, Sv. Lovrencu na Dravskem polju, v Središču, Ormožu in drugod, ki so bili vsi lepo obiskani. Iz poročil, ki prihajajo na sresko tajništvo, je razvidno, da se vsedržavna stranka širi in da povsod še pristopajo novi člani. V najkrajšem času bodo izvršeni po vsem srezu občni zbori, nato pa se bodo vršili še shodi narodnega poslanca g. Lovra Petovarja.

j— **Občni zbor NO** bo v soboto 27. t. m. ob 20. v spodnji dvorani Narodnega doma. Dostop na občni zbor bodo imeli samo člani in po njih uvedeni prijatelji.

j— **Nesreča.** Posestnik Majcen Franc iz Moravcev je bil zaposlen pri kovaškem stroju. Pri delu pa je prišel z levo roko v stroj in mu je razmesarilo levi sredinec. Ponesrečenec je moral v ptujsko bolnišnico.

z Trbovelj

t— **Podružnica Udruženja narodnih železničarjev za Trbovlje, Hrastnik, Zagorje in Savo** je imela v nedeljo občni zbor v postajni restavraciji v Trbovljah. Zborovanje, ki ga je vodil agilni predsednik g. Paternost Jože, je bilo dobro obiskano. Zborovanje je bilo prav zanimivo. Javnost se vse premalo zanima za vprašanja železničarjev, ki imajo tudi velike težave, saj je prav ta stan v naši javnosti za svoje odgovorno delo premalo upoštevan in ni dobro plačan. Dostikrat se mora celo boriti za reči, ki so mu zajamčene po zakonu. Največji siromak je pač železniški delavec. Zbor je potekel v popolnem redu. Za predsednika je bil ponovno izvoljen g. Paternost. Po volitvah je poročal delegat oblastne organizacije g. Punčuh o korakih, ki jih je napravila organizacija za izboljšanje železničarskega stanu. Železničarji so se razšli v zavesti, da je izboljšanje njihovega položaja odvisno le od dobre organizacije, v kateri bi morali biti organizirani vsi do zadnjega.

t— **Občni zbor krajevne organizacije Jadranske straže** bo danes ob 19.30 v Sokolskem domu. Po občnem zboru bo predavanje s skioptičnimi slikami.

★

BLED. Zvočni kino »Bled« bo imel na programu senzacionalni mornariški vojni film »Galipolli«.

BORL PRI PTUJU. Leseni most čez Dravo, ki je bil predlanskim temeljito popravljen, je zopet v nevarnosti. V zadnjem času se je pokazalo, da so zlasti stebri v slabem stanju in da so piloti prepereli, tako da se je levi nosilec vsedel za kakih 10 centimetrov. Preti nevarnost, da se bo zaradi teže, zlasti ker je čez most živahen promet, en ali drug steber lepega dne porušil. Nujno je potrebno, da most strokovnjaki temeljito pregledajo ter da se takoj ukrene potrebno za varnost prometa. Začasno so na vsaki strani postavljene svarilne table, da je treba preko mostu počasi voziti. Ves borlski most bi se moral dobro popraviti, zlasti pa tudi zgraditi na levi strani betonski oporni zid.

ROGAŠKA SLATINA. V ponedeljek je umrl tukajšnji posestnik in gostilničar g. Ivan Ogrizek, po domače Ažgan, v visoki starosti 85 let. Pokojnik je bil dolga leta župan Rogaške Slatine in dolgoletni predsednik in častni član Združenja obrtnikov v Rogaški Slatini. N. v m. p.! — Združenje obrtnikov v Rogaški Slatini je darovalo za uboge otroke 100 Din namesto venca umrlemu častnemu članu in dolgoletnemu predsedniku Ivanu Ogrizku. — Sokol v Rogaški Slatini bo imel glavno skupščino 31. t. m. pri »Pošti«. Začetek ob pol 20.

BREŽICE—ZAKOT. V nedeljo 21. t. m. se je vršil v hotelu pri Volčanšku nad vse lepo uspel ustanovni občni zbor Rdečega križa. Številni navzočni so z zanimanjem sledili poročilom predsednika pripravljalnega odbora g. Seibitza in skrbno pripravljenem referatu delegata oblastnega odbora in predsednika RK v Dobovi g. C. Prestorja. Po poročilih je bil izvoljen odbor s predsednikom g. Hervolom Jožefom. Želimo, da bi se novo društvo, ki je pod zaščito Nj. Vel. kralja in kraljice, razvijalo in čim uspešnejše delovalo v človekoljubnosti in kulturi.

Izjava akademskih društev

Naprošeni smo, da objavimo naslednje:

Podpisana akademska društva odločno odklanjamo odgovornost za resolucijo glede poljskih medicincev, ki se je pojavila v drugačni obliki, kakor je bila formulirana na meddruštvenem sestanku akademskih društev dne 16. januarja 1934.

Podpisana društva ne morejo ščititi nikogar, ki bi se pregrešil proti obstoječim državnim zakonom. Zato je absurdno, da bi podpisana akademska društva zahtevala, da se dovoli židovskim medicincem še nadaljnje bivanje v naši državi tudi potem, ako se jim v uvedenem pravnem postopanju dokaže krivda. Ugotavljamo, da niti eno od podpisanih akademskih društev ni dobilo v podpis dokončnega besedila imenovane resolucije, in zato najodločneje protestiramo, da kdo samovoljno podpisuje različne izjave v našem imenu.

V *Ljubljani*, dne 23. januarja 1934.

JNAD »Jadran«, JNAK »Edinstvo«, Akad. podr. CMD, Društvo slušateljev juridične fakultete.

Radio

Petek, 26. januarja.

LJUBLJANA 11: Šolska ura: O lepem vedenju (P. Horn). — 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Narodne pesmi donskih kozakov. — 18.30: Izleti za nedeljo. — 19: Sokolsko delo v dravski banovini (Veri Švajger). — 19.30: Predavanje Narodne odbrane (dr. M. Dular). — 20: Prenos iz Zagreba. — 22: Čas, poročila, angleška glasba na ploščah.

BEOGRAD 16: Pesmi. — 17: Arije in pesmi. — 19: Plošče. — 19.20: Operna glasba. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22.05: Narodne pesmi z orkestrom. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Koncert ruskega zbora in orkestra balalajk. — 20: Beethovnove klavirske skladbe. — 21: Koncert »Trboveljskih slavčkov«. — 22.15: Plesna glasba. — PRAGA 20: Orkestralen koncert. — 21.20: Plesna glasba. — BRNO 19.35: Prenos opere iz gledališča. — VARŠAVA 20.15: Orkestralen koncert. — 22.40: Godba za ples. — DUNAJ 12: Lahka glasba. — 17.05: Koncertna ura. — 19: Komorni orkester. — 20.05: Mozartov večer. — 22: Orkestralen koncert. — BERLIN 20.05: Prenos iz Königsberga. — KÖNIGSBERG 20.05: Karnov oratorij »Mati zemlja«. — 22.30: Nočni koncert. — MÜHLACKER 21.15: Koncert orkestra in solistov. — 22.45: Plošče. — 23: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 18.35: Koncert godalnega tria. — 19.30: Spevoigra. — 22.35: Lahka in plesna glasba. — RIM 16: Prenos koncerta z glasbene akademije. — 20.40: Lahka glasba. — 21.10: Orkestralen koncert. — 21.15: Veseloigra. — 22.15: Nadaljevanje koncerta.

OLLA GUMMI

Ne, želim samo OLLA, ne spuščam se v druge eksperimente!

VSAK GOSTILNIČAR IN RESTAVRATER postrezi s pristnim BERMET - VINOM

Dobi ga že v sodčkih od 50 l naprej pri MARINKOV, SREMSKI KARLOVCI

Najizvrstnejše zdravilno vino z Fruške gore

RENOMIRANA TVRDKA OBROČEV ZA KOLESA IŠČE

AGILNEGA ZASTOPNIKA

ZA SLOVENIJO. V poštev pridejo samo zastopniki, ki so strokovnjaki in poznajo dobro odjemalce za biciklje in jih uspešno postrežejo. Točne ponudbe in napoved, kako jamstvo lahko nudijo, na »Unionreklam«, Zagreb, Gajeva 4, pod »R. 109«. 1399

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Clavén« je mast

Zaščitni znak — Clavén — Zaščitni znak

Dobite v lekarnah, drogerijah ali neposredno iz tvornice in glavnega skladišča. Čuvajte se ponaredb!

M. Hrnjak lekarnar — Sisak.

VIHČE NIMA VSEGA — kar potrebuje, zato naj vsakdo pregleda »Jutrov« mali oglasnik, kjer bo našel kar išče.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo, da nas je naš nad vse ljubljeni, srčno dobri soprog, oče in tast, gospod

Herman Diehler

šef pap. oddelka papirnice v Vevčah

danes zjutraj nenadoma za vedno zapustil.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v petek, dne 26. januarja 1934 ob ½3. uri popoldne iz hiše žalosti, Vevče št. 78 na evangelsko pokopališče v Ljubljani.

Vevče, dne 24. januarja 1934.

1466

Žalujoči ostali.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

A. Christi: 36

SKRIVNOST EKSPRESNEGA VLAKA

Roman

»Zakaj me to vprašujete? Ali ste tako nesramni, da se me drznete imeti za njenega morilca?« Nehote se je zasmejal. »Pa kaj se neki razburjam. To je vendar presmešno! Če bi jo bil umoril, mi vsaj ne bi bilo treba ukrasti njenega nakita — kaj pravite?«

»Prav za prav res,« je nekam poparjeno zamrmral Poirot. »Vidite, na to nisem niti pomislil!«

»Če je šlo kedaj za nedvomen roparski umor, gre v tem primeru,« je nadaljeval Derek Kettering. »Uboga Ruth! Ti prekleti rubini so jo pogubili. Mislim, da ni prvikrat tekla kri zaradi njih.«

Poirot se je mahoma vzravnal na stolu. Zelena svetloba mu je žarela v očeh. V tem trenutku je bil čudno podoben negovani, dobro rejeni mački.

»Še nekaj naj vas vprašam, gospod Kettering. Ali bi mi hoteli povedati, katerega dne ste zadnjikrat videli svojo ženo?«

»Počakajte!« Kettering je pomislil. »Moralo je biti — dajte, da se spomnim — delj ko tri tedne bo že tega. Bojim se, da vam ne morem zanesljivo povedati.«

»Nikar se ne trudite,« je suho rekel Poirot.

»Še kaj?« je nestrpno vprašal Derek.

Pogledal je Carrègea. Ta je iskal navdahnjenja pri Poirotu in ga je dobil v obliki lahnega stresljaja z glavo.

»Ne, gospod Kettering,« je vljudno odvrnil preiskovalni sodnik. »Nerad bi vas zadrževal. Do svidenja, monsieur.«

»Do svidenja,« je zagodrnjal Kettering. Odšel je in zaloputnil vrata za seboj.

Kakor hitro je mladi mož zapustil sobo, se je nagnil Poirot naprej in z rezkim glasom vprašal:

»Povejte mi, kdaj ste mu omenili rubine?«

»Sploh mu jih nisem omenil,« je rekel Carrège. »Včeraj popoldne smo od gospoda van Aldina prvič zvedeli, da jih je imela.«

»Da, ali v grofovem pismu so bili omenjeni.«

»Lahko si mislite, da pokojničinemu soprogu tega pisma nisem omenil,« je rekel preiskovalni sodnik, užaljen, da ga imajo za zmožnega take nerahločutnosti.

Poirot se je vnovič sklonil naprej in udaril s plosko roko po mizi.

»Odkod potem Kettering ve, da ti kamni sploh obstojijo?« je tiho vprašal. »Madame ni mogla govoriti z njim, ker je že delj ko tri tedne ni videl. Več ko neverjetno je, da bi bil gospod van Aldin govoril z njim o tej reči. Noben časnik ni pisal o draguljih.«

Vstal je ter vzel klobuk in palico.

»In vendar,« je zamrmral sam pri sebi, »in vendar je ta gospod izvrstno poučen o njih. Čudno! Zelo čudno!«

18. POGLAVJE

Derek obeduje

Derek Kettering je šel naravnost v restoran hotela »Negresco«, kjer si je najprej naročil nekaj cocktailov in jih drugega za drugim z veliko hitrico zvrnil vase; nato se je čemerno zastrmel na bleščeče, sinje morje. Samci in samičice, ki so se tod preganjali, so se mu zdeli dolgočasni, slabo oblečeni in v vsakem pogledu nezanimivi. To ugotovitev je seveda takoj popravil, ko se je usedla za sosednjo mizo neka ženska. Bila je v prečudni pomarančasti in črni obleki, in majhen klobuček ji je senčil obraz. Derek si je naročil četrti cocktail, se spet zastrmel na morje in se nato mahoma zdrznil. Parfum, ki ga je poznal, mu je bil prevzel živce, in ko je pogledal kvišku, je stala dama v pomarančasti in črni obleki zraven njega. Zdaj je videl njen obraz. Bila je Mirelle. Smehljala se je s tistim izzivalnim, zapeljivim smehljajem, ki ga je tako dobro poznal.

»Derek,« je zamrmrala. »Ali te kaj veseli, da me vidiš?«

Vrgla se je v naslanjač, ki je stal na oni strani mize.

»Tak pozdravi me že, neumni fant!«

»Kakšno nepričakovano veselje!« je rekel Derek. »Kdaj si se odpeljala iz Londona?«

Skomignila je z rameni.

»Pred kakima dvema dnevoma.«

»In ‚Parthenon'?«

»‚Parthenon' naj me piše v uho.«

»Tako?«

»Nu, posebno navdušen nad mojim pojavljenjem se mi ne zdiš!«

»Ali si pričakovala, da bom navdušen?«

Mirelle je nekajkrat potegnila iz cigarete, preden je odgovorila.

»Nemara misliš, da je neprevidno, ker sem prišla tako zgodaj?«

Derek je zastrmel vanjo, nato je skomignil z rameni in napeto vprašal:

»Ali boš tukaj obedovala?«

»Seveda, ljubček — s teboj.«

»Silno mi je žal,« je rekel Derek, »a stvar je ta, da imam zelo nujen dogovor.«

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnika, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Zastopnika za čaj in drugo blago, solidnega, dobro vpeljanega v Ljubljani in okolici — sprejmem. — Ponudbe na: »Propaganda« d. d., Zagreb, Jelačićev trg št. 5, pod »116«. 2009-5

Rajonski zastopniki za razpečavanje cenenega elektr. aparata, ki je potreben v vsakem gospodinjstvu, se pri stalnem velikem zaslužku sprejmejo. Ponudbe pod značko »Eksistenca« na oglasni zavod Vošič v Mariboru. 1990-5

Zastopnike sprejmemo v vseh krajih dravske banovine za naš oddelek »Male štednje«. — Jugoslov. vzajemna zadruga, Ljubljana. 2015-5

Potnik dobro vpeljan v gostilnah in restavracijah, dobi dober postranski zaslužek. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2044-5

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Perfektno kuharico srednjih let, sprejmem takoj k tričlanski družini, proti dobri plači. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Takoj 4«. 2027-1

Gospodično staro 28—35 let, perfektno v nemščini, ki bi opravljala lažja hišna opravila, iščem k petletnemu otroku za Novo Gradiško. — Ponudbe s sliko na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Februar«. 2047-1

Vzgojiteljico inteligentno, veščo nemščine, iščem k dvema otrokoma od 6—11 let. — Ponudbe pod »Skromna« na oglasni oddelek »Jutra«. 1945-1

Trg. slugo in inkasanta z vlogo 10—20.000 Din v gotovini, s 6% obresti, mesečno plačo 1000 Din in provizijo, sprejme takoj veletrgovina. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Takoj«. 2060-1

Trg. pomočnika mlajšega, iz biciklistične stroke, vestnega in marljivega sprejmem. — Ponudbe s prepisi spričeval na oglasni oddelek Jutra pod značko »Kolesa«. 1944-1

Perfektno kuharico samostojno gospodinjo — snažno in vestno, sprejmem k 2 osebam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Stalna dobra služba«. 1917-1

Mesarja-sekača (Bankbursch) prvovrstnega sprejmem. Samo pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Sekač«. 1910-1

Plačilno natakarico kavcije zmožno — veščo nemščine, sprejmem takoj v restavracijo. — Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Kavcija — plačilna«. 2040-1

Ekonoma z dobro vinogradniško prakso, po možnosti absolventa Mariborske vinorejske šole, z dosluženim kaderskim rokom, sprejme takoj Lovro Petovar, Ivanjkovci. 1885-1

Trg. pomočnika s pisarniško prakso — z vlogo 25—40.000 Din gotovine, sprejmem takoj pod dobrimi pogoji. — Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod šifro »Stalna služba«. 2059-1

Brivski pomočnik samostojen delavec, dobi službo s 5. februarjem. — Dopise z navedbo starosti na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Celje«. 1902-1

Vajenci(ke)

Vajenca poštenih staršev, sprejmem v mlin na valke in kamne Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Marljiv vajenec«. 2017-44

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja po vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (8)

Več letnikov slovenskih leposlovnih in strokovnih revij in knjig raznih založb, ilustrirane nemške klasike, ilustriran »Kunstschatz« 1904, redko delo »Florae Austriacae« iz 1775 in razno antikvarično blago prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2023-8

2 knjigi Lečnica u kući, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2016-8

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Klavirski pouk želi gospodična, ki se je že učila. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Dobra metoda«. 1949-4

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Maske za bohemski karneval, dobite še v salonu »Moda«, Miklošičeva cesta štev. 10. 2022-6

Buggy voz s konjsko opremo, z zelo dobrimi pnevmatikami poceni proda Zieerl, Studenci pri Mariboru. 1989-6

Parni kotel z reduciranim pritiskom 3.5 Atm., kurišče 8 m² nočne konstrukcije, cevi v dobrem stanju, z manometrom, ročno črpalko, take kamni itd., naprodaj za 5000 Din. Kotel sluti lahko še 20 let. Na ogled pri tvornici Unio d. z o. z., Maribor. 1654

Norveško ribje olje najfinejše, sveže, vedno v zalogi. Naročila točno proti povzetju. Piccoli, Tyrševa (Dunajska) cesta štev. 6. 348-6

Vsak komad pohištva izdelano po načrtu ali vzorcu Vam takoj izdela po najnižji ceni mizarstvo Albert Černe, Zg. Šiška pri remizi. 58-6

Zajtrkovalnico na Aleksandrovi cesti v Mariboru proda Planc. 1951-6

Kredenca omara in drugo dobro ohranjeno pohištvo naprodaj v gradu Tivoli, pritličje — levo. 1904-6

Otroški voziček športni, in beloemajlirana otroška postelja poceni naprodaj v Metelkovi ul. 13. 2041-6

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Drogerist z večletno prakso v detajlu, specializiran v fotostroki in prodaji, sposoben voditi foto-oddelek samostojno kakor tudi fotopredavanja, išče stalno namešćenje. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Pošten in marljiv«. 1938-2

Lesni strokovnjak vodja obrata, z večletno prakso, želi premeniti mesto. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Gorenjc«. 1120-2

Trg. sotrudnica vešča trgovine s čevlji, iščem zaposlitve v kakršnokoli trgovino, pisarno, blagajničarko ali kaj sličnega za takoj ali pozneje. Cenje ne dopise na ogl. odd »Jutra« pod »Marec«. 1806-2

Pisarniška moč izvežbana v lesni stroki, ki obvlada slov., nemški, srbohrvatski jezik in strojepisje, išče za takoj namešćenje v kakršnikoli pisarni v Sloveniji. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Veselje do dela 122«. 2018-2

Inteligentna dama z večletno kontorno prakso, vešča več jezikov, s finim in resnim nastopom, veestranško verzirana v gospodinjstvu, išče primerne namestitve kot voditeljica pensiona (Beschließerin). Gre tudi kot vzgojiteljica, blagajničarka, družabnica ali v pisarno. — Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vest na in zmožna«. 1724-2

Kuharica pridna in poštena, srednjih let, želi službo pri orožnikih ali majhni družini. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Pridna in poštena«. 1947-2

Šofer-mehanik išče službo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Šofer«. 2045-2

Gospodjica iz bolje kuće, traži namještenje u trgovini ili kojoj industriji. Govori perfektno njemački i hrvatski. — Pismene ponude neli na: Greti Sprafka, Dobrljin — Bosna. 2008-2

Brivski pomočnik hubi štucer, perfekten onduler na oglje in vodni, išče namešćenje proti oskrbi in plači po dogovoru. Živojin Serofinović, salon Kiraj, Murska Sobota. 2039-2

Delavka poštena in marljiva, srednjih let, želi službo v kaki tiskarni ali tovarni v Celju. Nastop po dogovoru. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Marljiva«. 2061-2

Zakonca želita službo. Žena je vaščna kuharica in gospodinja, mož pa za vsako delo, z dobrimi spričevali. Naslov pove podruž. »Jutra« v Mariboru. 2062-2

Radio

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (9)

Radio-aparat tri- do štiricevni, za 150 volt, kupim. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2072-9

Auto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

»Fiat« 503 štirisedežni, z dvemi rezervnimi kolesi v blatnikih »Steyer« tipa 4, poltonski, 8 l bencina na 100 km. Oba voza sta v najboljšem stanju, z elektr. razsvetljavo, poceni prodam, event. proti hranilni knjižici, ali zamenjam za druge stvari. Zieerl, Studenci pri Mariboru. 1988-10

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Rabljeno svetilko Panofix, višinsko solnce, kupi Šmavc, Goriška št. 17. 2055-7

Decimalno tehtnico do 200 kg. in navadno do 10 kg. kupi Hafner, drogerija v Šiški. 2073-7

Kopalno banjo dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Banja«. 2068-7

Posest

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Krasno vilo z velikim vrtom, v vrednosti 600.000 Din, dobite za 150.000 Din gotovine, 450.000 Din v knjižicah in 300.000 Din pri prevzemu 8% hipoteke. Naslov pove oglasni oddelek Jutra. 2008-20

Stavbno parcelo (1400 m²) ob Dunajski cesti blizu Stadiona ugodno prodam. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Parcela 1400 m²«. 2011-20

Trgovsko hišo krasno, enonadstropno, z 8 sobami in 2 kuhinjama ter okrog hiše 4 johe zemljišča, na deželi, 6 km od železniške postaje, avtobusna postaja pred hišo, prodam pod ugodnimi pogoji. V hiši se nahaja trgovina, mlekarna in pekarna. Informacije daje A. Matenčič, brivski salon, Rog. Slatina št. 8. 2014-20

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah **ČERNE — juvelir** Ljubljana, Wolfova ulica 3

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Lesna industrija »Javor«, Logatec Ljubljana, Masarykova cesta št. 12, proda pohištvo iz zaloge na hranilne knjižice in na obroke. 1937-12

Spalnica za 1 osebo iz mehkega lesa, bela, poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2057-12

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (13)

Skupino 5 mask poceni posodim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2058-13

Kapital

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

7000 Din rabim za izdelovanje patent-šlagerja. Avgusta vrnem 10.000 Din. Eventuelno sprejmem tudi družabništvo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Vknjižba«. 2007-16

Knjižico Kmetske posojilnice — z vlogo 10.000 Din kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2020-16

Večjo vlogo Praštedione, v dolarjih, prodam proti gotovini najvišjemu ponudniku. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Praštediona«. 2025-16

Kdo proda za hranilno knjižico Mestne hranilnice ljubljanske kakršnokoli blago trgovcu, naj pošlje ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Vloga 40—100.000«. (Manufakturo, galanterijo, železnino, perilo, usnje itd.) 2010-16

Najkulantnejša posojila dajemo na vse vloge velebank, vrednostne papirje, vojno škodo, državne bone, Blairova posojila in na kurantno blago. Naloge iz province promptno izvršujemo. — Pučka štedionа, Zagreb, Medulićeva br. 31. Telefon 90-03. Naš zastopnik za dravsko banovino je **Rudolf Zore, Ljubljana,** Gledališka ulica št. 12, na katerega se obrnite. 62-16

Ureditev dolgov sodne in izvensodne **poravnave, konkurzne zadeve,** upeljavo, vodstvo, revizije in stalno nadzorstvo knjigovodstva **sestavo bilanc,** izdelavo proračunov in kalkulacij, nabavo kreditov, ureditev in likvidacijo kmečkih dolgov, vse trgovsko-obrtne informacije in druge neurejene poslovne zadeve poverite zaupno koncesijoniranі komercijalni pisarni Lojze Zajc, sodni zadr. revizor in zapriseženi knjigovodski strokovnjak, Ljubljana, Florijanska ul. št. 10. 1906-16

Hranilno knjižico Mestne hranilnice ljubljanske, z vlogo cca. 60.000 Din ugodno prodam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »60.000«. 2042-16

Hranilne vloge Mestne hranilnice v Ljubljani, večji znesek, prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Imetje«. 2050-16

Iščem posojilo (cca 60—80.000 Din) proti vknjižbi na prvo mesto — za zgradbo stanovanjske in obrtne hiše. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Obresti«. 2053-16

Lokali

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Mlekarno že 10 let obstoječo, oddam v zakup v sredini mesta. Nizka najemnina. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dobro idoča«. 2029-19

Lokal in skladišče oddam na Starem trgu 24. 1471-19

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Trgovino z mešanim blagom, z inventarjem, zalogo in stanovanjem oddam v najem v prometnem kraju. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Gotovina 50.000«. 1953-17

Gostilno oddam na račun kavcije zmožni osebi. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2054-17

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Licejko (nižješolko) iz dobre rodbine, sprejmem v popolno oskrbo. Klavir kopalnica, francoska in nemška konverzacija. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Nadzorstvo 1934«. 1898-22

Nižješolcu boljše rodbine, ki rabi pomoč pri učenju, ugodno nudim poldnevni metodični pouk z zanesljivim uspehom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pouk«. 1897-22

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Enosob. stanovanje s pritiklinami oddam s 1. februarjem na Kodeljevem — Slomškova ulica št. 3. 2019-21

Štirisob. stanovanje komfortno, v vili na Erjavčevi cesti oddam s 1. majem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1928-21

Trisob. stanovanje v Dalmatinovi ulici, uporabljivo tudi za pisarno, oddam s 1. februarjem. — Poizve se v stavbni pisarni na Rimski cesti št. 2/I. 2032-21

Trisob. stanovanje veliko, oddam v hiši tvrdke M. & E. Skaberne. 2052-21

Dvosob. stanovanje z balkonom in pritiklinami oddam za februar ali pozneje v Koleziji, Gerbičeva 19. 2056-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Dvosob. stanovanje s pritiklinami, v mirni hiši, ne daleč od centra iščem za stalno za majev termin. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Dve osebi 555«. 1995-21/a

Stanovanje dveh sob, kabineta in pritiklin, iščem s 1. majem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Stalna in mirna stranka«. 1993-21/a

Mirno stanovanje v mestu, obstoječe iz 2 sob in kabineta, iščem za maj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zmerna cena 555«. 1994-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Sostanovalca sprejmem po nizki ceni poleg ljudske kuhinje. — Bolha Streliška ul. 10/II. Ogledati med 12. in 2. uro ter po 6. uri zvečer. 2077-23

1 ali 2 sobi lepo opremljeni, oddam v sredini mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2036-23

Sobo lepo in svetlo, s posebnim vhodom — najraje z vso oskrbo oddam gospodu ali dami na Starem trgu 28/III levo. 2033-23

Opremljeno sobo s posebnim vhodom, oddam dvema osebama v Križevniški ulici štev. 5/I. 2031-23

Solnčno sobo s posebnim vhodom, parketom in elektriko takoj oddam v Jenkovi ulici 18. 2043-23

Gospodično sprejme na stanovanje Bučar, Pred Škofijo št. 21/II. 2069-23

Opremljeno sobo komfortno, center, blizu glavnega kolodvora oddam gospodu. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 2066-23

Sostanovalca sprejmem v boljšo sobo. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1918-23

Veliko prazno sobo z balkonom takoj oddam v Dukićevem bloku. — Baraga, Gledališka ul. 16 IV. nadstr. 2075-23

1 ali 2 prazni sobi z balkonom in posebnim vhodom, oddam v Dukićevem bloku. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 2074-23

Solnčno sobo oddam boljšemu gospodu ali gospodični. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2071-23

Sobo lepo opremljeno in strogo separiran vhod, s kopalnico, v novi vili poceni oddam 1 ali 2 osebama Markelj, Bičevje 5/I — tik za dr. Kancem na Tržaški cesti. 1960-23

Sobo s posebnim vhodom in kopalnico, oddam v centru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2067-23

Sobo za dve osebi, oddam na Miklošičevi cesti 22/III — št. 35. 2070-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Toplo sobico preprosto, s posebnim vhodom in event. s hrano, išče gospodična. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Center«. 2046-23/a

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Slike za legitimacije izdeluje najhitreje fotograf Hibšer Hugon, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25. Telefon 3911. 65-30

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Pes volčjak zelo inteligenten, 5 mesecev star, naprodaj v Metelkovi ulici 5. 2076-27

Informacije

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Izjava Podpisani Kramar Janko, fotograf. pomočnik v Kranju, obžalujem žalitve, izrečene dne 18. t. m. napram g. Fuchsu Dragotu, trgovcu v Kranju, ter se imenovanemu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregona. V Kranju, dne 25. januarja 1934. — Janko Kramar. 2021-31

Ig. Šmitek, mesar iz Krope se išče v zadovi pričevanja. Oglasi naj se do 30. t. m. pri A. Klemenčiču, Selca. 2015-31

Razno

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Telefon 2059

PREMOG suha drva POGAČNIK Bohoričeva ul. št. 5

Drva in premog pri **IV. SCHUMI** Dolenjska cesta Telefon št. 2951

Strokovna zadruga pekov Ptuj-Ljutomer daje tem potom naznanje tužno vest o smrti svojega zaslužnega načelnika, gospoda

Tomaža Losinscheka

peka, hišnega in vinogradnega posestnika

ki je v torek, dne 23. januarja preminil.

Pogreb se bo vršil v četrtek ob 3. uri popoldne izpred hiše žalosti.

Čast njegovemu spominu.

Ptuj, dne 23. januarja 1934.

1463 **NAČELSTVO.**

ZDRUŽENE PAPIRNICE VEVČE, GORIČANE IN MEDVODE D. D. V LJUBLJANI javljajo v svojem ter svojega ravnateljstva in uradništva imenu tužno vest, da je njihov dolgoletni uradnik, gospod

Herman Diehler

predstojnik papirnega oddelka tvorniške centrale v Vevčah

v sredo, dne 24. januarja t. l. preminul.

Pogreb blagopokojnika bo v petek, dne 26. januarja ob ½15. uri iz Vevč na evangeljski mirodvor v Ljubljani.

Vedno neumornemu, zvestemu in zaslužnemu sotrudniku, ki je več nego četrt stoletja deloval v prospeh naših podjetij, ohranimo trajno časten spomin.

Ljubljana, dne 24. januarja 1934. 1465

G. Th. Rotman:

Bili, Bobijev sin

Med tem stojita ob pločniku gospod Cebé in gospod Močilar in se pomenkujeta. Gospod Cebé se opira na dežnik, kar je, to vsi vemo, nevarna reč, zakaj palica se rada zlomi, če se ne zgodi še kaj hujšega.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.